

මිනිස් ජීවිතය හා ගැටළු

කිරිඳි ශ්‍රී ධම්මානන්ද

තායිවානයේ තායිපේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන සදහනේ ප්‍රධාන අනුශාසක, තායිවානයේ තායිපේ ශ්‍රී රතනජෝති ථෙරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති, තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාමවාසී, ඛණ්ඩාරගම විද්‍යාගම ධර්ම වක්‍ර ළමා සදහනේ සහ ලියකේ සිං ප්‍රදරු පාසලේ නිර්මාතෘ, ත්‍රිපිටකවේදී ධර්ම කීර්ති ශ්‍රී බෝද්ධගම චන්දිම නාතිමියන්ගේ අනුශාසනා පරීදී මෙම දහමේ පොත තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන සදහන මගින් මුද්‍රණය කරවා ශ්‍රී ලංකාවට පරිත්‍යාග කරන ලදී.

**ශ්‍රී ලංකා ධර්ම වක්‍ර ළමා සදහනම
විද්‍යාගම,
ඛණ්ඩාරගම**

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>
Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.
නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

මේ පොත ගැන කර්තෘගෙන්

පසුගිය අවුරුදු 45 ඇතුළත බුද්ධ ධර්මයට අදාලව මවිසින් කරුණු ගොණු කොට ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලියා, මුද්‍රණය කර ලෝකයේ සෑම රටකට ම බෙදා ඇති ලොකු- කුඩා පොත් සංඛ්‍යාව 47 කි. මේවායින් වැඩි හරියක් වෙනත් භාෂාවලට ද පරිවර්තනය කොට ඇත. එක පොතකින් පිටපත් ලක්ෂයක් පමණ පළ වී ඇත.

මෙම පොත් අතුරින් කිපයක් ම ගරු කිරීම විමලජෝති ස්ථවිරයන්ගේ අනුශාසනා පරිදි බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීමට හැකි වූයේ සනත් නානායක්කාර මහතා විසින් ඒවා සිංහලට පරිවර්තනය කිරීමට දැක් වූ උනන්දුව නිසයි.

මෙම පරිවර්තනයට මුල් වූ ඉංග්‍රීසි පොත ලියා ඇත්තේ මා දැනට සිටින මලයාසියාවේ සමාජ තත්ත්වයට අනුවය. එහෙත්, සනත් නානායක්කාර මහතා ඒ සියලු කරුණු ලංකාවේ මිනිසුන් ගත කරන ජීවිතවලට ගැලපෙන අයුරින් සකස්කර බුද්ධ ධර්මයෙන් වැඩිපුර කරුණු අළලා සරල සිංහල බසින් ලියා ඇති අතර ලංකාවට වැඩිපුර බලපාන්නේ නැති සමහර සිදුවීම් අතහැර දමා ඇත. මේ බව ඉංග්‍රීසි පොත කියවන කෙනෙකුට පහසුවෙන් තේරුම් යනු ඇත.

විවක්ෂණ බුද්ධියක් ඇති, කාර්ය බහුල ජීවිතයක් ගත කරන නානායක්කාර මහතාගේ වටිනා කාලය මේ වෙනුවෙන් යොමු කිරීම ගැනත්, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මෙය මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීම ගැනත්, සිසිල්මැටින් ප්‍රින්ටර්ස් ආයතනය මගින් මෙය හොඳින් මුද්‍රණය කිරීම ගැනත් මගේ කෘතඥතාපුරවක ස්තූතිය මෙයින් පුදකරමි.

කිරිින්දේ ධම්මානන්ද

මේ සිංහල අනුවාදය ගැන

1977 මාර්තු මාසයේ දී පුජ්‍යපාද ආචාර්ය කිරින්දේ ශ්‍රී ධම්මානන්ද නාහිමිපාණන් වහන්සේ විසින් ඉංග්‍රීසි බසින් ලියා පළ කරවන ලද 'Human Life and Problems' නම් කෘතියේ පිටපත් 85,000 ක් පමණ මේ වන විට නොයෙක් රටවල පාඨකයින් අතට පත්ව ඇත.

මෙම කෘතිය සිංහල බසින් පළ කරවීමට උනන්දුවක් දැක් වූ උන්වහන්සේ එය ශ්‍රී ලංකාවේ පාඨකයින්ට යෝග්‍ය වන පරිදි සැකසීම මට පැවරූහ. උන්වහන්සේගේ අදහස් හා උපදෙස් අනුව මුල් කෘතියේ කරුණු අඩු -වැඩි කරමින් එම කෘතිය සැකසීමට මා ගත් උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයකි මේ, ඔබ කියවන 'මිනිස් ජීවිතය හා ගැටළු' නම් කෘතිය.

මුල් කෘතියේ ඇති රසවත් බවත් හරවත් බවත් රැකගනිමින් මෙම කෘතිය සැකසීමට මා ගත් උත්සාහය සාර්ථක වී ද යන්න තීරණය කිරීම පාඨක ඔබට බාර ය.

සනත් නානායක්කාර

පටුන.

1. අප ඉන්නේ සතුටින්ද..... 1-14
2. විශ්වයේ මිනිසාට හිමි තැන 15-25
3. විවාහ ජීවිතය 27-66
4. ළමා අපවාර 67-71
5. සමලංගික සම්බන්ධතා 73-75
6. පවුල් ඒකකය සංවිධානය කිරීම 77-90
7. කාන්තා විමුක්තිය හා පවුල් ජීවිතය 91-97
8. වත්මන් දරුවන්ගේ ප්‍රශ්න 99-110
9. විනාශයේ දෙරටු 111-124
10. සියදිවි නසා ගැනීම 125-134
11. පරම්පරා ගැටුම 135-138
12. වෙනස්වන ලෝකය හා සම්ප්‍රදය 139-141
13. මානසික පීඩනය 143-145
14. මේ ප්‍රශ්න ජය ගැනීමට නම් 147-151

1. අප ඉන්නේ සතුටින්ද?

භෞතික අංශයෙන් අප දැන් විශාල දියුණුවක් ලබා තිබේ. මේ තරම් දියුණු තත්වයකට පත්විය කියා මීට ශත වර්ෂයකට පමණ පෙර මිනිසා සිහිනෙන්වත් සිතුවේ නැත. නූතන තාක්ෂණයේ සිදුවී ඇති පුද්ගලාකාර දියුණුව නිසා ස්වභාව ධර්මය පාලනය කිරීමට පවා බලය අපට ලැබී තිබේ. විවිධාකාර ව්‍යසනයන් ජය ගැනීමට අපි සමත් වී සිටිමු. මේ සියල්ල මෙසේ සිදු වී ඇත්ත් අප හමුවේ නිරන්තරයෙන් පැන නගින ප්‍රශ්නය 'අපේ මුතුන් මිත්තන්ට වඩා අප සතුටින් සිටිනවාද නැද්ද?' යන්නය. මේ ප්‍රශ්නයට දිය හැකි එක ම පිළිතුර නම් 'නැත' කියාය.

එක් අතකින් භෞතික දියුණුව, අනික් අතින් දිගින් දිගට ම සිදුවන ස්ත්‍රී දූෂණ, ළමා අපචාර ක්‍රියා, පීඩිතයින් තවතවත් සුරා කෑමට ලක්වීම, ආගම් හා ජනවාර්ගික වෙනස්කම් පදනම් කොට ගෙන සිදු කෙරෙන අසාධාරණකම්, වර්ණභේද, කුල භේද, ආදී නොයෙක් භේද, ගැටුම්, දූෂණ. දැන් විෂම ක්‍රියා කිසිම අඩුවක් නැතිව දිගින් දිගටම සිදුවේ.

සමහර විටෙක භෞතික අංශයෙන් බෙහෙවින් දියුණු කොටස් දුගී දුප්පත් අයට වඩා දුකින් පෙළී තැවෙනවා විය හැකියි. මානසික රෝග, අසහනය, පාඪව- හුදකලාව දියුණු නූතන සමාජවල සුලභව දක්නට තිබීමෙන් මේ බව හැඟී යයි. මෙහිදී මතු වන බරපතලතම ප්‍රශ්නය නම්,

‘අද ලෝකය පුරා හොඳමත් කරන මේ ව්‍යසනයන්ට වගකිව යුත්තේ කවු ද?’ යන්න.

මිනිසා ලබා ඇති දියුණුව සම්බන්ධයෙන් හිමි විය යුතු කීර්තියට අයිතිවාසිකම් කීමට ලැහැස්ති බොහෝ අය සිටිති. පුජ්‍ය පක්ෂයේ අය, විද්‍යාඥයින්, දේශපාලනඥයින්, ආර්ථික විද්‍යාඥයින් ආදී විවිධ තරාකිරීමේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට අයත් පිරිස් මේ කීර්තියට උරුමකම් කියන පිරිස් අතර සිටිති. නමුත් නොකඩවා ම සිදුවන අධාරමිත ක්‍රියා, දුෂණ හා වෙනත් ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් වගකීම බාර ගන්නේ කවිද? මගේ අදහස නම්, ඒ වැරදිවලට අප සියලු දෙනා ම සමාන ලෙස වගකිව යුතු බවයි. එයින් උද්ගතවන චෝදනා හා විවේචන අප සියලු දෙනා සම සමව බෙදාගත යුතු බවයි. අපි අප ගැනම සිතා බලමු. මිනිසුන් තුළට සාමය-සතුට ගෙන ඒමට අපොහොසත් වීම සම්බන්ධයෙන් අප වගකිව යුතු නැද්ද? අපේ හෘදය සාක්ෂියට එකඟව මෙයට දිය හැකි පිළිතුර කුමක් ද? අපි නිර්දෝෂී වෙමු ද? මා සම්පූර්ණයෙන් නිදොස් ද? ඔබ සම්පූර්ණයෙන් නිදොස් ද? මේ ප්‍රශ්න ගැන අප සිතා බැලිය යුතුයි.

අප ඇත්ත කියන්න බයයි. අද ලෝකයේ පවතින විවිධාකාර ප්‍රශ්නවලට කිසියම් ප්‍රමාණයකින් ඇතිත් හෝ අප සියලු දෙනා ම වගකිව යුතුයි. නියම ඇත්ත එයයි. ආශාවන්

පිනවීමට මිනිසා ගන්නා උත්සාහය ගැන සිතා බලන්න. මිනිසුන්ගේ මේ දැඩි උත්සාහය ම තවත් සමහරුන්ට මුදල් ගැරීමේ මාර්ග විවෘත කරයි. ධනයට බලයට කැදර සමහරුන් මිනිසාගේ මේ ආශාවන් පිනවීමට යොමු වුණු, කැපවුණු විශාල ව්‍යාපාර අරඹා තිබෙනවා. ඉඳුරන් පිනවීමට අවශ්‍ය සියලු දේ සපයන, ඊටත් වඩා දේ සපයන විශාල ව්‍යාපාර අරඹා කොටිපතියන් බවට පත්වී තිබෙනවා. මෙහි ප්‍රතිඵලය මොකක් ද? මිනිස් සංහතිය ම, විශේෂයෙන් අපේ බාල පරපුර, අගාධයට ඇද දැමීමයි. විනාශයට පත් කිරීමයි.

ලොව හැම තැනම ගැටළු, අසහනය, වෛරය, ක්‍රෝධය, ආත්මාර්ථකාමීත්වය පැතිරී පිරිල-ඉතිරිල. මිනිසාට සහනය-සතුට-සාමය අවශ්‍ය වුණු මෙවන් යුගයක් මිනිස් ඉතිහාසයේ මීට පෙර නොවූ විරූ බඳුයි. පවුල් මට්ටමේදී, කාර්යාල තුළදී පමණක් නොවෙයි ලෝක මට්ටමේදී පවා මේ අවශ්‍යතාව ඉතා තදින් දැනෙන කාලයක් මේ. විවිධාකාර විෂමතා හා ගැටළු නිසා උද්ගත වන අසහනය, බිය, තණ්හාව සමාජයට අහිතකර ලෙස බලපායි. මිනිසුන්ව කායිකව, මානසිකව රෝගීන් බවට පත්කරයි. දසතම තම ආධිපත්‍යය පතුරුවාලීමට පෙළඹී සිටින මිනිසා ලොව සිටින ඉතා ම කෲර, හිංසාකාරී සත්ත්වයා බවට පත්වී සිටියි. තම ආධිපත්‍යය පතුරුවා ලීමට ද සෑහෙන දුරකට ඔහු සමත් වී සිටියි. නමුත් මේ වෙනුවෙන් මොන තරම් විනාශයක් මිනිසා අත්කර ගෙන තිබෙනවා ද ? ඇත්තවශයෙන් ඔවුන් ලබා ගත් වටිනා දෙයක් නැත. යම් යම් භෞතික -ලෝකික සැපසම්පත්, ධනය, බලය ආදිය නිසා මිනිසාට ලැබිය හැකි උතුම් ම වස්තුව එනම්, සිනේ සාමය-සතුට ඔවුන් නැති කරගෙන තිබේ. ඉතා උතුම් වස්තුවක් අමතක කර දමා ලබා තිබෙන්නේ කුමක් ද?

අද අපට මුහුණ පාන්නට සිදුවී තිබෙන ඉතා ම බරපතල ප්‍රශ්නය වන්නේ ආචාර ධර්මයන්ගේ සෝදා පාලුව හා බුද්ධිය වල්මත් වීමයි. විද්‍යාව, තාක්ෂණය කෙතරම් දියුණු වුවත්, ලොව නම් අනාරක්ෂිතයි, සාමයෙන් කොරයි. අප අපේ ප්‍රශ්න විසඳීමට ගන්නා ව්‍යායාමවල ධාර්මික, ආගමික නැඹුරුවක් ඇතිකර නොගතහොත් මිනිසා පොළොව මතු පිටින් සදහට ම අතු ගැවී යන්නක් බැරි නැත.

ආශාවන් පිනවීමෙන් ම, ධනය ලැබීමෙන් ම, බලය අත්පත්කර ගැනීමෙන් ම මිනිසාට සතුට ලැබිය නොහැකි බව සියලු ම ආගම් පැහැදිලිව දක්වා තිබේ. සිතූ-පැතු දේ සියල්ල ලැබුණත්, තිබුණත් ඇත්ත ඇති සැටියෙන් නොදැකීම මුල් කොට ගෙන ඇතිවන මෝහය නිසා උපදින බයෙන් නිරන්තරයෙන් ම සිත පෙළේ නම්, දුකින් සිත තැවේ නම්, තත්භාවෙන් හිත දැවේ නම්, සිතෙහි මොන සතුටක් ද, මොන සැනසීමක් ද?

නියම සතුට නම්, ධනයෙන්, බලයෙන්, දු පුතුන් මගින්, කිරිකි ප්‍රශංසා ලැබීමෙන් හෝ වෙනත් නානා මාදිලියේ ලෞකික මිනුම් දඩුවලින් මිනිය හැකි දෙයක් නොවේ. ඉහත කී සියල්ල කිසියම් ආස්වාදයක් සතුටක් සිතට ගෙන දෙන බව ඇත්ත. මේ භෞතික ලාභ, පල ප්‍රයෝජන, සැප - සම්පත් ආදියෙන් ලැබෙන සැනසීම තාවකාලිකයි. මේ සතුට වඩාත් තාවකාලික වන්නේ ලත් සැප - සම්පත් අධාර්මික ලෙස, අක්‍රමිකතා මගින් ලබාගත් දේ වූ විටයි. එවන් දේ මගින් සිතේ ඇති කෙරෙන්නේ නියම සතුටක්, ප්‍රීතියක් නොවේ, දුක, බිය, වේදනාව සදොස්බව ආදී පිඩාකාරී වින්දනයක් පමණයි.

පසිඳුරන් පිනවීම සතුට තහවුරු කරන එක ම මග කියා සිතන්නට අප නිතර ම පෙළඹෙමු. දෙනයන නලවන නැටුම් දැකුම්, දෙසවන පිනවන ගැයුම්-වැයුම්, නාසය පුබුදන සුවඳවිලවුන්, දිව, මත්කරවන මිහිරි බොජුන් , ගත සතපන මුදු- මොලොක් පහස් සියල්ල මගින් සිදු කෙරෙන්නේ අපව ලෞකික ආශාවන්ගේ වහලුන් බවට පත් කිරීමයි. මේ සියලු වින්දනයන් තුළ කිසියම් ප්‍රීතියක්, ආස්වාදයක් ගැබ්ව තිබෙන බව ඇත්ත. නමුත් එය ඉතා තාවකාලිකයි. ඇත්ත ඇති සැවියෙන් බැලීමේ දී ආසාවන් පිනවීමෙන් ලබන මේ ආස්වාදය තාවකාලික බව හොදින් පැහැදිලි වේ. මේ අත්දැකීම මගින් සත්‍යය පිළිබඳව වඩා පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය. අපේ පැවැත්මේ නැතහොත් මේ ජීවිතයේ නියම තතු කෙසේද කියා මෙවිට වඩාත් පැහැදිලි වනවා ඇති.

අප සිතන්නේ අප මුහුණ පාන ප්‍රශ්න අපට බාහිරව පවතින ඒවා කියායි. ඒ නිසා අප නිතර ම බලන්නේ පිටත. අපේ ප්‍රශ්න සියල්ල ම, ඒ කියන්නේ අපේ සියලු දුක්, මේ බලයක් පමණ වූ සිරුරෙහි ම ගැබ් වී ඇති බව බුදුන්වහන්සේ දේශනා කොට තිබෙන බව අප නිතර අමතක කරනවා. ඒ නිසා ප්‍රශ්න හඳුනා ගැනීමට, ඒ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සොයා ගෙන සිත සන්සුන් කර ගැනීමට අප අප තුළට ම නැඹුරු වී බැලිය යුතු යි. අන්තරාවලෝකනය කියන්නේ මෙයටයි. අප තුළ පවතින විනාශකාරී, හානිකර බලවේගයන් වන රාග, දෝෂ, මෝහ යන අකුසල මූල හඳුනා ගත යුතුයි. මේවාට ප්‍රතිපක්ෂ වූ දානය, පරිත්‍යාගය, මෛත්‍රිය , කරුණාව, ප්‍රඥාව ආදිය වැඩීමට අප පුරුදු විය යුතු යි. මේ පෙරලිය, සටන දියත් කළ යුත්තේ පුද්ගල සන්තානය නම් සටන් බිම තුළ ම ය. මේ අවියෙන් කරන

සටනක් නොව, සති සම්පජානයෙන් නැතහොත් එළඹී සිහියෙන්, මෙක් කරුණා, මුදිතාදි ගුණයන්ගෙන් සිදුකෙරෙන ආධ්‍යාත්මික සටනකි, පෙරළියකි.

සතිය නැතහොත් එළඹී සිහිය මිනිසකු පරිපූර්ණත්වයට පත් කරයි. එවන් අයකුට විවෘත මනසකින් යුතුව කථාකල හැකි ය. සිත නිසිලෙස ක්‍රියා කරන්නේ මෙලෙස විවෘතව පවතින විට ය. ගැටුම්, අසහන එමෙන් ම විෂම වූ අකුසල සිතිවිලි සියල්ල සිරකොට වසා ඇති දොරගුළු විවර කොට, ඇතුළත බැලීමට නම්, සති -සම්පජානයේ යතුර අවශ්‍ය ය.

දුකට සතුට දෙකට ම මූල සිතය. සතුටු කදුළු මෙන් ම දුක් කදුළු උපදින එක ම උල්පත සිතයි. ලොව සතුට පැවතීමට නම්, පුද්ගල සිතෙහි සාමය සතුට පැවතිය යුතු ය. මේ පුද්ගල සතුට සමාජයේ සතුටට මුල් වේ. සමාජයේ සතුට ජාතියේ සතුටට හේතු වේ. ලෝකයේ සතුට ගොඩ නැගෙන්නේ සමාජයේ පවතින සතුට පාදක කොට ගෙන ම ය. මේ සියල්ල එකිනෙකට ගැට ගැසුණු ජාලයක් බඳුයි. එක තැනක ගැටයක් බුරුල් වුවහොත් මුළු ජාලයම ලිහී -හැලී යා හැකි ය. ඒ නිසා ලෝකය සතුවින් පිරි පවතිනවා දකින්නට නම්, පුද්ගල සතුට ඇති කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය.

නියම ජය ගැනීම නම්, අවි සටනින් ලබන්නක් නොවන බව ජීවිතයේ ලත් පාඩම්වලින් අපට පැහැදිලි ය. ද්වේශය මගින් සතුට ලභාකර ගත හැකිද? බොහෝ කොට ධනය, බලය, රැස් කිරීමෙන් සාමය ඇතිකර ගත හැකිද? සතුට ලභා කර ගත හැක්කේ ආත්මාර්ථකාමීත්වය තුරන් කොට, පරහිතකාමී බව වඩා, මෙක් කරුණා ගුණයෙන් යුතුව ලෝකයේ යහපත සදහා

කටයුතු කිරීමෙනි. මානසික සහනය ඊට ප්‍රතිපක්ෂ වූ සියලු දර්ශන ජය ගන්නවා පමණක් නොව, ආතුර වූ සිත අනාතුර කොට ජීවිතය සතුටින් පිරී, බලවත්, තෘප්තිමත් එකක් කිරීමට උපකාරී වේ. සියලු යුද්ධිනී ඇවිලෙන්නේ මිනිස් මනස තුළය. සාමයේ බලකොටු ඉදිවන්නේ මනස තුළම ය.

වර්තමානයේ ධනවත් යයි සැලකෙන සමාජවල වෙසෙන මිනිසුන් දියුණුවෙන් අඩු යැයි සැලකෙන සමාජවල වෙසෙන මිනිසුන්ට වඩා විවිධාකාර ප්‍රශ්න, අසහනයන්, මානසික පීඩනයන් ආදියට මුහුණ පානවා. මෙයට හේතුව එවන් සමාජවල වෙසෙන මිනිසුන් සදාචාරාත්මක හා ආධ්‍යාත්මික ගුණවගාවෙන් ඇත්ව කාමාශාවන්ට වහල්ව කාමාස්වාදනයෙහි ම ගිජුව ගැලී සිටීම ය. අසහනය, බිය, තණ්හාව, අනාරක්ෂිත බව ආදිය ඔවුන්ගේ සිත් සතන් අවුල් කරනවා. සංවර්ධිත ධනවත් රටවල මිනිසුන් තෘප්තිමත් ජීවිත ගත කිරීමට පුහුණුවක් ලබා නැති නිසා නිතර ම සිටින්නේ නොසතුටින්, දුකෙන්, අසහනයෙන්. ඔවුන්ට නොයෙකුත් සැපසම්පත් තිබුණත් සිත දුකෙන් බියෙන් දැවී- දැවී තැවී -තැවී අඬනවා.

ක්ෂේත්‍ර හතරක් ඔස්සේ මිනිසා ජීවිතයේ අරමුණ සෙවීමට උත්සාහ ගන්නවා. මෙම ක්ෂේත්‍ර නම්:

1. භෞතික හා කායික ක්ෂේත්‍රයන්
2. තමන්ගේ රුචි-අරුචිකම්, ප්‍රසන්න-අප්‍රසන්න වින්දන
3. අධ්‍යයනය හා තර්කනය
4. සාධාරණත්වය, සමානත්වය, යුක්තිය මත පිහිටි මෛත්‍රී සහගත අවබෝධය යනුයි.

ඇත්ත වශයෙන් මෙම ක්ෂේත්‍රවලින් වඩා ආර්ථවත් වන්නේ අවසානයේ සඳහන් කොට ඇති ක්ෂේත්‍රය ය. එමගින් ලබන වින්දනය කිසි විටෙක කළකිරීම, කනස්සල්ල ඇති නොකරන අතර, වඩා සුබදායී , සුවදායී අන්‍යෝන්‍යවබෝධයක් ඇති කොට, සිතෙහි සන්සුන් බවක්, දැමුණු, නිවුණු බවක් ඇති කරයි.

අද ලෝකය අතිශයින් තරඟකාරී එකක්. මුදල්වල අවශ්‍යතාව ඉතා අධිකයි. ජීවිතවීමට, ඉඳුරන් පිනවීමට , යුතුකම් ඉටුකිරීමට පමණක් නොවෙයි, රැස් කොට පොදි බැඳීමටත් ධනය අවශ්‍යය යි. මේ හැම එකකට ම විශාල තරඟයක් පවතිනවා. එකිනෙකා අහිහවා යන මී පොරයක අප හැම ම යෙදිල. මේ නිසා තරුණයන් තුළ විශ්වාසය බිඳ වැටිල; ජීවිතය ගැන අවබෝධයක් නැතිව ඔවුන් අතරම වෙලා. තරඟකාරීත්වය නිසා ඇති වුණු දහසක් බලාපොරොත්තු , ප්‍රාර්ථනා, ඊර්ෂ්‍යා හා ඒසමග ම ඇතිවන අනාරක්ෂිත බව පිළිබඳ බිය මගින් සිත කැළඹිල. ආත්ම විශ්වාසය පවා බිඳී යෑමට හේතු වී ඇත්තේ මෙයයි. මෙවන් මානසික තත්ත්වයන්, වටා පිරාවටත් සෙසු අයටත් තදින් බලපානවා. සාමයෙන් සැන සීමෙන් සතුටින් සිටින්නට උත්සාහ ගන්නා අන් අයටත් මේ නිසා ප්‍රශ්න ඇති වෙනවා. සමහරුන්ගේ මේ අසහනකාරී, තරඟකාරී ජීවන රටා සෙසු අයගේ යහපතට , සුබ සෙතට අහිතකර ලෙස බලපානවා.

අප බොහෝ දෙනෙක් 'පොහොසත්' යන වචනය යොදන්නේ 'මුදල් ඇති' යන අදහස ගෙන හැර දක්වන්නයි. පොහොසත් පුද්ගලයින්, පොහොසත් ජනකොටස්, පොහොසත් ජාතීන්, ආදී වශයෙන් හඳුන්වන්නේ මේ අදහසිනුයි. පොහොසත්කම මනින්නේ මුදලෙන්. නමුත් පොහොසත් යන පදයේ තෙරුම් මෙය නොවේ. පුබුද්ධ, උපදින, හැකියාව ඇති, සමත්,

කුසලතාවයෙන් හෙබි ආදී අරුත් එහි ගැබ්ව ඇත. ‘ගුණයෙන් පොහොසත්’ ‘නැණින් පොහොසත්’ ඔහු සෙසු අය මරණින් මුදවා ගැනීමට පොහොසත් විය’ ආදී යෙදුම්වලින් මේ බව පෙනේ. පොහොසත්කම කෙනකු සතු වූ මුදල් ප්‍රමාණයෙන් ධනයෙන් ම මිනිය යුත්තක් නොවන බව තේරුම් ගත යුතු ය.

මුදල් අනවශ්‍යයයි කියා මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ නැත. මුදල් දියුණුවේ අවශ්‍ය උපාංගයක්. නමුත් මේ අවශ්‍යතාවේ සීමාවන් හඳුනා ගත යුතුයි. සමාන්‍යයෙන් ගත් කල ‘ආශාව’ නරක දෙයක් නොවේ. එහෙත් අසීමිත, අසංවර ආශාව තවත් නොයෙක් දුර්ගුණයන්ට මග පාදනවා. ආශාව අසංකෘප්තියට මුල් වෙනවා. එමගින් ක්‍රෝධය, වෛරය, ඊර්ෂ්‍යාව, දැඩි තෘෂ්ණාව, බය, හිංසාකාරීබව ආදී නොයෙකුත් අකුසල චේතනා, ක්‍රියා හටගන්නවා. මුදල් රැස් කිරීම සතුට ලබා ගැනීමට කිසියම් ප්‍රමාණයකට දායක වන බව ඇත්ත. මුදල් නැති වීම නැතහොත් දිළිඳුකම කම් සැප විදින ගිහියාට දුකට හේතුවක් කියා බුදුන්වහන්සේ ම ඉණ සුත්‍රයේ දේශනා කොට තිබෙනවා. නමුත් මුදල් තිබීම ම සැපයට සතුටට හේතුවක් නම් නොවේ. මුදල් මගින් පුර්ණ සන්තෘප්තියක් සන්තෝෂයක් ලැබෙන්නේ නැත. සතුට කියන්නේ කිසියම් අරමුණක්, නිෂ්ඨාවක්. මුදල ඒ අරමුණ වෙත ලඟා විය හැකි එක් උපක්‍රමයක්, මාර්ගයක් පමණි. මාර්ගය හා අරමුණ පටලවා ගැනීම තමයි, මුදලින් බොහෝ පොහොසත් අය කරන ලොකු ම වරද. සතුට ලබන්නට මුදල් අවශ්‍ය ම නෑ. එදිනෙදා ජීවිතයෙහි අප මේ අත්දැකීම් ලබා තිබෙනවා. මුදල් හා කිසිදු සම්බන්ධකමක් නොමැතිව අප නොයෙක් අවස්ථාවල සතුට භුක්ති විදිනවා. මේ සම්බන්ධයෙන් රසවත් පැරණි චිත කථාවක් තිබෙනවා.

වරෙක රජෙකුට අවශ්‍ය වුණා නියම සතුට ලබන්නේ කෙසේද කියා දැනගන්න. රජතුමා මේ ගැන පණ්ඩිතයන්ගෙන් කරුණු විමසුවා. ඉතාම බරපතල ප්‍රශ්නයක්. පණ්ඩිතයෝ කිව්වා නියම සතුට ලබන්න නම් නියම සතුට භුක්ති විදින පුද්ගලයකු ඇද සිටි කමිසයක් ඇන්ද යුතුයි කියලා. රජපුරුවෝ මේ වගේ මනුස්සයකු සොයන්න වෙහෙසුණා. මෙහෙම සොයන විට ඒ වගේ මනුස්සයෙක් හමුවුණා. රජපුරුවෝ ඒ මනුස්සය ළඟට ගිහිත් කාරණාව කියලා ඔහු අදින කමිසය ඉල්ලුව. රජපුරුවන්ට දෙන්න ඔහු ළඟ කමිසයක් තිබුණේ නෑ. මේ නියම සතුටින් සිටි මිනිසා කමිසයක්වත් නැති මිනිහෙක්.

මිල - මුදල්, ධනය හොදින්, නුවණින් පරිහරණය කළ යුතුයි. එය තමන්ගේත් අනුන්ගේත් යහපතට යෙදිය යුතුයි. තමන් හොදින් උපයාගත් ධනය මෙලෙස තමන්ගේ හා අන් අයගේ යහපත සඳහා යෙදිය යුත්තේ කෙසේද, කියා අංගුත්තර නිකායේ පත්තකම්ම සූත්‍රයේ ඉතා මනාව පැහැදිලි කර තිබෙනවා. තමාව සුවපත් කිරීම, මව්පියන් පෝෂණය කිරීම, අඹු - දරුවන් - දස් කම්කරුවන් රැක ගැනීම, යහළු මිතුරන්ට පිහිටවීම, එම ධනය මනාලෙස ආරක්ෂා කොට පස්විධ යුතුකම් කිරීම, පින්දහම් කටයුතු කිරීම ආදිය ධනය නියම ලෙස පරිහරණය කිරීමේදී කළ යුතු කාර්යන් ලෙස එහි විස්තර කෙරෙනවා. තමන් වෙනුවෙන්, සෙසු අය වෙනුවෙන්, රට- ජාතිය- ආගම වෙනුවෙන් කළ යුතු යුතුකම් නොකොට මුදල් පොදිගසමින් කැදරව එහි එල්බී සිටීම දුක් කම්කටොළුවලින් ගහණ, පුහු - හිස් ජීවිතයක් ගත කිරීමක්. බොහෝ අය ධනයට, මුදලට කොතරම් ගිජු ද වහල්වී ආද්ද කියතොත් තමන්ගේ පවුල්වලටත් සෙසු අයටත් තමන්ගෙන් සිදුවිය යුතු යුතුකම් පවා ඔවුන් අමතක කරනවා. සතුට හරි පුදුම දෙයක්. බෙදෙන්නට බෙදෙන්නට සතුට - තෘප්තිය වැඩි වෙනවා.

ඒ නිසා ආත්මාර්තකාමී විය යුතු නැත. ධනයට මුදලට ගිජුවිය යුතු නැත. ඒ ලෙස කැදර වුණොත් ධනය නිසියාකාර පරිහරණය නොකල බව සිතමින් ජීවිතයේ අවසන් මොහොතේ දී පසුතැවිලි වන්නට සිදුවෙයි. එසේ සිතෙන විට පමා වුණා වැඩියි. වෙහෙස මහන්සිවී මසුරුව පොදි බැදී ධනයෙන්, මුදලෙන් කිසිවෙක්, මසුරු සිටාණන් කෙනෙක්වත්, කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් ලබන්නේ නෑ.

ධනය රැස් කිරීමෙන් තමන්ගේ සියලු ම ප්‍රශ්න නිරාකරණය කර ගත හැකි යයි සමහරු සිතනවා. ඒනිසා ඔවුන්ගේ එක ම පරමාර්ථය වන්නේ ධනය රැස් කිරීමයි. එහෙත් කෝටිපතියන් වුණාට පසුත් ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න ඉතිරිවෙලා. අනාරක්ෂිතබව වැඩිවෙලා, පෙරට වඩා සතුරෝ. ධනය ආරක්ෂා කර ගැනීම විශාල ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වෙලා. මේ වගේ අළුත් ප්‍රශ්න රැසක් රැස් කරන ලද ධනය නිසාම රැස්වෙලා. ධනය රැස් කිරීම සියලු ම ප්‍රශ්න බේරීමට ඇති හොඳ ම පිළියම නොවන බව ඉතා පැහැදිලි යි. ස්වාභාවිකව ඇති වන නොයෙකුත් ප්‍රශ්න කරදර ධනය මගින් වළක්වා ගන්න පුළුවන් ද? ධනය, ප්‍රශ්න බේරාගන්නටත් නොයෙක් ආකාරයෙන් උපකාරී වෙනවා. එහෙත් ධනය රැස් කිරීම මේ සඳහා ඇති හොඳ ම හෝ එක ම මාර්ගය කියා වරදවා ගත යුතු නැත.

සහනශීලීබව හා භාවනා වැඩිමට ඇති නැඹුරුව බුදු දහමේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ. මේ නිසාම බුදු දහම වෙහෙසී වැඩ කිරීමට, කාර්යක්ෂමව සිය කටයුතුවල යෙදීමට අනුබල නොදෙන ඉගැන්වීමක් කියා සමහරුන් සිතනවා. මෙය සම්පූර්ණයෙන් ම වැරදි සිතුවිල්ලක්. වෙහෙසී කාර්යයහි යෙදීම, වෙර- වීරිය දැරීම, බුදු දහම ඉතා මැනවින් අවධාරණනය කරන චරිත ලක්ෂණ.

තමන් වහන්සේගේ චරිතයෙන් ම මේ ලක්ෂණ බුදුන්වහන්සේ ලොවට විදහා පා තිබෙනවා. අලස බව පිරිහීමට හේතුවක් ලෙස පරාභව සුත්‍රයෙන් දැක්වෙනවා. එය හෝග පරිභාණියට හේතුවක් නැතහොත් හෝග අපායමුඛයක් බව සිභාලෝවාද සුත්‍රයෙහි සඳහන් කෙරෙනවා. උත්සාහය එක් සම්පත්තියක් (උච්චාන සම්පදා) වශයෙන් ව්‍යඤ්ජපජ්ජ සුත්‍රයෙන් හදුන්වා දී තිබෙනවා. මෙලොව සුඛසිද්ධියත් පරලොව සුඛ සිද්ධියත් යන දෙක ම සාදා ගැනීමට ඉවහල් වන ප්‍රධාන අංගය චිරයය බව සංයුක්ත නිකායේ ආලවක සුත්‍රයෙන් ප්‍රකට කෙරෙනවා. අනලස්ව, නොපමාව, කාර්යක්ෂමව සිය කටයුතුවල නිරතව ධාර්මිකව ධනය රැස් කළ යුතු බව අංගුත්තර නිකායේ අනණ සුත්‍රය, ඉට්ඨධම්ම සුත්‍රය ආදී සුත්‍ර රැසකින් ඉතා පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කෙරෙනවා. ධනය ඉපැයීමට ශ්‍රමය වැය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව බුදුදහමේ ඉගැන්වීමයි.

මෙසේ උත්සාහ ගන්නා විට, ශ්‍රමය යොදවන විට අධාර්මික නොවීමට වගබලා ගත යුතු බව නම් බුදුදහමින් ඉතා දැඩිව අවධාරණය කෙරෙනවා. ධනය ඉපයීමේ පදනම ධාර්මික බව ය යන්න බෞද්ධ ඉගැන්වීමයි. මෙසේ වෙහෙස මහන්සි වී යහපත් ලෙස ධනෝපායන කාර්යයන්හි නිරත වීමට අනුබල දෙන අතර, ධනයට වහල් නොවී සිටීමට වගබලා ගන්නා ලෙසත් බුදුදහම නිරන්තරයෙන් සිහිපත් කරනවා. ධනය ආරක්ෂා කළ යුතු අතර, කැදරව ගොඩ ගැසීමෙන් වැලකී සිටිය යුතු බව බුද්ධ දේශනාවයි. සාධාරණව ධනය නොබෙදී යෑම, සුළු පිරිසක් අතර ධනය ගොඩ ගැසීම රටක කැරලි -කෝලාහල පැන නැගීමට ප්‍රබල හේතුවක් වන අන්දම වක්කවත්තිසීහනාද ආදී සුත්‍ර මගින් බුදුන්වහන්සේ ඉතා මැනවින් පැහැදිලි කොට

කිබෙනවා. ධනය නිසි ලෙස බෙදී යන පරිදි, ධනයෙන් උපදින ප්‍රයෝජන නිසිලෙස ඒ අංශවලට යොමුවන පරිදි ධනය පරිභෝජනය කළ යුතු බව බුදුන් වහන්සේ පෙන්වා දී කිබෙනවා. තම පවුල, නෑදෑ හිතමිතුරන්, මහණ බමුණන්, දුගී -මගී යාචකාදීන් සුඛිත මුදිත කොට දාන මානාදී පින්කම් කරමින්, නමුත් ධනයට වහලකු නොවී ධනය විය පැහැදුම් කළ යුතුය යන්න බෞද්ධ ඉගැන්වීමයි.

ධනය හා සම්බන්ධ සැප හතරක් පිළිබඳව ප්‍රායෝගික විග්‍රහයක් බුදුන්වහන්සේ විසින් ඉදිරිපත් කොට ඇත. මේ සැප හතර නම්,

1. අත්ථි සුඛ, උත්සාහයෙන් හා චීරයයෙන් ලබාගත්තා වූ, දැනේ සවියෙන් -ධිහදිය මහන්සියෙන් ධාර්මිකව ඉපැයූ ප්‍රමාණවත් ධනයක් ඇත යන හැඟීම හේතු කොට, ඇතිවන සතුට, සැපය,
2. හෝග සුඛ, මෙලෙස ලැබූ ධනය කිසිදු බාධාවක් නොමැතිව පරිභෝජනය කිරීමට ලැබීමෙන් විදින සතුට, සැපය,
3. අණන සුඛ, ප්‍රමාණවත් ධනයක් ඇති නිසා ණය වීමට අවශ්‍යතාවක් නැත යන හැඟීම හේතූකොට ගෙන උපදින සතුට, සැපය,
4. එම ධනය ලබා ගැනීම පිණිස කිසිදු අධර්මයට, සාවද්‍ය දූෂිත ක්‍රියාවක් නොකරන ලද බව අවංකව දැන, සිතීම නිසා සිතෙහි ඇතිවන සතුට, සැපය.

බුද්ධිය, විමසීමේ හා සිතීමේ හැකියාව දියුණු කොට ඇත්තේ මිනිසා පමණි. බුදුදහම දක්වන පරිදි මේ නිසා ම මිනිසා කිරිසනුන්ගෙන් වෙනස් වේ. සිතීමට නැත්නම් මනනය

කිරීමට මනසක් ඇති නිසා 'මනුස්ස' යන්න මිනිසා පිළිබඳව ඇති සාමාන්‍ය නිර්වචනයකි. ආගම මගින් කෙරෙන්නේ මිනිසාට නිවැරදිව සිතීමට අනුබල දීම ය, ඔහුව කිරිසන් තත්වයෙන් ඉහළට ගෙන ඒම ය; විශ්වය හා සමග ඇති සම්බන්ධතාව මනාව අවබෝධ කොට ගෙන සාමයෙන් සයෝගයෙන් ජීවත් වෙමින් අවසාන නිෂ්ඨාව වන පරම සැපත සාක්ෂාත් කිරීමට උපකාරී කිරීමය.

2. විශ්වයේ මිනිසාට හිමි වැන

පැවත්මට අවශ්‍ය කැම -බිම් , ඉදුම්- හිටුම් හා ප්‍රජනනය සපුරා ගැනීමට සමත් වූ තැන් පටන් ම මිනිසාට පිළිතුරු සොයා ගැනීමට අපහසු ගැටළු තුනක් ඇත. එනම් 'මා කවුද' 'මා මෙහි කුමක් කරමිද?' 'මා මෙතැනට අවශ්‍ය ද?' යනු ඒ ගැටළු තුනයි. මෙම ගැටළු නිරාකරණය කිරීමට යොමු වූණු නොයෙකුත් චින්තන සම්ප්‍රදායයන්, විශේෂයෙන් ආගම් මිනිස් ඉතිහාසයේ ඇත අතීතයේ සිට ම බිහි වී ඇත. මේ ප්‍රශ්න තහනු ලැබුණේ මිනිසා විසින් නිසා ඒ සඳහා පිළිතුරු ද මිනිස් දෘෂ්ටිකෝණයෙන් ම ඉදිරිපත් වී ඇත.

අතීතයේ දී මිනිසා සිතුවේ මුළු විශ්වය ම පවතින්නේ මිනිසා කේන්ද්‍ර කොට කියා ය. විශ්වයේ ජීවත්වන ඉතා ම වැදගත් ජීවියා මිනිසා ය; විශ්වය සෑදී ඇත්තේ මිනිසාගේ අවශ්‍යතාව උදෙසාය; විශ්වයේ පවතින සියලු ම දේ ඔහුගේ ප්‍රයෝජනය හා විනෝදය සඳහාය ආදී වශයෙන් තමන් පිළිබඳව ඉතා ඉහළින් සිතිමට පුරුදු වී සිටියේ ය. මිනිසා පිළිබඳව කෙරුණු අධිකක්සේරුවක් මත පදනම් වූ මේ විශ්වාසය විශ්වය

අසාධාරණ ලෙස දූෂණය කොට විනාශ කිරීමටත්, අනික් ජීවීන්ගේ පැවැත්ම, හා ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් නොසලකා හැරීමටත් මිනිසා පෙළඹවීමට හේතුවේණැයි සිතිය හැකිය. නිර්දය ලෙස විනෝදවීමටත් එසේ නැත්නම් ඉක්මනින් පොහොසත් විය හැකි නොයෙක් ව්‍යාපාරවල නිරතවීමටත් මිනිසා යොමුවීම හේතු කොටගෙන නිකරුණේ සතුන් මැරීම සිදුකිරීම නිසා සමහර සත්ත්ව වර්ග සම්පූර්ණයෙන් ම වඳවී ගොස් ඇත. විද්‍යාව හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් ස්වභාව ධර්මය අයුතු ලෙස පාවිච්චියට හා මෙලිල කිරීමට ගන්නා උත්සාහයන් අදත් ඉතා දක්ෂ කමක් හෝ උසස් කමක් ලෙස සැලකේ. මේ තත්ත්වය තවදුරටත් මෙසේ පවතින්නට හැරිය යුතු නැත. සංවර්ධනයේ නාමයෙන් මුලු මහත් විශ්වයට ම මිනිසා විසින් කර ඇති අතිමහත් විනාශය පිළිබඳ අවධියක්, අවබෝධයක් වැඩි දෙනා තුළ ඇති කිරීම අත්‍යවශ්‍යයි. මිහිකත මිනිසා උදෙසා ම ය; මුළු මහත් විශ්වයම මිනිසාගේ පරිභෝජනය සඳහාය; පහසුවෙන් තෘප්තිමත් කළ නොහැකි ඔහුගේ ඉඳුරන් පිනවීම, ආශාවන්, භෞතික සැපසම්පත් විදීම ආශාවන් සත්කර්පනය කිරීම සඳහා ම ය යන වැරදි ආකල්පයන්ගෙන් මෙහෙය වූණු මිනිසා ස්වභාව ධර්මයට, මිහිකතට, මුළු මහත් විශ්වයට ම විරුද්ධව කරන ලද කෲර දාමරික කම්, දූෂණ මෙතෙක් ස්වභාව ධර්මය නිහඬව විඳ දරාගෙන සිට ඇත. එහෙත් දැන් දැන් තත්ත්වය වෙනස් වෙමින් පවතී. මෙලෙස විනෝද වීමට, අධික ලෙස ආත්මාර්ථකාමී ලෙස ඉඳුරන් පිනවීමට මිනිසාට තිබුණු ඉඩකඩ අවසන්වන බවට ලකුණු පහළ වෙමින් පවතී . යම්හෙයකින් කරුණාව, නිවැරදි දෘෂ්ටිය ආදී ගුණාංගයන් මගින් ලෝකය විනාශ මුඛයෙන් ගලවා ගනු නොලැබුණොත් යටත් පිරිසෙයින් මිනිසාගේ

ආත්මාර්ථකාමීත්වය මගින් ම, පැවැත්මට ඔහු තුළ ඇති දැඩි ආශාව මගින් ම දුකටපත් සෙසු ජීවින් කෙරෙහි, විනාශයට ගොදුරු වුණු පරිසරය කෙරෙහි යහපත්, අර්ථාන්විත ආකල්පයන් දැක්වීමට ඔහුට බල කෙරෙනු ඇත.

මිනිසාට විශ්වයේ හිමි ස්ථානය පිළිබඳව බුදුන් වහන්සේගේ නිගමනය කුමක්දැයි හඳුනා ගත යුතු ය. උන්වහන්සේගේ මතය අනුව විශ්වය අවබෝධ කොට ගත යුත්තේ අනන්ත වූ ආකාශය පසුතලය කොට ගෙන ය. මේ විශ්වය කොටස් තුනකින් යුක්තය. එනම් කාම ලෝක, රූප ලෝක හා අරූප ලෝක යනුයි. නිරය, නිරිසන් යෝනිය, ප්‍රේත ලෝකය, අසුර කොට්ඨාශය, හා මනුස්ස ලෝකය මෙන් ම, වාතුර්මහා රාජිකය, තාවකීපය, යාම, තුසිත, නිම්මාණරකි, පරනිම්මිත වසවත්ති යන දේව ලෝක ද අයත් වන්නේ කාම ලෝකයට ය. මෙසේ බලන කල කාම ලෝකයේ වෙසෙන සත්ත්ව කොට්ඨාශ අතර මිනිසාට හිමි ස්ථානය ඉතා පැහැදිලි වේ. සමහර ජීවින් හා සසඳා බලන කල මිනිසා හුදු ක්ෂුද්‍ර ජීවියෙකි.

ජීව විද්‍යාත්මක අතින් බලන කල මිනිසා කාම ලෝකයෙහි වෙසෙන වෙනස් බොහෝ ලොකු - කුඩා ප්‍රාණීන්ට වඩා දුර්වලයි; ශරීර ශක්තියෙන් හීනයි; ආයුෂ අඩුයි. වෙනත් බොහෝ ප්‍රාණීන්ට නිජ වශයෙන් ම ආත්ම ආරක්ෂාව සඳහා නිය, දත්, දළ ආදී කිසියම් ආකාරයක ආයුධයක් තිබේ. නමුත් මිනිසාට ඒ සඳහා ඇත්තේ බුද්ධියයි. එහෙත් ඒ ආයුධයක් වශයෙන් නොවෙයි. මිනිසා සාමාන්‍යයෙන් ශිෂ්ට යැයි සැලකේ. ඒ අන් අය විනාශ කිරීමට නොව සෙසු ජීවින් හා සාමයෙන්, සහයෝගයෙන් ජීවත්වීමට හැකියාවක් ඔහු සතුව ඇති නිසයි. බුද්ධිය මෙහෙයවා මිනිසා ආගම් සොයා ගනු ලැබුවේත්, මෙලෙස

ශිෂ්ටලෙස ජීවත්වීමටයි. සියලු ම ප්‍රාණීන්ට පණ පෙවෙන්නේ විශ්වයේ ක්‍රියාත්මක වන එකම ජීව ශක්තියෙන්. මෙසේ එකම ජීව ශක්තියේ කොටස් කරුවන් වන විවිධ ප්‍රාණීහු දිගින් දිගට ම පැවතීමේ දැඩි ආශාවේ එනම්, භව තණ්හාවේ මෙහෙයවීමෙන් මැරී - මැරී නැවත -නැවත උපදමින් දිරස වූ සසර ගමනෙහි යෙදෙති. මිනිසා මේ සසරට බැඳ තබන ක්ලේශ බැමි තුන රාග, දෝෂ, මෝහ නම් වේ. මේ සසර ගමන කෙළවර කළ හැකිය. එසේ කළ හැක්කේ මිනිසා සසරට බැඳ තබන කෙලෙස් බැමි ලිහා ළුන, තණ්හාව නසාලන, මොහදුර පළවා හරින ප්‍රඥාව වැඩීමෙනි. මෙසේ ප්‍රඥාව දියුණු කොට සසර බැමි ලිහා ළුන තුරු සත්ත්වයින් වශයෙන් අප සැමගේ ම පොදු උරුමය වන්නේ දිගින් දිගට ම භවයෙන් භවයට යමින් සසර සැරි සැරීමයි. අප දඹුවම් විදීමට, මරණයට පත්වීමට බිය වන්නේ සතුටින් සැපයෙන් විනෝදයෙන් ජීවත්වීමට ඇති ආශාව නිසා ය. මේ බව අවබෝධ කොට ගෙන එක් අයෙක් තවෙකෙකුට හිංසා නොකළ යුතුය, නොකරවිය යුතු යයි බුදුන් වහන්සේ ධම්මපදයෙන් පෙන්වා දෙති.

ලොව සියලු ම දේ එකිනෙක හා සම්බන්ධව, එකිනෙක හා බැඳී පවතී. මේ අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය නැතහොත් ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පන්න බව සියලු දේවල ම මූලික ලක්ෂණය ය. එනිසා මිනිසා සෙසු ජීවීන්ට සම්පූර්ණයෙන් වෙනස්, ඔවුන්ට කිසිදු සම්බන්ධයක් නැති කෙනෙකු යැයි සිතිය යුතු නැත. ඔහුගේ සිරුර ආහාර මත පිහිටා ඇත. එනිසා ජලය, ශාඛ වර්ග, අම්ලකර වායුව ආදිය ඔහුගේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍යය ය. මිනිස් සිතත් ප්‍රත්‍යයෙන් හට ගන්නකි. ප්‍රත්‍යයන්ගෙන් බාහිර ව සිතක් හටනොගනී, යන්න බෞද්ධ ඉගැන්වීමය. (අක්කුත්ත පච්චයා

නත්ථි වික්කාණස්ස සම්භවො.) සියලු සිතුවිලි පහල වන්නේ ඉන්ද්‍රියයන් බාහිර අරමුණුවල ගැටීම නිසා ලැබෙන දත්ත අනුසාරයෙනි. ඒනිසා මුළු විශ්වය ම අන්තර් වශයෙන් එකිනෙක හා බැඳුණු එකම ජාලයක් බඳුය. මෙම ජාලයේ එක් ගැටයක ඇති වන කම්පනය මුළු ජාලය පුරා ම දුව යයි.

මානසික ව මෙන් ම කායිකව ද මිනිසා ලෝකය ම මත යැපෙන හෙයින් ඔහු ලෝකය හා සමීපව සැබදී සිටී. එනිසා ඔහු ලෝකය වෙත දැක්විය යුත්තේ සුරතල් කිරීම නිසා මුරණ්ඩු වූ දරුවකුගේ දරදඩු ආකල්පයක් නොව, ඉතා නිහතමානී, විනීත ආකල්පයකි. ලෝකය මිනිසාට ම නිමවුනක් නොවේ. ලෝකධර්මයන් තුළ කිසිදු පක්ෂග්‍රාහීඛවක් දක්නට නැත. මිනිසාට ජීවත්වීමට, පැවතීමට ඉඩ ලැබී ඇත්තේ සෙසු ලෝකයා ඔහුට ජීවත්වීමට ඉඩ දී ඇති නිසා ය.

එනිසා විශ්වය තුළ තමන්ට හිමි ස්ථානය පිලිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් මිනිසා විසින් ලබා ගත යුතු ය. ඇත්ත වශයෙන් වෙනත් ඓතිහාසික ජීවත් හා සසඳා බලන කල මිනිසා විශ්වයට අමුත්තෙකි. ඔහු සිය සගයන්ට එනම්, සෙසු ජීවින්ට හිමිවිය යුතු ගෞරවය දැක්වීමට පුරුදු විය යුතු ය.

ඔහු ජීවත්විය යුත්තේ සියල්ල ජය ගැනීමට පැමිණි අයකු ලෙස නොව, බොහෝ දුරට ආගන්තුකයකු ලෙස ය. ස්වභාව ධර්මය හා සෙසු සත්ත්වයින් කෙරෙහි එක්තරා ආකාරයක හය පක්ෂපාතී බවක් පෙන්විය යුතුය. මිනිසා දැඩි ආත්මාර්ථකාමීත්වයෙන් යුතුව තමන්ගේ ම ප්‍රයෝජනය සඳහා ලෝකයෙන් ලබා ගත හැකි සියලු දේ මිරිකා - උකහා ගැනීමට උත්සුක විය යුතු නැත.

මිනිසාගේ පැවැත්ම විශ්වයේ සෙසු ජීවීන්, පරිසරය ආදිය මත රඳා පවතින බව මනාව අවබෝධ කොටගත් බුදුන් වහන්සේ සියලු සත්ත්වයින් වෙත මෙන් වඩන ලෙස අනුගාමිකයින්ට උපදෙස් දුන් සේක. මේ මෙන් වැඩිමට ඉලක්ක විය යුත්තේ සෙසු මිනිස් වර්ගයා පමණක් යැයි බුදුන්වහන්සේ කිසි විටෙකත් අදහස් නොකල සේක. මෙන් වැඩිම ගැන සඳහන් කරන විට සියලු ම සත්ත්වයින් (සබ්බේ සත්තා) වෙත අපිරිමිත වූ මෙන් සිත පතුරුවා හරින ලෙස උන්වහන්සේ අනුගායනා කළ සේක. ලොකු- කුඩා- සමීප - දුරස්ථ - උපන් - නූපන් පමණක් නොව, උපදින්න සිටින සියලුම සත්ත්වයින් වෙත එක හා සමානව මේ මෙන් සිත පතුරුවා ලීමය, උන්වහන්සේ අපේක්ෂා කළේ. මිනිසා පොළොව මත ජීවත්වීමට නම්, ඔහු සෙසු මිනිසුන්, මේ පොළොව තලයේ වෙසෙන සියලු ප්‍රාණීන් වෙත පමණක් නොව, සෙසු ග්‍රහලෝකවල යම් සත්ත්ව කොට්ඨාශයක් වෙසේ නම් ඔවුන් වෙත ද අපරිමිත මෛත්‍රීසහගත සිතින් යුක්තව විසිය යුත බව බුදුන් වහන්සේ අවධාරණය කළ සේක. තමන්ගේ යහපත, සුබසෙත, පැවැත්ම පමණක් ගැන සිතීමට පොළොඹවන දැඩි ආත්මාර්ථකාමීත්වය දුරලිය හැක්කේ මෙසේ මෙන් සිත වැඩිමෙන් බව උන්වහන්සේ පැහැදිලි කළ සේක.

මරණින් මතු සත්ත්වයකුට පත් විය හැකි ගති පහක් වේ. මෙම ගති නම්: නිරය, තිරිසන් යෝනිය, ප්‍රේත යෝනිය, මනුස්ස ලෝකය සහ දේවලෝකය ය. (පසු කලෙක අසුර නිකාය එක් කිරීමෙන් ගති සයක් ඇති බව පිලිගැණිනි.) නිරයෙහි, තිරිසන් යෝනියෙහි, ප්‍රේතලෝකයෙහි ඉපදීම දුගතියට පත්වීමකි. මනුස්ස ලෝකයෙහි හෝ දේවලෝකයෙහි ඉපදීම සුගතියට පත්වීමකි. දේවලෝකයන් මනුස්ස ලෝකයට වඩා ඉහළ තලයකට

අයත් වුව ද, දේවලෝකය වුවත් අනිත්‍ය ය. මෙසේ බලන කල මරණින් මතු සත්ත්වයකු නිරයේ සිට නෙවසක්කුභානාසක්කුභානාසතනය දක්වා වූ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල උපත ලැබිය හැකිය. මිනිස්බව තුළනය කරනු ලැබෙන්නේ මේ පුළුල් පරාසය තුළ පිහිටා ය. එසේ බලන විට පැහැදිලි වන්නේ මිනිසත් බව මධ්‍යස්ථ ස්ථරයකට අයත් බව ය. බුද්ධිමත් සත්ත්ව කොට්ඨාශ වෙනත් ග්‍රහලෝකවල වෙසෙන බව සිතීමට තුඩු දෙන යම් යම් සාධක ඇතත් මේ සත්ත්ව කොට්ඨාශ මිනිසාට සමානදැයි කිව නොහැකි ය. තිරිසනුන්ට වඩා උසස් කොට සැලකුණ ද ඔහුගේ කෘතව්‍ය ක්‍රියාවන් නිසා, අන් අයට වඩා සා පැමිණ වීමට මිනිසා දක්වන නැඹුරුව නිසා මිනිසා තිරිසනුන්ටත් වඩා පහත් යැයි සමහර විටෙක හැඟී යයි. තිරිසනා කෘත ලෙස හැසිරෙන්නේ සහේතුකව ය. කැමට පොර බදන විට, තම බල ප්‍රදේශයට පිටින් පැමිණි සතෙකු පළවා හැරීමට, එසේත් නැත්නම් මද කිපුණු කාලවල ය. මිනිසා ඊට වෙනස් ය. ඔහු සහේතුකවත් අහේතුකවත් එසේම හුදු විනෝදය සඳහාත් කෘත ලෙස හැසිරෙයි.

බුද්ධියෙන් ඉතා දියුණු, ඉතා ගැඹුරු දර්ශණ, ආගම් අතින් පමණක් නොව, විද්‍යාව, මනෝවිද්‍යාව, විවිධ කලා, සාහිත්‍ය ආදී නොයෙකුත් විෂයයන් අතින්ද ඉතා ඉහළ මට්ටමක සිටින මිනිසාට විශ්වයේ ලැබෙන මේ ස්ථානය ඔහුව අවප්‍රමාණයට ලක් කිරීමක් යයි කෙනෙකුට තර්ක කළ හැකිය. එහෙත් එය එසේ නොවේ. මුළු මහත් විශ්ව ව්‍යුහයේ මධ්‍යම ස්ථරයකට මිනිසා අයත් වන බව දැක්වුණ ද ඔහුට විමුක්තිය පසක් කිරීමේ දුලබ වරප්‍රසාදයට හිමිකම් ඇති හෙයින්, ඔහුගේ තත්ත්වය අද්විතීය ය. ඔහුට මේ වරප්‍රසාදය හිමි වීමට හේතු තුනකි.

මිනිස් ලොව හොඳ නරක යන දෙ අංශයෙහි මනා සංකලනයකි. දිව්‍යලෝකවල එනම්, කාමලෝකයෙහි , රූපලෝකයෙහි , අරූප ලෝකයෙහි දිව්‍ය ලෝකවල සැප පක්ෂය වැඩි ය. නිරය ආදී දුග්ගතිවල දුක පක්ෂය ප්‍රබල ය. මේ අන්ත දෙක ම විමුක්තිය කරා මනස මෙහෙයවීමට හිතකර වාතාවරණයක් සපයන්නේ නැත. කාමසුඛල්ලිකානු යෝගය එනම්, කම් සැප විදීමට ඇලී සිටීම මෙන් ම, අත්තකිලමනානුයෝගය එනම්, සිරුරට දුක්පීඩා, වධ හිංසා දීම යන මාර්ග දෙක ම අන්තගාමී මාර්ග වශයෙන් බුදුදහමින් ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ. බුදුදහමින් අනුමත කෙරෙන්නේ මැදුම් පිලිවෙතය. එය වැඩීම සඳහා ඉතා ම යෝග්‍යය වාතාවරණය සැපයෙන්නේ මනුෂ්‍ය ලෝකය මගිනි. මෙය එක් හේතුවකි. මෙපමණක් නොවේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ආයුෂ ප්‍රමාණය කෙටිය. ජීවිතය ඉතා අස්ථිරය. මරණය මොන මොහොතේ ද කියා කිව නොහැකි මේ අස්ථිර, අවිනිශ්චිත බව, මරණය පිලිබඳ හැඟීම සිත අධ්‍යාත්මික ගුණ වැඩීම කෙරෙහි යොමු කරවීමට ඉතා යෝග්‍යය ය. මෙය තවත් හේතුවකි. රූප ලෝක සහ අරූප ලෝක යන ක්ෂේත්‍රවල අළුතෙන් කුසල කර්මයන්හි නිරතවීමට අවකාශයක් ලැබෙන්නේ නැත. එහිදී සිදුවන්නේ පුර්ව කර්මයන්ගේ විපාක භුක්ති විදීම පමණයි. නමුත් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ එසේ නොවේ. කුසල කර්ම රැස්කිරීමට බෙහෙවින් අවකාශ තිබේ. මෙවන් හේතූන් නිසා මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි ඉපදීමට ලැබීම සුවිශේෂ වරප්‍රසාදයකි. මෙයත් තවත් හේතුවකි. මිනිසත්බව ලැබීම දුර්ලභ යයි බුදුන් වහන්සේ පවසා ඇත්තේ මේ හේතූන් නිසා ය.

මේ නිසා මෙහිදී ම විමුක්තිය ලබා ගැනීමේ වගකීම මිනිසා මත පැවරේ. ඇත්ත වශයෙන් මිනිසාගේ නිර්මාතෘවරයා

මෙන් ගැලවුම්කරුවා වන්නේ ද මිනිසා ම ය. වෙනත් බොහෝ අය සිතන්නේ ආගම දෙවිලොවින් මිහිපිටට ලැබුණු දායාදයක් ලෙසය. එහෙත් බෞද්ධ මතය මීට සම්පූර්ණයෙන් පටහැනිය. බෞද්ධ මතයට අනුව ආගම මිනිස් ලොව බිහිවී දෙවිලොව කරා ගිය එකකි. මිනිස් ලොව විමුක්තියට ඉතාම යෝග්‍ය පරිසරය සපයයි නම්, මිනිසුන්ට විමුක්තිය ලැබීමේ වරප්‍රසාදය පහසුවෙන් ම ලබා ගත හැකි නම්, ඉන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? මිනිසා තුළ විමුක්තිය ලැබීමේ හැකියාව එනම්, බුද්ධස්වභාවය, බුද්ධ බීජය, පවතින බව නොවේද? බාහිර බලවේගයෙන්ගේ උපකාරයක් නොමැතිව පරිපූර්ණත්වයට පත් කොට ගත හැකි බුද්ධ බීජය, බුද්ධස්වභාවය මිනිසුන් තුළ ගැබ්ව තිබෙන බව ය. ජීවිතය, සංසාරික පැවැත්ම ඉතා පරිපූර්ණ ආකාරයෙන් වින්දනය කළ හැක්කේ මිනිස් ලොවදීය. එහෙයින් මිනිස් ලොව ඉපදීම බුද්ධත්වය ලැබීමට පිටිවහලකි.

මිනිසා නිරයත් දෙවිලොවත් අතර සිටින්නෙකු යි සමහරු කියති. එසේ කියන්නේ ඇයි? මනස දුෂ්‍ය වූ විට මිනිසා නිරයට පත්වන අතර, පවිත්‍ර මනස මිනිසා දෙවිලොවට ගෙන යන හේතුවෙනි. මිනිස් මනස මෝහාන්ධකාරයෙන් වැසී තිබුණත් බුද්ධත්වයට පත්වීමට, උදාරතර පුර්ණ පුද්ගලයකු බවට පත්වීමට අවශ්‍ය බීජය මනසෙහි පවතී. ඔහු අහංකාර අයකු නම් ඔහුට දෙවිලොව අහිමි ය. ඔහු ද්වේෂ කරන්නකු නම්, ඔහුට අසල්වැසියන් සිටිනු නොමැත. ඔහු ක්‍රෝධ කරන්නෙක් නම්, ඔහුට ඔහුවත් නැතැයි ප්‍රකට වීන පඬි වදනක් ඇත. තනිව ගත් විට පුද්ගලයා අසරණ ය. ඔහුගේ සාමූහික ශක්තිය ඉස්මතු වන්නේ සමාජ ජීවිතයේ දී ය. මිනිසාට මිනිසකු වීමට නම් සමාජය අත්‍යවශ්‍යය. ඒකීයා මිනිසා ස්වභාව ධර්මය හා ඒකීභූතයැයි ශ්‍රීක දාර්ශනිකයකු පවසා ඇත.

දෙවිලොව සැප විදින්නේත් අපා දුක්වලට භාජන වන්නේත් මිනිසාගේ සිත නිසාමයැයි බුදුදහම උගන්වයි. ඉන්ද්‍රියයන් ප්‍රිය ජනක, සැප සදන වස්තූන් හා ගැටුණු විට ලැබෙන වින්දනය දිවාමය සුවයයි. එලෙසම අප්‍රිය ජනක දුක ගෙනෙන වස්තූන් නිසා ලැබෙන වින්දනය අපා දුකයි. සවර්ග සැපතත් අපා දුක් ගිනිත් යන දෙක ම මිනිසාගේ ම අත්දැකීම් ය, වින්දනයන් ය.

බුදුදහම මිනිසාගෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක් ද? වරක් සුප්‍රකට චීන වියතෙක් හික්ෂුවකගෙන් බුදුදහමේ හරය කුමක් දැ යි විමසුවේ ය. ඊට පිළිතුරු වශයෙන් ධම්මපදයේ සඳහන්

සබ්බ පාපස්ස අකරණං කුසලස්ස උපසම්පදා
 සචිත්ත පරියයෝදපනං එතං බුද්ධාන සායනං යන
 ගාඨාවේ අඩංගු අදහස ඉදිරිපත් කෙළේ ය .

මේ පිළිතුරු වයස් ගත චීන පණ්ඩිතයාගේ සිත් ගත්තේ නැත. ඔහු අපේක්ෂා කළේ ඉතා ගැඹුරු, සංකීර්ණ පිළිතුරකි. මේ පිළිතුරු ගැන නොසතුවට පත් ඔහු 'ඔය ටික අවුරුදු තුනක පමණ කුඩා දරුවෙකුටත් තේරෙනවා' යයි කීවේ ය. හික්ෂුව කලබල වූයේ නැත. 'ඔව්, ඒක ඇත්ත. එහෙත් අවුරුදු අසූවක මහල්ලෙකුටත් මේ ටික පිළිපදින්න බෑ' යයි පිළිතුරු දුන්නේය. බුදුන්වහන්සේ ද මේ ආකාරයෙන් ම ඉතා සුළු ඉගැන්වීම් වුවත් අනුගමනය කිරීමට ඉතා පහසු, සුළු කරුණු යයි වරදවා ගත යුතු නැතැයි ආන්තද තෙරුන් වහන්සේට අවවාද කර ඇත. බුදුදහමේ හරයත් මෙයයි. ඉන් ඉදිරිපත් කෙරෙන ඉගැන්වීම් බැඳු බැල්මට ඉතා සුළු ලෙස දිස් වූණත් ක්‍රියාවට

නැගීම අතිශයින් දුෂ්කර වන්නට පුළුවන. පන්සිල් එබඳු මූලික සරල ඉගැන්වීමකි.

1. ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකීම 2. නොදුන් දේ ගැනීමෙන් වැලකීම 3 කාමයෙහි වැරදි ලෙස හැසිරීමෙන් වැලකීම 4. බොරු කීමෙන් වැලකීම සහ 5. මත් පැන් පානයෙන් වැලකීම යනු පන්සිල් පදයන්ගේ හරය ය. මෙම ශික්ෂාපද මැතිරීම පිණිස, උදේ සවස ජපකිරීම පිණිස පනවන ලද ඒවා නොවේ. ආධ්‍යාත්මික ජීවිතය යනු හුදෙක් බුද්ධිය මෙහෙයවා ලබන අවබෝධයක් නොව ක්‍රියාශීලිව, ප්‍රයෝගිකව ප්‍රතිපත්ති රැකීමෙන්, වරණයෙහි යෙදීමෙන් ලබන අත්දැකීමකි.

මෝහයෙන් අත්බ වූ මිනසා අවිච්ඡාදවෙන් වෙලී සනාතන, සදාකාලික, නොවෙනස්වන ආත්මයන් පිලිබඳව පුහු විශ්වාසයක් ඇතිකර ගනී. මෙයින් ඔහු තුළ මමත්වය, අභංකාරය, අස්මිමානය වෙනත් වචනවලින් කියතොත් දැඩි ආත්මාර්ථකාමී බව හටගනී. ආත්මාර්ථකාමීත්වයෙන් මෙහෙයවෙන මිනිසා තණ්හාව නිසා උපදින සිය ආශාවන් තෘප්තිමත් කර ගැනීමේ නොනිමෙන උත්සාහයක යෙදේ. මෙය ඇඟේ දදයක් කසනවා වැනිය. දදය කසන විට සනීපයක් දැනේ. එහෙත් ඉන් සිදුවන්නේ කුමක් ද? තුවාලය තවත් වැඩිවී දදය පැතිරීමය. ආශාවන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට වැරදි විදියට දරණ වෙර වැයමත් එබඳුයි.

මෙයින් සිදුවන්නේ ඔහු දැඩිව සංසාර චක්‍රයට හසු වීමය. සංසාර චක්‍රයේ දැඩි ග්‍රහණයට හසුවන මිනිසා මැරී - මැරී ඉපිද-ඉපදී හවයෙන් හවයට යමින් අනන්ත දුකට පත්වේ. බුදුදහම අනුව මිනිසාගේ එකම අරමුණ, පරම නිෂ්ඨාව විය යුත්තේ මේ සසර බැමි සහමුලින් ම බිඳ විනාශකර ලීම ය.

3. විවාහ ජීවිතය

විවාහය නම් එකිනෙකා හා බැඳුණු සිත් ඇති දෙදෙනකුගේ ආදරයේ උච්ඡතම අවස්ථාව ය, ගැහැණිය හා පිරිමියකු සහකරුවන් වශයෙන් එකට ජීවත්වීමට තීරණය කිරීම හේතුකොට ගෙන ඇතිවන සම්බන්ධතාව ය. විවාහ ජීවිතයක් සාර්ථකව පවත්වා ගෙන යෑම පහසු කාර්යයක් නොවේ. ඒ සඳහා විශේෂ වෙහෙසක්, කැප වීමක් අවශ්‍යය. දුක -සතුට බෙදා ගෙන එකට ජීවත්වීමට පුරුදු වීම උත්සාහයෙන්, පුරුද්දෙන්, අත්දැකීමෙන් ලබා ගත යුත්තක්. විවාහ අසාර්ථක වීමට, කඩාපිටි වීමට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වී තිබෙන්නේ පුරුෂ පක්ෂයේ වැඩි දෙනෙක් ස්ත්‍රී පක්ෂයට සමතැන් දීමට, ඔවුන්ට නිසි ගෞරව සැලකිලි දැක්වීමට අකමැතිවීම ය. ස්ත්‍රී පක්ෂය වෙනත් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල පුරුෂ පක්ෂය හා සමතැන් ගෙන ක්‍රියා කරනවා පමණක් නොව, සමහර අවස්ථාවල පුරුෂ පක්ෂය අහිඟවා ඔවුන්ට වඩා ඉහළින් ඉදිරියෙන් සිටින බවද දක්නට ඇත. එහෙත් විවාහ ජීවිතයේ දී මේ සියල්ල අමතක වී යයි. මෙය මිනිස් ඉතිහාසයේ ඇත අතීතයේ සිට ම එන පුරුද්දක්.

ස්ත්‍රියට විවාහ ජීවිතයේ දී උරුම වන්නේ දරුවන් හදාවඩා, ගේ - දොර වැඩ කටයුතු බලාගෙන සිටීම ය.

බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදාය යටතේ ඇගේ තත්ත්වය අතිශයින් කටුක විය. ඇගේ නිදහස සෑම අතින් ම සීමා වී පැවැතිණි. බොහෝ විට ඇගේ තත්වය දාසියකගේ තත්ත්වයට සම විය. ආගමික නිදහස පවා ඇයට අහිමි විය. පතිභක්කියෙන් යුතුව සිටීම ම ඇගේ ස්වර්ග ගමනට හේතු වේ යයි බමුණෝ ඉගැන්වූහ. බුදුන් වහන්සේ විසින් මේ තත්ත්වයේ විශාල වෙනසක් ඇති කල බව ඇත්තකි. දාසියකගේ තත්ත්වයේ සිටි ගෘහණියට වැදගත් වගකීම් සහිත සහකාරියකගේ තත්ත්වයට පැමිණිය හැකි වුණේ බුදුන් වහන්සේ ගෘහණියක් වශයෙන් ඇයට දුන් සුවිශේෂ ස්ථානය නිසා ය. මෙ නිසා ම ස්වාමි -භාරයා සම්බන්ධය ඉතා මනාව පවත්වාගෙන යෑමට ඉවහල්වන හැසිරීම රටාවක්, උපදෙස් රැසක් උන්වහන්සේ විවිධ සූත්‍ර මගින් ඉදිරිපත් කළහ. මෙයින් ඉතාම ප්‍රකට උපදෙස් මාලාව දිසනිකායේ සිභාලෝවාද සූත්‍රයේ අඩංගුය.

සතුවින් සාමයෙන් වෙසෙන අඹු සැමියෝ බුදුන් වහන්සේගේ පැයසුමට ලක්වූහ. නකුල පිතා හා නකුල මාතා යුවල මෙලෙස උන්වහන්සේගේ විශේෂ ප්‍රශංසාවට ලක් වූ අඹු -සැමි යුවලකි. මෙලෙස එකිනෙකා මනාව හඳුනාගෙන ආදරයෙන් හා අන්‍යෝන්‍යයෙන් ගෞරවයෙන් විවාහ ජීවිත ගත කිරීමට උපකාරී වන නොයෙකුත් උපදෙස් උන්වහන්සේ ඉදිරිපත් කොට ඇත්ත, අවාසනාවකට මෙන් වැඩි දෙනෙක් මේ උපදෙස් අනුගමනය කරන බවක් දක්නට නැත. වත්මන් සමාජවල විවාහ ජීවිත අසාර්ථක වීමට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් ද මෙය ය.

පැරණි ඉන්දියාවේ විවාහ ජීවිතයට බල පෑ ප්‍රධාන කරුණු රැසකි. කුලවාදය, ස්ත්‍රීන්ගේ සමාජීය තත්ත්වය, පුරුෂයින්ගේ අයිතිවාසිකම්, ආශ්‍රම ධර්ම එනම්, බ්‍රහ්මචර්යය (ශිෂ්‍ය අවධිය) ගෘහස්ත (විවාහ ජීවිත) වානප්‍රස්ත (ආගමට බර වූ ජීවිතයකට නැඹුරු වූ) සහ සන්‍යාසී (ශිභි වාසය අත්හැරීම) යන ජීවිතයේ අවධි හතර මෙසේ බල පෑ කරුණු අතර වඩාත් වැදගත් විය. කුලවාදය නැතහොත් බ්‍රාහ්මණ වර්ණධර්මය බුදුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට යෙදුණු හෙයින් විවාහය හා බැඳුණු දරදඬු නීති, වාරිත්‍ර - වාරිත්‍ර බෙහෝමයක් ද ප්‍රතික්ෂේප වීණි. එනිසා ම ස්ත්‍රී - පුරුෂ සම්බන්ධතාවක් වඩාත් යහපත් අතට හැරිණි.

විවාහය පිලිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය පුළුල් ලෙස විග්‍රහ කර බැලීමේ දී පැහැදිලි ලෙස පෙනීයන්නේ එය ජීව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවක් සදාචාරාත්මක ලෙස වින්දනය කිරීමටත්, අඹු සැමි දෙපළගේ මානසික තෘප්තිය හා සුබසෛන සැලසීමත් අරමුණු කොට ගෙන ම සැකසුනක් බවය. ඒ හැර විශේෂ සම්ප්‍රදායයන්, පුජනීය වාරිත්‍ර - වාරිත්‍ර, කිසියම් ආගමික හෝ වෙනත් ආකාරයක දෘෂ්ටිත් සැලකිල්ලට ගෙන විවාහ සංස්ථාව සැකසී ඇති බවක් දක්නට නැත.

විවාහ ජීවිතය සාර්ථක වීමට නම් අඹු - සැමියන් අතර සංස්කෘතික වශයෙන් මනා ගැළපීමක් තිබිය යුතු යයි බුදුන් වහන්සේ සලකා ඇත. විවාහ ජීවිතයක් සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා කොතරම් කැපකිරීමක් කළ යුතු ද, කිනම් දේ කැප කල යුතු ද ආදී කරුණු ගැන මනා අවබෝධයක් නොවීම ද අඹු - සැමි මතභේද ගැටුම් ආදියට තවත් ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත. විවාහය යනු හුදෙක් සෘංගාරය හෝ කාමාශාවන් තෘප්තිමත්

කර ගැනීම පදනම් කොට ඇතිවුවක් ම නොවේ. සෘංගාරාත්මක හැගීම් නරක හැගීම් නොව, හුදු මානසික භාවාත්මක හැගීම් පමණි. මේ සෘංගාරාත්මක හැගීම් පාදක කොට ගෙන වඩා ගැඹුරු ස්ථිරසාර ස්තෝතයක්, ආදරයක් උපදින බව වටහා ගත්විට විවාහයෙන් ඇතිවන සිත්කැවුල් හා විවාහය පිළිබඳව ඇති වැරදි අවබෝධය සැහෙන්න කුනී වී යනු ඇත. ආදරය නම් තමන්ගේ නියම ස්වරූපයන් ප්‍රකට කෙරෙන ලෙස පිවිසීම වීමට සුදුසු පරිසරයක් සාදා ගැනීමට පිරිමයකු හා ගැහැණියක කුල පවතින දැඩි ආශාවකි. ඔවුන්ගේ සිත්සතත්වල දැඩිව මුල් බැස ගත් ස්තෝතය බර හැගීමකි, තමන්ට තනි තනිව ලැබිය නොහැකි විශේෂ ආස්වාද ජනක වින්දනයකට යෝග්‍ය බුද්ධිමය හා මානසික වාතාරවරණයක් තනා ගැනීමට ඇති කියුණු ආශාවකි.

දුක -සැප දෙක ම විඳ දරා ගනිමින් ආදරයේ මිහිරියාව භුක්ති විඳිමින් දීර්ඝ විවාහ ජීවිත ගත කල දම්පතින් ගැන අපි අසා ඇත්තෙමු. මෙසේ බොහෝ කලක් විවාහ ජීවිතයේ සැප වින්ද අයගේ විවාහ ජීවිත ඉබේ ම ඇති වූ ඒවා නොවේ. ඔවුන් ආදරය මිය යා නොදී තබා ගැනීමට වෙහෙසී කටයුතු කර ඇති බව, එකිනෙකාගේ වෙනස්කම් අවබෝධ කොට ගෙන ඒවායින් පාඩම් ඉගෙන ගෙන ජීවිත සකසා ගෙන ඇති බව ඔවුන්ගේ විවාහ ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට හා දිගු පැවැත්මට රහස විමසූ විට අපට දැන ගන්නට ලැබී ඇත. ඒනිසා සාර්ථක විවාහ ජීවිතයක් ඉබේ ඇතිවන්නක් ලෙස සැලකිය යුතු නැත.

මෙසේ විවාහ වී එකට ජීවත් වුණු අයගෙන් නිතර අසන්න ලැබෙන කථාවක් නම්.

‘අපි අපේ ප්‍රශ්න එළිපිට කථා කළා. නිකම් ම යටගහල

කියල හිටි හැටියේ හෙණයක් පහක් වෙනවා වාගේ පුපුරන්න ඉඩ තිබ්බේ නෑ' යන්නය.

විවාහ ජීවිතය දිගට පවත්වාගෙන යාම ඉබේ ම සිදුවන්නක් නොව, සිතා මතා අවබෝධයෙන් සකසා ගන්නා ජීවන රටාවක් නිසා සිදුවන්නක් බව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශනයෙන් ද වඩාත් පැහැදිලි වේ.

'ප්‍රශ්න හුඟක් උග්‍රවෙලා තහයට ඉහළින් ගියත් වෙන් වෙන්නේ නම් නෑ කියල අපි දෙන්න ම දැඩිව තීරණය කරගෙන හිටිය'.

එහෙත් දැන් තරුණ ජෝඩු මෙහෙම සිතා - මතා වෙහෙසි පවුල් ජීවිත ආරක්ෂා කරන්න උත්සාහ ගන්නා බවක් දක්නට නැත. විත්‍රපටවල නැත්නම් රූපවාහිනි නාට්‍යවල සිදු වෙනවා වාගේ ඉබේ ම පවුල් ජීවිතය සුන්දර වෙනවා දකින්නයි ඒ අයගේ බලාපොරොත්තුව. ඒ අය අවබෝධ කොට ගත යුතු එක් දෙයක් වන්නේ, අගේ ඇති කිසිදෙයක් ඉබේ ම නොලැබෙන බවයි. හොඳ වටිනා දෙයක් ලබා ගන්නා හැම විට ම මහන්සි විය යුතුයි.

විවාහ ජීවිත හැල - හැප්පිමිවලින් තොරව, විල්ලුද පාවාඩ උඩ යන ගමනක් නොවේ. විවාහ ජීවිත ගමනේදී නොයෙකුත් වල ගොඩලි හමු වේ. දරුවන් නොමැති වීම, දරුවන්ගේ මරණය, අංග විකල දරුවන් ලැබීම, ආර්ථික ප්‍රශ්න, අධික වගකීම් සහිත රැකියාවන්හි නියුතු වීම හේතු කොට ගෙන ඇතිවන මානසික පීඩාව ආදී නොයෙකුත් දහසක් ප්‍රශ්න විවාහ ජීවිතය කම්පනය කොට බිඳ දැමීමට වරින්වර මතු වේ. සියලු ප්‍රශ්න හමුවේ විවාහ බැමි පුපුරා යෑමට ඉඩ නොදී සුරක්ෂිත

කර ගැනීමට මුල් වුණු හේතු දෙකක් තිබෙන බව කිව හැකිය. මින් එකක් නම් අඹු-සැමියන් අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයයි. එකිනෙකාගේ ජීවන රටා බලහත්කාරයෙන් වෙනස් කරවීමට උත්සාහ නොගෙන, අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයෙන් හා අවබෝධයෙන් ජීවත් වීමයි. අඹු සැමියන් අතර පෞරුෂ අතින්, වර්ත ලක්ෂණ අතින් සෑහෙන වෙනස්කම් තිබෙන්නට පුළුවන. අදහස් උදහස් හැඟීම් වෙනස් විය හැකිය. එහෙත් අඹු සැමි දෙපොළට මේ වෙනස් කම් තේරුම් ගනිමින් ජීවත් වීමට හැකිවීමය මේ සාර්ථකත්වයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ. වරෙක අඹු සැමි ආරවුලකදී බිරිඳ කියා සිටියේ:

‘ඔයා මාව බැන්දේ මාව දැන ගෙන මගේ විදියට කැමති වෙලා’. මොනවා හිතේ කියාගෙන කසාද බැන්දද කියල ස්වාමිපරුෂයාට මතක තිබුනෙ නෑ. ඒ වන විට ඔහුගේ සිතේ බලපෑවේ බිරිඳගේ ගතිගුණ වෙනස් විය යුතුය යන හැඟීමයි.

‘මොන පිස්සුද, ‘මම ඔයාව බැන්දේ ඔයා වෙනස් වෙයි කියල හිතාගෙන ‘ ඔහු පිළිතුරු වශයෙන් කීවේ ය.

ප්‍රශ්න දිග්ගැස්සෙන්තේ මෙවන් සුළු බහිත් බස්වීමක් දුරදිග යෑමෙනුයි. මේ දෙදෙනා ම යම් ප්‍රමාණයකට වැරදිකාරයෝ ය. ඔවුන් ගනු-දෙනු ක්‍රමයට ජීවත්වීමට ලැහැස්ති නැති බවයි, මේ දෙදෙනාගේ සිතෙහි තිබුණු බලාපොරොත්තු එකිනෙකට වෙනස් බවයි, මේ කථා බහෙන් හැඟී යන්නේ. පසුව වුණත් මේ දෙදෙනා ඔවුනොවුන්ව හඳුනා ගෙන ඔවුනොවුනට අනුකූල වීමට, අවනත වීමට, ගැලපීමට වෙහෙසක් දරණ බවක් පෙනෙන්නට නෑ. මෙය විවාහය දෙදුරුම් කෑමට හේතුවක්; එහෙත් ඉතා පහසුවෙන් ජයගත හැකි බාධකයක්. ඔවුනොවුන් තේරුම් ගෙන ඔවුනොවුන්ව

අදහසාගත අනුකූල වීම ලජ්ජාවට කරුණක් නොවේ. එකිනෙකා තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව ඔවුනොවුනට ගරුකිරීම විවාහ ජීවිතය ශක්තිමත් කිරීමට ඉවහල් වන ප්‍රධාන හේතු දෙකකි. අප නිරීක්ෂණයට භාජන කළ පවුල්වල අඹු සැමියන් අතර ඔවුනොවුන්ට එක්ව විසීමට නොහැකි වන තරමේ බරපතල මානසික ගැටීම්, ප්‍රශ්න කිබි නැත. මෙවන් පැස්සිය නොහැකි මානසික ප්‍රශ්න නොකිබීමත් විවාහ ජීවිතය දීර්ඝව පවත්වාගෙන යෑමට බලපාන එක් වැදගත් හේතුවකි. මානසික ගැටුම් පවතින හේතුවෙන් ම විවාහයන් අසාර්ථක කරගත යුතු නැත. නමුත් ඒ ගැටුම් අඹු - සැමියන් ඔවුනොවුන් සම්පූර්ණයෙන් ම නුරුස්සන තත්වයට පත් කරනවා නම්, එවන් දෙදෙනකුගේ සහවාසයක් ගැන සිතීම අපහසුයි. සුළු නොරිස්සුම්, මානසික ගැටීම් ආදිය නම් ක්‍රමයෙන් තුනී කොට අමතක කර දැමීම පහසු කාරණයකි. සැමියාගෙන් සුළු අතපසුවීමක් සිදු වුවත් 'ඔයා නම් පට්ටපල් මෝඩයෙක් කියා ඔහුව සමච්චලයට ලක් කරන්න පුරුදු වුණු එක් බිරිඳක් සිටියා ය. බිරිඳ කොපමණ තමාව පහත් කොට සැලකුවත් ඔහු එය විඳදරා ගෙන සිටියේය. 'ඔයා නම් පට්ටපල් මෝඩයෙක් කියූ එක් දවසක ඔහු මෙසේ පිලිතුරු දුන්නේය. 'ඒක ඇත්ත. එහෙම නැත්නම් මං ඔයා වගේ ගැණියෙක් ව කසාද බඳියි ද?' ඉන්පසු කිසිදාක බිරිඳ ඔහුට ඒ ඇනුම් පදය කීවේ නැත.

සතුටින් විවාහ ජීවිතය ගත කරන්න නම් අඹු - සැමියන් ඔවුනොවුන් අතර පවතින වෙනස් කම් හඳුනා ගෙන ඒවා විඳ දරා සිටීමට පුරුදු විය යුතුයි. ඒ හැර තමන්ට රිසි පරිදි අතික් පාර්ශවය වෙනස් කරන්නට උත්සාහ ගතහොත් සිදුවන්නේ වෙනස්කම් වැඩි වීම යි; සිත් පළු වීමයි; ඔවුනොවුන් ඇත්

වීමයි. ඇත්ත වශයෙන් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සිදුවන නොයෙකුත් වෙනස්කම්වලට, දරුවන් ලැබීමෙන්, ආර්ථික ප්‍රශ්න හේතුවෙන්, රැකියා ප්‍රශ්න ආදිය මගින් ඇතිවන වෙනස්කම්වලට ඔරොත්තු දෙන පුරුදු වීම, සාර්ථක විවාහ ජීවිතයේ රහසකි. දරුවන් කෙරෙහි ඇතිවන බැඳීමක් විවාහ ජීවිතය ශක්තිමත් කිරීමට හේතු වේ. කොපමණ ප්‍රශ්න තිබුණත් කොපමණ කරදර පැමිණියත් දරුවන් ලොකුමහත් වන තෙක්වත් එක්ව සිටීමට බොහෝ විට අඹු සැමියෝ තීරණය කරති. තව මදක් උත්සාහ ගතහොත් දරුවන් ලොකුමහත් වනතුරු කල් ගෙවන මේ කාල පරිච්ඡේදය විවාහ ජීවිතයේ මතකයෙහි රැඳී පවතින ඉතා ම සුන්දර සමය බවට පත් කර ගැනීමට ද ඔවුන්ට ඉඩ තිබේ.

විවාහය සම්පතකි. නමුත් බොහෝ අය එය දුකක්, ශාපයක් කර ගනිති. බොහෝ අය සිතන්නේ මෙසේ වන්නේ දිළිඳුකම හේතු කොට ගෙන කියා ය. පවුල් ජීවිතය අවුල් කිරීමට දිළිඳුකම සමහර විටෙක බලපාන බව ඇත්තකි. එහෙත් අසාර්ථක විවාහ ජීවිතයකට ප්‍රධාන මෙන් ම සුලභ ම හේතුව වන්නේ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය නොමැතිකම ය. දුක -සැප සමසේ බෙදා ගෙන ජීවිතය ගෙන යෑමට අඹු- සැමි දෙපාර්ශවය ම පුරුදු විය යුතු ය. එවිට දිළිඳුකම විවාහ ජීවිතයට කරන බලපෑම තුනී වනු ඇත. විවාහය හරියටම දෙදෙනා සඳහා නිමැවුණු බයිසිකලයක් බඳුය. විවාහ ජීවිතයේ සුරක්ෂිතබවත් ඉන් ඇතිවන සන්තෘප්තියත් දෙක ම උපදින්නේ අඹු - සැමි දෙදෙනාගේ ම උත්සාහය පදනම් කොට ගෙන ය. අඹු - සැමියන් වෙන් වෙන්ව තම තමන් ගැන, තම තමන්ගේ වගකීම්, කටයුතු ගැන සිතිය යුතු නැත. මෙය හවුල් ව්‍යාපාරයක්. විවාහ ජීවිතයේ සියලු ම ප්‍රශ්න

ගැන හවුලේ ම සිතිය යුතුය. එය විවාහය ශක්තිමත් කොට කල්පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ජීවය ලබා දෙයි.

බිරිඳ සැමියාගේ මෙහෙකාරියකැයි, සිතිය යුතු නැත. ඇත්ත වශයෙන් ම ඇය සහකාරියකි. එනිසා සමාන අයිතිවාසිකම් ඇති සමාන සැලකුම් ලැබිය යුතු නැතැත්තියකි. තමන් බිරිඳට වඩා උසස් යයි සිතන සැමියන් මෙන් ම සැමියා බිරිඳට වඩා උසස් යයි පොදුවේ සිතන බොහෝ අයත් වෙති. මේ නිසා ම, ගේ දොර කටයුතුවලදී බිරිඳට උදව් වීම, බිරිඳ හා එක්ව එම කටයුතු කිරීම මදි කමක් කොට සිතීමට ද සමහර ස්මිපුරුෂයෝ පුරුදුවී සිටිති. මෙය කෙතරම් පුහු අදහසක් ද? බිරිඳට උදව් කිරීම මදිකමක් වන්නේ කෙසේද? ඇත්ත වශයෙන් එය සැමියකුගේ වගකීමක්, යුතුකමක් නොවන්නේද? එක්ව සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම පවුල් ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට කෙතරම් ඉවහල් වේ ද කියා සිතා බලන්න.

පවුල් ජීවිතයේ බිඳ වැටීමට සමහර භාර්යාවන් ද වග කිව යුතුයි. භාර්යාව නිතර ම කන්කෙදිරි ගාමිණි සැමියාගේ වැරදි, අඩුපාඩු ගැන ම තොරතෝචියක් නැතිව චෝදනා කරමින් ඉන්නා විට පවුලේ ප්‍රශ්න තුනී වී යාවිද ? සැමියා ගැන නිතර සැක නම්, පවුලේ සමාදානයත් සතුටත් කෙසේ පවතින්නද? ඉවසීම, විඳදරා සිටීම අඹු -සැමි දෙදෙනා විසින් ම පුරුදු කළ යුතු ගුණාංගයෝ ය. සැමියාගේ අඩුපාඩු ඇත්නම්, ඔහුට දොස් නොකියා ඇඟට කඩා නොපැන, විත්තිකාරයකුගෙන් මෙන් හරස් ප්‍රශ්න නො අසා, ඉතා හොඳින් කරුණු පහදා ඔහුගේ අඩුපාඩු මගහරවා ගැනීම වඩා ඵලදායී ක්‍රියා මාර්ගය වනු ඇත. සැමියා වුව ද ක්‍රියා කළ යුත්තේ ඒ ආකාරයෙනි.

ඉතා ම සුළු වැරදි පවුල් අසමගියට හේතු වනවා මෙන් ම ඉතා ම සුළු හොඳ ගති ගුණ අඹු සැමි ආදරය මුහුකුරු කොට වඩාත් ශක්තිමත් පදනමකට ගෙන ඒමට ඉවහල් වේ. උපන් දිනය, විවාහ සංවත්සරය ආදී දේ ගැන ස්ත්‍රී පක්ෂය පුරුෂ පක්ෂයට වඩා විමසිලිමත් වීම සාමාන්‍ය සිරිතයි. මේ බව පිරිමි පක්ෂය වටහා ගෙන තිබීම පවුල් ජීවිත සාර්ථක කර ගැනීමට ප්‍රබල හේතුවක් වේ. උපන් දින තැග්ගක් දීම, විවාහ සංවත්සරය සිහිවීම පිණිස කිසියම් සුභද ප්‍රතිචාරයක් දැක්වීම බිරිඳකට ඉමහත් ප්‍රීතියක් ගෙන දෙනු ඇත. මෙවැනි සුළු සුභද ප්‍රතිචාර බිරිඳගේ සිතට තදින් කාවැදී දැනෙනු ඇත. නිවසක සතුට ජීවිත කාලය තුළ රඳා පවතින්නේ මෙවන් සුභද ප්‍රතිචාර මගින් ජනිත කෙරෙන හොඳහිත මත ය.

පවුලක සමගිය හෝ අසමගිය තීරණය කෙරෙන්නේ අඹු සැමියන් ඔවුනොවුන් කෙරෙහි දක්වන ආකල්පයන් මතය. සැමියා බිරිඳ කෙතරම් අගේ කොට සලකයි ද, බිරිඳ තම සැමියා කෙතරම් අගේ කොට සලකයි ද, යන්න ඉතා ම වැදගත් ය. නිතර ම එකිනෙකාගේ වැරදි, අඩුපාඩුකම් සොයමින් වෙනත් අය ඉදිරියේ එකිනෙකා පහත් කොට කථා කරමින්, විවේචනය කරමින් සිටින පවුල්වල සමගිය බිඳ වැටේ. නියම ආදරය කියන්නේ තම සහකරු හෝ සහකාරිය අගේ කොට සැලකීමේ කැමැත්තටයි. ඇත්ත වශයෙන් අඹු සැමියන් ඔවුනොවුන්ට සැලකිය යුත්තේ ඉතා අගනා මාණිකාය ලෙසය. පවුලක සමගිය ඇතිකොට යහපත් දරුවන් හදා වඩා ගැන්මට යෝග්‍ය වාතාවරණයක් ඇති කර ගත හැකිවන්නේ අඹු -සැමියන් අතර මෙවන් ආකල්ප වර්ධනය වී සෙනෙහස පවතින විට ය.

සමහරුන් කථා බහ අඩුයි. හැගීම් වචන මගින් ප්‍රකාශ කරන්නේ ඉතා අඩුවෙන්. එබඳු අයගේ ක්‍රියා කලාප මගින් ඔවුන්ගේ හැගීම් එලිදරවු වේ. අන්‍යෝන්‍යව බෝධය තිබේ නම් ඇත්ත වශයෙන් ම ආදරය දක්වන වචන පාවිච්චිය අවශ්‍ය නැත. ක්‍රියාවෙන් ආදරය ප්‍රකාශ කල හැකි ය. වයෝවෘද්ධ පියෙක් දරුවන්ට කථා කොට තමන්ගේ බිරිඳ, ඒ කියන්නේ දරුවන්ගේ මව ගැන තම හිතේ ඇති ඉමහත් ආදරය ගැන කියා තමන් නැති කල වුවත් ඉතාම හොඳින් මව බලා ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. දැන් සැට වියත් පසු කොට දරු මුණබුරන් රැසක් සිටින මේ බිරිඳ කියා සිටියේ කිසි දිනෙක 'මම ඔබට ආදරේ' යන වචන තුන එම සැමියාගේ මුඛින් අසා නැති බවයි. එහෙත් එය අඩුවක් වශයෙන් ඇයට දැනී නැත. සැමියාගේ ඉරියව් මගින්, ක්‍රියා කලාපයෙන් ඔහු තමන්ට ආදරය කරන බව බිරිඳට ඉබේම දැනී තිබීම හේතු කොට ගෙන ඒ හැගීම් වචනයෙන් ප්‍රකාශ නොකිරීම අඩුවක් සේ ඇයට පෙනී ගොස් නැත. වචනයෙහුත් ප්‍රකාශ කළේ නම්, එය වඩාත් වැදගත් වන්නට ඉඩ තිබෙන්න ඇති. නමුත් වචනයෙන් පමණක් ප්‍රකාශ කොට ක්‍රියාවෙන් කිසිදු සෙනෙහසක් නොදැක්වීම නිෂ්ඵල ය. ආදරය වඩාත් ශක්තිමත් වන්නේ වචනයෙන් හා ක්‍රියාවෙන් යන දෙකෙන් ම පෝෂණය කරනු ලැබූ විට ය.

අඹුසැමි සෙනෙහස දියුණු කර පවුල් ජීවිතය ශක්තිමත් කිරීමට අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය ඉතාම අවශ්‍ය ය. එමෙන් ම තම අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට සමගිව එක්සත්ව එක්සිත්ව ඇප කැපවී කටයුතු කිරීමත් පවුල් ජීවිතයේ දියුණුවට බෙහෙවින් ම බලපායි. පවුල් ජීවිතය මල් පාත්තියක් බඳුය. වැඩි සැලකිල්ලක් නොදැක්වුවහොත් මල් පාත්තිය වල්පැලවලින් වැසී යනවා මෙන්,

පවුල් ජීවිතය ගැන මනාව සොයා බලා ඇප -කැප වී අරමුණු සපුරා කර ගැනීමට කටයුතු නොකළහොත් අවුල් -වියවුල්වලින් දුක්කම්කටොළු, අඩ -දබරවලින් ගහණ වනු ඇත.

විවාහ ජීවිතයේ ලිංගික සම්බන්ධතා

විවාහ ජීවිතයේ දී ලිංගික සම්බන්ධතා කෙතරම් වැදගත් ද? ලිංගික සම්බන්ධතා ස්වාභාවිකයි. නියම සීමාවන් තුළ පිහිටා ලිංගික සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යෑම පවුල් ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ඉවහල් වේ. එමගින් අඹු -සැම සම්බන්ධය වඩාත් සමීප, අතිශයින් සුභද, මට්ටමකට පත් කෙරේ. කෙසේ වුවත් මෙහිදී අවබෝධ කොට ගත යුතු ඉතා වැදගත් කරුණක් තිබේ. එනම්, පුරුෂ පක්ෂය හා ස්ත්‍රී පක්ෂය ලිංගික සම්බන්ධතා පිළිබඳව සාමාන්‍යයන් දක්වන ආකල්පයන් අතර ඇති වෙනසයි. පුරුෂ පක්ෂය සාමාන්‍යයෙන් ලිංගික සම්බන්ධතා සලකන්නේ කියුණු කායික වින්දනයක් ගෙන දෙන ක්‍රියාවක් ලෙසය. ස්ත්‍රීයගේ ආකල්පය සාමාන්‍යයෙන් මීට වෙනස් ය. ඇයට ලිංගික සම්බන්ධතාව යනු මුදු, මොලොක් බව, සෙනෙහස ආදී හැඟීම් සමග මුසු වුණු තම සිත බැඳී පුද්ගලයා හා සමග ඇතිවන අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතික්‍රියාවකි; දැඩි සමීපවීමකි. එකට බැඳීම, වඩ වඩාත් ලංචීම ආදිය ස්ත්‍රීයක ලිංගික සම්බන්ධතා මගින් බලාපොරොත්තු වේ. මේ බව වටහා ගෙන තිබීම විවාහ ජීවිතයේ ලිංගික සම්බන්ධතා වඩාත් අර්ථවත් මෙන් ම එලවත් කර ගැනීමටත් එමගින් විවාහ ජීවිතය වඩාත් තෘප්තිමත් හා ස්ථාවර කර ගැනීමටත් ඉඩ ලැබේ.

අඹු-සැමි ලිංගික සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ කුස ගින්න නිවා ගන්න ආහාර අනුභව කරන්නාක් මෙන් රාග ගින්න නිවා ගැනීම අරමුණු කරගෙන නොවේ. දරුවන් ලැබීම, ජීවිත කාලයක් පවත්නා සෙනෙහස, බැඳීම ආදිය වඩාත් ශක්තිමත් කොට වර්ධනය කර ගැනීම මෙන්ම අඹු- සැමියන් අතර අතිශය සමීප සම්බන්ධතාව ඇතිකර ගැනීම ද අරමුණු කොට ගෙන ය. මේ සඳහා ආදරය, අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවය ආදිය පදනම් විය යුතු ම බව ඉතා පැහැදිලිය. කෙසේ වුවත් අඹු -සැමි ලිංගික සම්බන්ධතා වුව ද ක්‍රමවත්ව කිසියම් අවබෝධයකින් යුතුව පවත්වාගෙන යාම වැදගත් වේ. එසේ නොකළහොත් රාගික හැගීම් ඇවිස්සී පාලනය කර නොගත හැකි තත්ත්වයකට පත්වීමට ඉඩ ඇත. අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව මත පදනම් ව ගොඩ නැගී එකිනෙකාට උපකාරී වෙමින් එකිනෙකාගේ ආරක්ෂාව සලසමින් , පවතින සමාජයක් වඩාත් ශක්තිමත් කොට සුරක්ෂිත කිරීමට විවාහය බෙහෙවින් ම උපයෝගී වේ.

යහපත් විවාහ ජීවිතයක් ගොඩ නගා ගත හැකිවන්නේ ආවේග මත ක්‍රියා කිරීමෙන් නොව, අඹු- සැමියන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය ආදිය පදනම් කොට ගෙන ක්‍රමානුකූලව පවුල් ජීවිතය සකසා ගැනීමෙනි. මෙම සම්බන්ධයේ දී ඔවුනොවුන් අභිභවා යෑමට උත්සාහයක් ගත යුතු නැත. දෙදෙනා ම එක ම අරමුණක් මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා යොමුවුණු සමාන සහකරුවන් බවට පත්විය යුතු ය. අඹු සැමි දෙදෙනා ඔවුනොවුනට ශක්තිය ගෙන දෙමින් ඔවුනොවුන්ගේ ව්‍යායාමයන් අගයමින් ඔවුනොවුනට සහයෝගය දෙමින් ඇප කැපවී ක්‍රියා කිරීම අත්‍යවශ්‍යය. මුදු මොලොක් බවින් සැඳි, සිතින් -කයින් තැන්පත්ව, ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් යුතුව, නිතර ම, අනිකා ගැන සිතමින්

කටයුතු කිරීමෙන් විවාහ සංස්ථාව ඉතා හරවත් ඵලවත් එකක් බවට පත් කර ගත හැකි ය.

අඩුසැම් වගකීම් හා යුතුකම්

ශාභ ජීවිතයේ සාමය සතුට බොහෝ දුරට රඳා පවතින්නේ කාන්තාව මත බව බුදුන් වහන්සේ පිළිගෙන ඇත. මේ නිසා කාන්තාව විසින් කළ යුතු නොකළ යුතු නොයෙකුත් දේ ගැන බුදුන් වහන්සේ දී ඇති උපදෙස් බෙහෙවින් ම ප්‍රායෝගිකය. බිරිඳක් සැමියාට ආදරය දැක්විය යුතු ය. එසේ නම් ඇය කිසිවිටෙකත් ඔහුට එරෙහිව හැගීම් මාත්‍රයක්වත් ඇතිකර ගත යුතු නැත. නපුරු ලෙස කටයුතු නොකළ යුතු ඇය සැමියාට මිත්‍රශීලීව, දයාබර අත්දැමින් සැලකිය යුතු ය. නපුරු සැරපරුෂ බස් නොදොඩා මිහිරි වදනින් නිතර ඇමතිය යුතු ය. සැමියාගේ අදහස්වලට කන්දෙමින් අවනත වෙමින් කටයුතු කිරීම, සැමදා සැමවිට පතිභක්කියෙන් සිටීම බිරිඳකගේ උතුම් ගුණාංගයෝ ය. අරපරිස්සමින් කටයුතු කරමින් වියපැහැදුම් සීමා කරමින්, සැමියා වෙහෙසී උපයන ධනය රැක ගැනීම යහපත් බිරිඳකගේ වගකීමයි. ඇය වචනයෙන් හා ක්‍රියාවෙන් යන දෙකෙන් ම සංවරව කටයුතු කරමින් සැමියාගේ සිත දිනා ගත යුතු ය. සැමියා අභිභවා, ඔහුව යටත් කොට පාලනය කිරීමට තැත් නොකොට, නිහතමානීව, ඔහුට නිසි ගෞරව සැලකිලි දක්වමින් ආදරය, දයාව, කරුණාව, පෙත්වමින් නිතර දෙවෙලේ ඔහුගේ යහපත ගැන සොයා බලමින් කටයුතු කිරීමට යහපත් බිරිඳක් උත්සුක විය යුතු ය. ඇය බිරියක් පමණක් නොව මිතුරියක් ද විය යුතු ය. එපමණක් නොව අවශ්‍ය වූ විට උපදේශිකාවක් සේ ද කටයුතු කළ යුතුව ඇත.

බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අනුව සලකා බලන කල සැමියකුට බිරිඳගෙන් බලාපොරොත්තු විය හැකි ගුණාංග සමහරක් මෙසේ ය. ඔහුට ඇගෙන් ආදරය බලාපොරොත්තු විය හැකි ය. ආදරය නම්, ඔවුනොවුන්ගේ ජීවිත කාලයක් පවතින සමීප සබැඳියාවටත් එමෙන් ම ඔවුන් ජීවිත කාලයක් මුළුල්ලේ පණ මෙන් සුරකින දරුවන් බිහිකර ගැනීමටත්, සිතැඟි මුදුන් පමණුවා ගැනීමටත් පාදක වන ප්‍රබල ස්නේහ බැම්මකි. එය හුදු ප්‍රේමය ම නොව, අවංකව ම තම සැමියාගේ යහපත පතන බිරිඳකගේ මුළු හිතත් ම පැන නගින, හැම මොහොතක ම පැකිරෙන සෙනෙහසකි. සුවච බවත් ඔහුට ඇගෙන් බලාපොරොත්තු විය හැකි ය. නිතර අප්‍රමාදව තමන්ගේ අවශ්‍යතාවන් සොයා බලමින් යුහුසුඵව කටයුතු කිරීම ද බිරිඳකගේ යුතුකමක් සේ සැලකීම බෞද්ධ ඉගැන්වීම් මගින් අනුමත කෙරේ.

බිරිඳක් පවුලේ කටයුතුවල වගකීම බාරගත යුතු යයි සැමියා සිතීම සාධාරණය. දරුවන් මනාව හදා වඩා ගෙන නැදීමයිල් ආදීන්ගේ සිත් දිනාගෙන නැදැහිතමිතුරන්ට හොදින් සංග්‍රහ කරමින් සේවක සේවිකාවන්ව කරුණාවෙන් පාලනය කරමින් පවුල් ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට බිරිඳක් බෙහෙවින් හවුල් විය යුතු යයි සැමියාට බලාපොරොත්තු විය හැකියි.

පතිහක්තිය ඔහු ඇගෙන් බලාපොරොත්තු වේ. සැමදා සැමවිට ම ඔහුට ම කැප වුණු, බැඳුණු, යොමුවනු සිතැතිව ඇ සිටිය යුතු යයි ඔහුට බලාපොරොත්තු විය හැකි ය. මවක් වශයෙන් ඇ දරුවන්ගේ යහපත පිණිස ඇප කැපවී ක්‍රියා කරනු ඇතැයි ඔහුට අපේක්ෂා කල හැකි ය. අරපරිස්සම බිරිඳක සතුව තිබිය යුතු තවත් වැදගත් ගුණාංගයකි. ඇය ගෙදර කටයුතු

සඳහා යන විශදම මෙන් ම පෞද්ලික අවශ්‍යතාවන් සඳහා මුදල් වැය කිරීම ද මනාව පාලනය කළ යුතු ය. සැමියා උපයන ධනය සුරක්ෂිත කොට පවුලේ වැය පක්ෂය අය පක්ෂය හා ගැළපෙන සේ සකස් කොට සමතුලිත ජීවන රටාවක් පවත්වාගෙන යමින් පවුලේ ආර්ථිකය ස්ථාවර පදනමක් මත පිහිටුවීමට ඇගෙන් සුවිශේෂ දායකත්වයක් සැමියාට බලාපොරොත්තු විය හැකිය.

රසවත් කෑම බීම පිළියෙල කිරීමත් බිරිදට පැවරෙන වගකීමකි. ආදරය පෙන්වීමටත් ආදරය වඩා තහවුරු කිරීමටත් කෑම බීම බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. රසට අහර වේලක් පිසීම, තමන් කෑමට බීමට රුචි කරන දේ සොයා බලා පිළියෙළ කිරීම සැමියකු බිරිදකගෙන් බලාපොරොත්තු වන ගුණාංගයකි. රසට පිසින ලද ආහාර වේලක් දරුමල්ලන් සමග එකට වාඩි වී රස විඳින විට සිතට නැගෙන සතුට, සිත් පතුලේ පිබිඳෙන සෙනෙහස අඹු -සැමි ආදරය වර්ධනය කිරීමට ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ.

බිරිදක් සාමාන්‍යයෙන් සන්සුන්, නිවුණු, කැන්පත් ගති ඇත්තියක විය යුතු ය. සැමියා කලබල වූණු අවස්ථාවක ඔහු කැන්පත් කිරීම, කලබල බව තුනී කොට කරුණු පැහැදිලිව නිව් සැනසිල්ලේ සලකා බැලීමට වාතාවරණය පිළියෙල කිරීම යහපත් බිරිදකගෙන් ඉටුවිය යුත්තකි. එපමණක් නොව, ඇය කරන කියන සියලු දෙයක ම කිසියම් මිහිරියාවක් තිබිය යුතු ය. බස මිහිරි විය යුතු ය. ක්‍රියා සුකුමල විය යුතු ය. හැසිරීම ප්‍රිය විය යුතු ය. නිතර ම තරහෙන් පිපිරෙමින් සැර පරුෂ බස් දොඩමින් සිටින බිරියක් සැමියකුට ප්‍රිය නැත. මුහුණේ සතුට සිරියාව පිරි, සිත් ගන්නා සුළු හැසිරීමෙන් යුතු බිරිදක් ම ය සැමියකුගේ පැතුම.

ඇත අතීතයේ සිට ම බොහෝ සමාජවල පැවතියේ පුරුෂාධිපත්‍යය ය. බුද්ධකාලීන ඉන්දියාවේ පුරුෂාධිපත්‍යය තදින් ම පැතිර පැවතුනි. ඒනිසා කාන්තාවට හිමි වූයේ ඉතා පහත් ස්ථානයකි. බුදුන් වහන්සේ පොදුවේ කාන්තාවගේ තත්ත්වය, විශේෂයෙන් බිරිඳගේ තත්ත්වය, නංවාලීමට විශාල කාර්ය භාරයක් ඉටු කර ඇති බව බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය හදාරන විට මනාව පැහැදිලි වේ. පුරුෂාධිපත්‍යය බලවත් වූ බ්‍රාහ්මණ සමාජයක කාන්තා නිදහස උදෙසා කටයුතු කිරීම ම අතිශය විප්ලවකාරී ක්‍රියාවකි. මේ සඳහා බුදුන් වහන්සේ උපයෝගී කොට ගත්තේ ඉතා සරල ක්‍රියා මාර්ගයකි. සැමියා බිරිඳට සම තත්ත්වයේ සහකාරියකුට මෙන් ආදර ගෞරව සැලකිලි දැක්විය යුතුය යන්න අශ්‍රී -සැමි පරකරය යා කිරීමට උන්වහන්සේ දුන් ඔවදන විය. මෙයින් උන්වහන්සේ අදහස් කළේ බිරිඳට අවංක වීම, ඇයට ආදරයෙන් සැලකීම, අවශ්‍ය ඇදුම් -පැළඳුම්, ආභරණ-ආයින්තම් ගෙනැවිත් දීම, ගේ -දොර පාලන කටයුතුවල වගකීම ඇයට පැවරීම ආදිය සැමියා විසින් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීමෙන් ඇයට හිමි ස්ථානය පවරා දීමෙන් ඇයට ආදර- ගෞරව සැලකිලි පෙන්විය යුතු බව ය. මීට වසර දෙදහස් පන්සියයකටත් පෙරාතුව දුන් මේ ඔවදන් අදටත් එදා මෙන් ම වලංගු ය.

සැමියකු සැමවිට බිරිඳට මුදු -මොලොක්බවක් දැක්විය යුතු ය. කථාබහෙන් ක්‍රියා මගින් සෞම්‍යබවක් පෙන්විය යුතුය. ඇයව හෙළා තළා කථා නොකොට පෞද්ගලිකවත් ප්‍රසිද්ධියේත් ඇගේ ගුණ ඇගයිය යුතු ය. ඇයට රැක වරණ සැපයිය යුතු ය. ඇගේ ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කළ යුතු ය. ඇයට පිහිට වීමට තමන් සිටිනා බව ඒත්තු ගැන්වෙන සේ කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. බාහිරින් පැමිණෙන නොයෙකුත් කරදර හිරිහැර

සතුරු උපද්‍රව ආදියෙන් ඇයට ආරක්ෂාව සලසා දීමට තමන් සිටිනා බව බිරිඳට හැඟී යන පරිදි සැමියා කටයුතු කිරීම වැදගත් ය. බිරිඳගේ අවශ්‍යතාවන් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීම යහපත් සැමියකුගේ පරම යුතුකම ය. තමන්ගේ පිහිට, උදව්ව උපකාරය, අවශ්‍ය වුණු විට නොමසුරුව ඉදිරිපත්ව කටයුතු කිරීම බිරිඳගේ ආදරය වර්ධනය කිරීමට හේතුවනු ඇත. එමෙන් ම යහපත් පියකු මෙන් දරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවන් සොයා බලා ඉටුකිරීම ද සැමියකු කෙරෙහි බිරිඳකගේ සෙනෙහස, ආදර ගෞරවය වැඩි කිරීමට ප්‍රධාන ලෙස බලපානු ඇත.

බිරිඳට අවංකවීම ඉතා වැදගත් ය. ඇගෙන් පතිහක්කිය බලාපොරොත්තු වන සැමියකු ඇයට පිටුපා කටයුතු කිරීම බුදු දහමින් කිසි විටෙක අනුමත නොකෙරේ. සැමියා හා බිරිඳ යන දෙදෙනා ම ඔවුනොවුනට අවංක විය යුතු ය යන්නය, බුදුන්වහන්සේගේ ඔවදන. බිරිඳගෙන් කිසිවක් සැඟවිය යුතු නැත. ඇය කලාණ මිතුරියක සේ සලකා ඇයට අවංකව සිටීම පවුලේ හා දරුවන්ගේ යහපතට හේතු වනු ඇත.

සැමියාගේ පෞද්ගලික මෙන් ම සමාජ චර්යාව ද යහපත් විය යුතු ය. ප්‍රිය සල්ලාපයේ යෙදිය හැකි, මිතුරු ඇසුර පවත්වාගෙන යා හැකි, තැනට ඔබින සේ හැසිරීමට, කටයුතු කිරීමට සමත් ප්‍රිය ජනක හැසිරීමකින් යුතු සැමියකුය, බිරිඳකගේ පැතුම.

සැමියා හා බිරිඳ පවුලේ සංස්ථාව පවත්වාගෙන යන සමසහකරුවෝ ය. එහෙත් සාමාන්‍ය පිලිගැනීම අනුව පවුලේ ප්‍රධානියා වශයෙන් සැලකෙන්නේ සැමියා ය. කිසියම් ආපදාවකට ගොදුරුව අසරණ තත්ත්වයට පත්ව නැත්නම්, පවුලේ ප්‍රධානියා

සැමියා ය. මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ ඔහු බිරිඳට වඩා උසස් බව නොව, ඔහු සතුටන කාර්යභාරය වඩා විශාල බව ය. පවුල්බර වැඩි වශයෙන් ඉසිලිය යුත්තේ ඔහු ය. බිරිය රැකියාවක් කළත් පවුල තඩත්තු කිරීමේ කාර්ය ප්‍රධාන වශයෙන් පැවරෙන්නේ සැමියාට ය. ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සැපයීමෙන් පමණක් නොව, ගේ -දොර පාලනයේ දී මෙන් ම පවුල පවත්වා ගෙන යාමේ ඵ්දිනෙදා කටයුතුවලදී ද ඔහු ප්‍රධාන වශයෙන් දායක විය යුතු ය.

අඹු සැමි සහයෝගය, අවබෝධය ඇත්නම් පවුල් ප්‍රශ්න තුනී කොට සතුට, සාමය, සෞභාග්‍යය උදාකර ගත හැකිය.

මවුපිය - දු දරුවෝ

පවුල් ජීවිතය සම්පූර්ණ වන්නේ දරුවන් ද එයට ඇතුළත් වුණු විටය. පවුල් ජීවිතය සෑම අංශයෙන් ම සාර්ථක විමට නම් දු -දරු මවිපිය සම්බන්ධතාව ඉතා යහපත් මට්ටමින් පවත්වා ගෙන යා යුතු ම ය. මේ සම්බන්ධයෙන් බුදුන්වහන්සේ ගේ උපදෙස් ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

බෞද්ධ පත -පොතෙහි දෙගුරුන් විස්තර කෙරෙන්නේ පූර්වාචාරීන් (පුබ්බාචරියා) වශයෙනි. ඒ ඔවුන් දරුවන්ගේ මුල් ම ගුරුවරුන් වන හේතුවෙනි. දරුවකු පාසල් ගොස් අකුරු හැදැරීමට පෙර නොයෙකුත් දේ ඉගෙන ගන්නේ දෙමවිපියන් වෙතිනි. හැසිරීම් රටා, කථාබහ, ගමන් විලාසය ආදිය පවා දරුවන් සකසා ගන්නේ දෙමාපියන් ආදර්ශයට ගනිමිනි. එහෙයින් දෙමාපියන් ආදර්ශමත් විම අත්‍යවශ්‍යය. එසේ නොවුවහොත් දරුවන් යහමග යැවීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් මත පැවරෙන

විශාල වගකීම නිසියාකාරව ඉටු කිරීමට ඔවුහු අපොහොසත් වෙති. මේ අංශය එතරම් බරපතල ලෙස නොලසකන සමහරු බොරුකීම, වංචාකිරීම, කේලාම් කීම ආදියෙහි යෙදෙති. ලජ්ජා බයකින් තොරව නොයෙකුත් වැරදි කටයුතුවල නිරත වෙති. මෙය දරුවන් කෙරෙහි ඉතා අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. දරුවෝ නම් අනුකාරකයෝ ය. වැඩිහිටියන් අනුව යෑම ආඩම්බරයක් කොට සලකන්නෝ ය. දරුවන් යහමගට යැවීමේ වගකීම හරියාකාරව ඉටු කිරීමට නම් දෙමව්පියන් හරිමග යමින් ආදර්ශයක් දැක්විය යුතු ම ය.

පාප ක්‍රියාවන්ගෙන් ඇත් කිරීම පමණක් දරුවන්ගේ යහපත සැලසීමට ප්‍රමාණවත් නැත. පාපක්‍රියාවන්ගෙන් ඇත් කරවන අතර පුණ්‍යක්‍රියා එනම්, හොඳ කටයුතුවල ඔවුන් නිරත කරවීම ද අත්‍යවශ්‍ය ය. මේ සඳහා අඩිතාලම දැමිය යුත්තේ ද දෙගුරුන් විසින් ම ය. දෙගුරුන් වැරදි කිරීමෙන් වළකින අතර නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි නිරත වීමෙන් යහපත් ආදර්ශයක් සැපයිය යුතු ය. හිංසාවෙන් ඇත්වන අතර කරුණාව ප්‍රගුණ කළ යුතුය. බොරුකීමෙන් වළකින අතර සත්‍ය කථා කිරීම සිරිත කර ගත යුතු ය. එවිට දරුවන් පවින් වළක්වා පින වෙත යොමු කිරීමට, නරකින් වළක්වා හොඳ වෙත යොමුකරවීමේ වගකීම සාර්ථක ව ඉටුකිරීමට දෙමව්පියන් සමත් වනු ඇත. දරුවන් යහපත් පුරවැසියන් කිරීමට ඔවුන්ට හොඳ අධ්‍යාපනයක් ලබා දිය යුතු ය. මේ සඳහා ආදර්ශයෙන් දෙන අධ්‍යාපනය පමණක් ප්‍රමාණවත් නැත. එහෙයින් දරුවන්ට හොඳ, විධිමත් අධ්‍යාපනයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු සැලැස්වීම දෙමව්පියන් විසින් දරුවන් උදෙසා කළ හැකි මාහැඟි ආශීර්වාදයක් වනු ඇත.

කල වයස පැමිණි විට දරුවන් තැන්පත් කිරීමේ වගකීම ද දෙමව්පියන් මත පැවරේ. සුදුසු කුල කුමරෙකු හෝ කුල කුමරියක සොයා දුව හෝ පුතා විවාහ කරදීම සම්බන්ධයෙන් දෙමව්පියන් ඉතා විමසිලිමත් විය යුතු ය. විවාහය ජීවිතයට ඉතා තදින් බලපාන වැදගත් සිදුවීමක් නිසා එය කල්පනාකාරීව කළ යුත්තකි. ඒ ගැන සෑම අංශයකින් ම පුළුල් ලෙස සලකා බැලීම දෙමව්පියන්ගේ වගකීම ය. මෙය වගකීමක් පමණක් නොව දෙමව්පියන්ගේ අයිතියක් ලෙස සැලකීමටත් දරුවන් සිතට ගත යුතුය. එයින් සිදුවන යහපත සලකා දෙමව්පියන්ට මේ වගකීම ඉටුකිරීමට දරුවන් සහාය දැක්විය යුතු ය.

දෙමව්පියන් සියලු දේ කරන්නේ දරුවන් උදෙසා ය. ඔවුන්ගේ එක ම පැතුම දරුවන්ගේ අනාගත සුබසිද්ධිය ය. මේ සඳහා ඔවුන් කරන කැපවීම අතිමහත් ය. සමහරුන් නොකා නොබි හරිහම්බකරමින් සුළු වශයෙන් හෝ ධනය රැස් කර තබන්නේ දරුවන්ගේ අනාගත යහපත සැලසීමට ය. ඒ නිසා තමන් සතු යම් වස්තුවක් වේ නම් එය නිසි කල දරුවන් වෙත පැවරීම දෙමව්පියන්ගේ තවත් වැදගත් වගකීමකි.

මේ සියල්ල සාර්ථකව කල හැකි වන්නේ යහපත් අන්‍යෝන්‍යාවබෝධයක්, අන්‍යෝන්‍යගෞරවයක්, විශ්වාසයක් පැවතුණොත් පමණි. ඒනිසා දු දරු මව්පිය සම්බන්ධය අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවය, විශ්වාසය, අවබෝධය මත පදනම් කොට ගෙන ඉතා සුභදැයීලිව පවත්වාගෙන යා යුතු ම ය.

මෙව්පිය කාර්යභාරය

දෙමව්පිය කාර්යභාරය රාජකාරියක් නොවේ. උදේ 9 සිට සවස 5 වන තුරු නිරත වන රාජකාරී කටයුත්තක් නොවේ. එය මරණයෙන් පමණක් අවසන්වන යාවජීව වගකීමකි. තම දරුවා අත දරුවකු විය හැකි ය. එසේම දරුවා තවත් දරු දැරියන්ගේ සීයා කෙනකු හෝ ආච්චි කෙනකු විය හැකි ය. වයස කුමක් වුවත් තරා තිරම කුමක් වුවත් දෙමව්පියන්ට දරුවා දරුවා ම ය.

මේ කාර්යභාරය වරදවා ගෙන නොයෙකුත් ප්‍රශ්න ගැටුම් ඇති කරගන්නා දෙමව්පියෝ බොහෝ වෙති. සමහර දෙමව්පියන් සිතන්නේ දරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවන් හරියාකාරව ම දන්නේ ඔවුන් පමණය කියා ය. මේ වැරදි සිතුවිල්ල නිසා ඔවුහු කුඩා කල සිට ම දරුවන් මත ඉසිලිය නොහැකි බර පටවති. කිසිදු විමසිල්ලක් නොමැතිව දරුවන්ව විසුෂන් පංතිවලට, සංගීත, නැටුම්, ක්‍රීඩා පංතිවලට යවති. නොයෙකුත් මාදිලියේ අතිරේක පංති සොය සොයා ඒවාට යෑමට බල කරති. එපමණක් නොව, දරුවන්ගේ හැකියාවන් ගැන නොසලකා සෑම විෂයයකින් ම අති විශිෂ්ට ලෙස සමත් විය යුතු යයි බල කරති. මේ සියල්ල සිදුවන්නේ තම දරුවන් ඉදිරියට යැවීමට, දියුණුව කරා යැවීමට දෙමව්පියන් යෙදෙන මී පොරයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය. මේ තමන්ගේ සිත්වල පොපියන බලාපොරොත්තු දරුවන් ලවා මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට, දරුවන් ඉක්තන් කොට ගැනීමකි. මෙයින් බොහෝ විට සිදුවන්නේ අනර්ථයකි.

මේ මී පොරය නිසා අද එදාමෙන් දරුවන්ට විවේකයක් නැත. විශේෂයෙන් ම නගරබද දරුවන් මේ මී පොරයේ ඉක්තන් බවට පත්ව ඇත. එ නිසා ඔවුන්ට සාමාන්‍ය ළමා වියේ

සුන්දරත්වය, සැහැල්ලුව, වමන්කාරය අහිමි වී ඇත. දෙමාපියන්ට මෙන් ම දරුවන්ට ද එක්තරා වගකීමක් හා අයිතිවාසිකමක් ඇති බව අවබෝධ කොට ගැනීමට සමහර දෙමාපියෝ අසමත් වෙති. අද දෙමාපියන්ගේ එක ම අරමුණ සුවිශේෂ දෙගුරුන් වීමට ය. මේ තත්ත්වයට පත්වීමට ඔවුන් බලාපොරොත්තු වන්නේ දරුවන් 'සුවිශේෂත්වයට' පත් කිරීම මගිනි. එවිට දරුවන් ගැන තම මිතුරු- මිතුරියන්, නෑදෑ- හිතවතුන් ආදිය සමග පුරපාරම් දොඩා, තමන්ගේ සුවිශේෂත්වය ලොවට කියා පෑමට ඔවුන්ට හැකිය. නමුත් මෙයින් සිදුවන්නේ කුමක් ද? සියලු ම දරුවන්ට තම තමන්ගේ දෙගුරුන්ගේ සිත්වල නලියන බලාපොරොත්තු මුදුන් පමුණුවාලීමට හැකියාව ඇද්ද? දරුවන් අතින් මේ බලාපොරොත්තු බිඳී යන විට දෙමාපියන් තුළ ඇති වන අසහනය, පීඩනය කෙබඳුද? දරුවන් හදාවඩා ලොකුමහත් කොට 'සුවිශේෂ දරුවන්' බවට පත්කිරීමට ගන්නා මේ පරිශ්‍රමය ඉතා විමසිලිමත් ව කළ යුතුය. මේ වෙනුවෙන් වෙහෙසීම, කැපවීම, නොයෙකුත් දේ කැප කිරීම අවශ්‍ය වුවත්, යථාර්ථය අමතක කොට ඒ කිසිවක් කළ යුතු නැත. ලැබිය නොහැකි අරමුණු වෙත යොමුවීම කනස්සල්ලට මූලය. මෙහි වරද උත්සාහ ගැනීම නොව, මුදුන් පමුණුවා ගත නොහැකි අරමුණු වෙත යොමු වී, අපේක්ෂා බිඳ වැටුණු විට පීඩනය ට, අසහනයට පත්වීම ය. ඒ නිසා මේ ගැන විමසිලිමත් වීම දු -දරු -දෙමාපිය සමගියට සතුටට, යහපතට හේතුවනු ඒකාන්ත ය.

දරුවකු හැදී වැඩී යහපත් පුරවැසියකු බවට පත් වූ විට දෙගුරුන් ප්‍රශංසාවට ලක්වන්නාක් මෙන්ම, දරුවකු නොමග ගොස් සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවල නිරත වන්නකු වූ විට ඔවුහු

අපකීර්තියට ද පත්වෙති. ඇත්ත වශයෙන් ම දරුවකුගේ අනාගතය පිළිබඳව බොහෝ දුරට වගකිව යුත්තේ දෙගුරුන් ය. දෙමාපියන් කෙතරම් යහපත් වුවත්, දරුවන් යහමග යැවීමට කෙතරම් උත්සාහ ගත්තත් ඒ කිසිවකින් පළ නොලබන දරුවන් දාමරිකයින් වීම නිසා නින්දාවට දුකට පත්වන දෙමාපියෝ ද වෙති. එහෙත් මේ සඳහා වෙනත් අයට දොස් පැවරිය යුතු නැත. ඒ දරුවන්ගේ හොඳ -නරක දෙකට ම වගකිව යුතු වන්නේ දෙමාපියන් වන නිසා ය. එය දෙමාපියන්ගේ උරුමයකි.

මෙවන් වගකීමක් අනිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන නිසා දෙමාපියන් දරුවන් සඳහා කාලය කැප කිරීමට සිතා ගත යුතුම ය. ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්නවලට ඇහුම්කන් දෙමින් ඉවසිලිවත්තව පිළිතුරු සපයමින් දරුවන්ගේ බුද්ධිවර්ධනයට දෙමාපියන් රුකුල් දිය යුතුය. වර්තමාන පවුල්වල පැන නැගී ඇති ලොකු ම ප්‍රශ්නය දරුවන් සඳහා කාලය කැප කිරීමට දෙමාපියන් අපොහොසත් වීමයි. මෙය ඉතා බරපතල ප්‍රශ්නයකි. පවුලේ වර්තමාන සතුටට පමණක් නොව අනාගත සුභසිද්ධියටත් ඉතා තදින් බලපාන ප්‍රශ්නයකි. දරුවකුට ආදරය දක්වනවා කියන්නේ මුදල් විය පැහැදුම් කොට දරුවා ඉල්ලන නොඉල්ලන සියලු දේ, සෙල්ලම් බඩු කෑම- බීම ඇදුම්- පැලඳුම් ගෙනැවිත් දීම නොවේ. සමහර විටෙක මෙලෙස කටයුතු කිරීම අහිතකර ප්‍රතිඵල ගෙන දීමටත් ඉඩ තිබේ. දරුවකුට තුවක්කු, පිස්තෝල, යුද්ධ ටැංකි ආදී ක්‍රීඩා භාණ්ඩ සැපයීම ඔහුගේ කුඩා මනසට කෲර, දරුණු හැගීම් කුඩා කළ සිට ම ඇතුල් කිරීමට බල පෑ හැකි ය.

දරුවා ලොව හඳුනා ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා කුඩා වියේදී ඔහුට මග පෙන්වීම, එමෙන් ම සෙනෙහස, ආදරය, දයාව ඉතා ම අවශ්‍ය ය. මේ සියල්ල නොඅඩුව සැපයිය යුත්තේ

දෙගුරුන් විසිනි. මේ දෙමාපිය සෙනෙහස නොලදහොත් දරුවා ඔහු පිවිසෙන අලුත් ලෝකය හමුවේ අන්දමන්ද වීමට පුළුවනි. ඒ නිසා ම ඔහු මානසික ජීවිතයකට පත්විය හැකි ය. මෙය ඉතා බරපතල තත්ත්වයකි. එහෙත් දෙගුරුන් අතුරෙන් වැඩි දෙනෙක් එතරම් බරපතල කොට නොසලකන තත්ත්වයකි. මෙහි ප්‍රතිඵල ඉතා අමිහිරිවීමට ඉඩ ඇත.

දෙමාපියන්ගේ අවධානය විශේෂයෙන් යොමු විය යුත්තේ දරුවා වෙනුවෙන් විවිධ ක්‍රීඩා භාණ්ඩ කෑම, බීම, ආදිය සැපයීම කෙරෙහි නොව ආදරය, ස්නේහය, කරුණාව ඔහු වෙත දැක්වීම කෙරෙහි ය, මේ මගින් දරුවා තුළ තමන් සුරක්ෂිත ය යන හැඟීම දැනවිය හැකි ය. කුඩා කල සිට ම ආත්ම ශක්තිය ආත්ම ගෞරවය දරුවකු තුළ ජනිත කරවීමට මෙය මහත් සේ හේතුවනු ඇත. මව්පිය සෙනෙහස ලබන දරුවා තුළ විශාල මානසික තෘප්තියක් ඇති වේ. ඔහුගේ චරිත වර්ධනයට එය ශක්තිමත් අඩිතාලමක් දමනු ඇති.

එහෙත් අවාසනාවකට මෙන් වර්තමාන දෙමව්පියන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු අතින් මේ භාරදුර වගකීම පැහැර හැරී යන බව දක්නට ඇත. මෙය සෑම රටක පවුල්වල ම වාගේ දක්නට ඇති කණගාටුදායක තත්ත්වයකි. මව් -පිය දෙදෙනා ම රැකියාවල නිරතවීම වර්තමාන පවුල් ජීවිතයේ සුලභව දක්නට ඇති ලක්ෂණයකි. මේ හේතුවෙන් ඔවුන් ගත කරන්නේ ඉතා අවිචේකී ජීවිතයකි. පියවරුන්ගේ කාලයෙන් වැඩි කොටසක් වැය වෙන්නේ රාජකාරියට නැතහොත් කිසියම් ආකාරයක නිර්මාණයක් කිරීමට හෝ වෙනත් එබඳු කටයුත්තකට ය. මේ කටයුතුවල යෙදීමෙන් පසු ඉතුරුවන කාලය තමයි ඔවුන් පවුල සඳහා කැප කරන්නේ. එහෙත් මේ වේලාව දරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවන්

ඉටු කිරීමට නොගැලපෙන්න පුළුවනි. දරුවාට පිය සෙනෙහස අවශ්‍ය වන සෑම විටකම පියා වෙනත් කටයුත්තක යෙදී සිටී නම් තත්ත්වය කුමක්ද? දරුවා වෙනත් සෙල්ලමක යෙදී සිටින විට, නැත්නම් දරුවාට නිදිමක සැදී සිටින විට, දරුවා සමග කාලය ගත කිරීමට පියකු උත්සාහ ගැනීම ඵලවත් ද?

වර්තමාන මවගේ තත්ත්වයත් මීට දෙවැනි නැත. ඇයත් රාජකාරියේ නියුතු හෙයින් භවස ගෙදර එන්නේ අතිශයින් පීඩාවට පත්වීය. එපමණක් ද? ගෙදර එන විට ගේ -දොර වැඩකටයුතු ගොඩ ගැසී ඇත. මේ සියල්ල අවසන් වන විට ඇය හෙමිබත් වී හමාර ය. මෙවැනි මවක් කෙසේ නම් දරුවා වෙනුවෙන් කාලය කැප කරන්නද?

ඇත්ත වශයෙන් ම මෙය වර්තමාන දෙමාපියන් මුහුණ පාන උභතෝකෝචික ප්‍රශ්නයකි. දෙදෙනා ම රාජකාරියේ යෙදීමෙන් වුවත් පවුල්බර ගෙන යෑමට නුපුළුවන් කල එක් අයෙක් පමණක් රැකියාවක නිරත විමෙන් කෙසේ ජීවිතය ගැටගසා ගන්න ද? සල්ලි හම්බු නොකොට කෙසේ නම් අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගන්නද?

නූතන සමාජයේ මේ ප්‍රශ්නය තවත් අවුල් වී ඇත. රාජකාරී කටයුතු අවසන් කොට ගෙදර එන දෙමාපියන්ට ගෙදර වැඩ කටයුතුවල යෙදෙන්න සිදුවේ. ඊට කැම කා විවේකයට සාලෙ වාඩි වෙන්නේ රූපවාහිනිය නරඹා පුළු විනෝදයක් ලබන්න. දන්නේ ම නැතිව කාලය ගත වෙලා. කුඩා දරුවන් නින්දට ගිහිල්ල. සමහර දිනෙක ප්‍රශ්නය මීට වෙනස් විය හැකිය. රාජකාරී කටයුතු අධික වූ විට සමහරු ඒ කටයුතු සම්පූර්ණ කරන්න ගෙදර අරගෙන එති. ගෙදර වැඩ කටයුතු, සද්ද -බද්ද, ඒනිසා හිත එකලස් කරගෙන රාජකාරී කරන්න ඉතා අපහසුයි. මේ

අතර දරුවෝ ඇවිත් කරදර කරති. අසහනයෙන් පෙළී සිටින දෙමාපියයෝ ඉබේම වාගේ දරුවන් වෙත කඩා පතිති. මේ තත්ත්වය ඇතිවීම ගැන දරුවා කුමක් කරන්න ද? මෙය දෙමාපියන්ගේ ම වරදද? දෙදෙනා ම වෙහෙස මහන්සි වී ඇප -කැපවී වැඩ නොකොළොත් ආර්ථික වශයෙන් ප්‍රශ්න රාශියකට මුහුණ පාන්නට සිදු වේ. මේ හේතුවෙන් දරුවන් අමතක කළොත් වෙනත් බරපතල ප්‍රශ්න ඉස්මතු වේ.

මෙයට විසඳුමක් සොයා ගත යුත්තේ දෙමාපියන් විසින් ම යි. මේ උභයෝකෝටික ප්‍රශ්නය වඩාත් උග්‍ර කරවීමට හේතුවී තිබෙන්නේ සුඛ විහරණයට ඇති බලවත් ගිජුකම නම්, එයින් මදක් නිදහස් වීම අවශ්‍යය. මිනිසා විසින් කළ යුත්තේ අවශ්‍යතාවන්ගෙන් නිදහස්වීම නොව දැඩි ආශාවන්ගෙන් නිදහස්වීම යයි ගාන්ධිතුමා දුන් ඔවදන ගැන සිතා බැලීම වටී. නමුත් ප්‍රශ්නයට ප්‍රබලව බලපාන්නේ අවශ්‍යතාව නම් කෙසේ හෝ අංශ දෙකට ම හානියක් නොවන පරිදි මේ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කර ගැනීමට උත්සාහ ගත යුතු ය. හැකි සෑම උත්සාහයක් ම යොදා දරුවන් වෙනුවෙන් සෑහෙන කාලයක් වැය කිරීමට දෙගුරුන් විසින් ක්‍රියා කල යුතු ම ය. මේ සඳහා යම් යම් සුළු කැප කිරීම් කිරීමට සිදු වුවත් එය ගණන් ගත යුතු නැත. තමන් සතු විවේකය දරුවන් සමග විනෝදය බවට පෙරළා ගත යුතුය. ඉඩකඩ ඇති හැම මොහොතක් ම දරුවන් සමග සම්පව සිටීමට උත්සාහ ගත යුතුය. මෙසේ සම්පව සිටීමේ අරමුණ ඔවුන්ට සෙනෙහස පෙන්වීම පමණක් නොවේ. සෙනෙහස පෙන්වීම අනිවාර්ය ය. එහෙත් මේ අගතා කාලය දරුවන්ගේ ගති -පැවතුම්, සිරිත්- විරිත්, සිතූම් -පැතුම් සියල්ල පෝෂණය කිරීම සඳහා ද හේතු විය යුතු ය.

ගුණ - නැණ දෙකෙන් ම දරුවන් පෝෂණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. මේ සඳහා දෙමාපියන් ලැහැස්ති විය යුතු ය. මේ කාර්යය සාර්ථක ව කිරීමට නම් දැනුමක් ඉටුසීමක් යන දෙක ම දෙගුරුන් විසින් ප්‍රගුණ කොට තිබිය යුතු ය. කුඩා දරුවෝ නොයෙක් දේ ගැන දැන ගැනීමට මහත් ආසාවක් දක්වති. ඔවුන් නොයෙකුත් ප්‍රශ්න අසන්නේ එනිසා ම ය. ඔවුන්ගේ කුඩා මනසට ගැලපෙන පරිදි, ඔවුන්ට පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකිවන අන්දමින් ඔවුන් නගන පැණයන්ට පිළිතුරු දීමට දෙමාපියන් ලැහැස්ති වී සිටිය යුතු ය. ප්‍රශ්න තුරුස්සා ඔවුන්ට බැණ වැදී කරදර නොකරන ලෙස තරවටු කිරීමෙන් සිදු වන්නේ පුබුදිත කුඩා මනස මොට කිරීම ය .

දරුවන් සමග එක්ව ක්‍රීඩා කළ යුතු ය. නොයෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්හි නිරත විය යුතු ය. මෙය නොකළ යුතු ය, මෙය කළ යුතු ය, මෙසේ කළ යුතුය, මෙසේ නොකළ යුතු ය, ආදී අණ නිකුත් කරමින් ඔවුන්ගේ ස්වාධීන හැසිරීම්වලට බාධා නොකොට ඉතා සියුම් ලෙස ඔවුන්ගේ අඩු-පාඩු සැකසිය යුතු ය. මේ මව්පිය දු-දරු හමුව වරිත වර්ධනයේ මෙන් ම මානසික වර්ධනයේ ද විනෝදාංශයක් බවට පෙරළා ගත යුතු ය.

දරුවන් සමග පවත්නා මේ සමීප බැඳීම, ඔවුන් වෙත පාතා සෙනෙහස මව්පිය දු -දරු සබඳතාව පළු නොවන පරිදි පවත්වා ගෙන යෑමටත් වග බලා ගත යුතු ය. මව්පිය දු -දරු මිත්‍රත්වය කිසිවිටෙකත් දෙමම්පියන් කෙරෙහි දරුවන් තුළ පවත්නා ගෞරවාදරසම්ප්‍රසක්ක හය තුනී කිරීමට හේතුවක් නොවීමට වගබලා ගත යුතු ය. දරුවන්ගේ වයස, මුහුකුරුබව ආදිය සැලකිල්ලට ගෙන මේ සමීප මිත්‍රත්වය සකසා ගත යුතු ය. අසීමිත ලෙස, අක්‍රමික ලෙස සෙනෙහස දැක්වීමෙන් දරුවන් නොමග යන්නට ද ඉඩ ඇත.

පුතුන් පියවරුන් සමගත් දුන් මව්වරුන් සමගත් වඩා සමීප සබඳකම් පැවැත්වීම සාමාන්‍ය ස්වභාවය ය. දු -දරු මව්පිය සබඳතාවේ දී මෙය සැලකිල්ලට ගත යුතු ය. මේ සබඳතාව මෙසේ වර්ධනය වීමට ඉඩ හරින අතර, පවුලේ සියලු දෙනාගේ ම සාමූහික සුභදතාව අඩුනොවන සේ කටයුතු කිරීම ද ඉතා වැදගත් ය. මව්පිය සෙනෙහස කිසිදු වෙනසක් නොමැතිව දු පුතුන් වෙත ගලා යෑමට ඉඩ සැලැස්වීමෙන් පවුලේ සමගිය, එකමුතුබව වර්ධනය කර ගත හැකි ය.

දරුවන් වෙනුවෙන් කැපවීම සඳහා කාලය යොදා ගැනීම නිසා අඹු -සැමි සමගිය ද වඩා ශක්තිමත් වනු ඇත. එය සෑම අතින් ම පවුලේ සමගියට සතුටට දියුණුවට හේතු වනු ඒකාන්ත ය.

දරුවන් හදාවඩාගෙන පවුලේ ජීවිතය අවුල් කොට නොගෙන සතුටින් සාමයෙන් ජීවත් වෙමින් දිනෙන් දින දියුණුව කරා යෑම සඳහා කෙරෙන පරිශ්‍රමයේදී දෙගුරුන්ගේ කාර්යභාරය කෙතරම් වැදගත් ද භාරදුර දැයි සිතා බැලිය යුතු ය. දරුවන් නොමග ගියොත් මූලික වශයෙන් දොස්පවරා ගත යුත්තේ තමන් වෙත ම බව දෙගුරුන් දැන සිටිය යුතු ය. ඔව්දනින් පමණක් නොව ආදර්ශයෙන් ද දරුවන්ට මග පෙන්වීම දෙගුරුන්ගේ වගකීම බව ඔවුන් අමතක කළ යුතු නැත. 'මා කරන හැටියට නොව කියන හැටියට කටයුතු කරන්න' යන ආකල්පය මව් -පිය දෙදෙනා අතරෙන් කිසිවෙක් ඇතිකර ගත යුතු නැත.

පවුල් ජීවිතය අවුල් වන හැටි

යහපත් පවුලක් බිහිකිරීමට හොඳම මග යහපත් විවාහ දිවියක් ඇතිකර ගැනීමයි. අන්‍යෝන්‍යව බෝධයෙන්, සමගියෙන් ආදරයෙන් එක් වුණු අඹු -සැමි යුවලක්, දෙමව්පියන් කෙරෙහි ගෞරව පුරස්කෘතභක්තියාදරයෙන් යුතු දු - පුතුන්, සියලු සාමාජිකයින්ගේ ගෞරවයෙන්, සුභදකාවෙන් හා ස්නේහයෙන් බැඳුණු ඒකකයක් යහපත් ආදර්ශමත් පවුලක අංගයන් ය. සමාජයක කුඩා ම ඒකකය පවුල ය. පෙර මෙන් නොව දැන් පවුල කුඩා ඒකකයකි. සාමාන්‍යයෙන් එහි සාමාජිකයින් වන්නේ දෙමව්පියන් හා දු -පුතුන් ය. මෙවන් යහපත් කුඩා පවුල් ඒකකවලින් සමන්විත සමාජය ඉතා යහපත් සමාජයකි. සාමාජික හා ආර්ථික වශයෙන් මෙන් ම මානසික හා කායික වශයෙන් ද යහපත් ස්ථාවරයන් ඇතිව, සමගියෙන් ස්නේහයෙන් යුතුව සිටින පවුලක් ආදර්ශමත් ය. එබඳු පවුල් බිහිවිම ම සමාජයේ දක්නට ඇති පරිහිමි ලක්ෂණ පහව යනු ඇත. දඩාවතේ යන දරුවන්, හිංසාවට අතවරයන්ට ලක්වුණු දරුවන්, බිරිඳට කාඩන පීඩන කරන සැමියන්, සැමියාට අකීකරුවන බිරියන්, මහළු දෙමාපියන් අනාථ නිවාසවලට යවන දරුවන් ආදිය මෙවන් සමාජවලින් ක්‍රමයෙන් නැති වී යනු ඇත.

ආගමට නැඹුරු වීම මෙවන් යහපත් පවුල් ඒකක බිහිකර ගැන්මට බෙහෙවින් උපකාරී වනු ඇත. ආගමේ ද ආභාසය ලබමින් මෙවන් පවුල් ඒකක බිහි කරගෙන විවාහ සංස්ථාව එලවත් කර ගත හැකි ය.

‘සියල්ල අවසානයේ කුමාරයා හා කුමරි සතුටින් ජීවත් වුහ’ යන කියමන පදනම් කොට ගෙන නිපදවන බොහුද විත්‍රපට

හා රූපවාහිනී ටෙලි නාට්‍ය නරඹා විවාහය සියලු ප්‍රශ්න නිරාකරණය කෙරෙන, සියලු බාධක ජයගෙන සතුටින් අවසාන වන නව ජීවිතයක් සේ සැලකීමට බොහෝ දෙනා පෙළඹෙති. එහෙත් විවාහ ජීවිතය රෝසමල් යහනාවක් නම් නොවේ. ජීවිතයේ එතෙක් පැන නැංග සමහර ප්‍රශ්න විවාහ ජීවිතයේ දී තුනී වන්නට පුළුවන. සමහර ඒවා වැඩි වන්නට පුළුවන. බොහෝ විට එතෙක් මුහුණ නුදුන් දහසක් වෙනත් ප්‍රශ්න පැන නගින්නට පුළුවන. දුක්කරදර, හැලහැප්පීම්, අඩදබර ආදියෙන් තොර විවාහ ජීවිතයක් ඇද්ද යන්න සැක සහිත ය. එසේ වේ නම් විවාහ වීමෙන් සියලු දුක්ගිනි නිවා ගත හැකි නොවේ ද? එය එසේ නොවේ. විවාහ ජීවිතයත් ජීවිතයේ ම කොටසකි. අනික් අතට සුළු අමනාපකම් අඹුසැමි අනොභානාචබෝධය දියුණු කිරීමට, ඔවුන් වඩා සමීප කිරීමට, ඔවුන්ට ජීවිතය තේරුම් කර ගැනීමට එමගින් ජීවිතය වඩා රසවත් එලවත් කර ගැනීමට හේතු වනු ඇත. ඒ අමනාපකම් දුරදිග යෑමට ඉඩ නොදී විවාහය වඩා අර්ථවත් කර ගැනීමට උපකාරකයන් වශයෙන් යොදා ගත යුතු ය.

විවාහ ජීවිතය කෙතරම් හැලහැප්පිලිවලින් සැදී ඇද්දැයි කියතොත් ඒ පිලිබඳ මෙවන් එක් නරුම කියමනක් ඇත. 'සාමකාමී විවාහ ජීවිතයක් ඇතිවීමට නම් බිරිඳ අත්බ විය යුතුය, සැමියා බිහිරි විය යුතුය. ඒ මන්ද යත් අත්බ බිරිඳ සැමියාගේ වැරදි නොදකිනු ඇත. බිහිරි සැමියාට බිරිඳගේ තොරතෝචියක් නැති කන්දොස්කිරියා නො ඇසෙනු ඇත. විවාහ වනවාද නැද්ද යන්න මෙවන් කියමනක් අනුව තීන්දු කළ නොහැකි ය. විවාහ විය යුතුම ය හෝ විවාහ වීම දුක්කරදරවලට අත වැනිමක් ය ආදී දැඩි තීන්දුවලට එළඹිය යුතු නැත. විවාහයත් ගිහි ජීවිතයත් එක්

අංගයක් ලෙස සලකා අවබෝධයෙන් යුතුව ඒ ගැන තීන්දුවක් ගත යුතු ය. ඒ දෙදෙනාගේ එක්වීමක් බව තේරුම් ගෙන ඔවුනොවුන් හඳුනාගෙන ඔවුනොවුන්ගේ හොඳ නරක තේරුම් ගෙන ඔවුනොවුනට ගැලපෙන පරිදි ජීවිත සකසා ගෙන ජීවත්වීමට උත්සාහ ගනිමින් විවාහ ජීවිතය සැපවත් කර ගත හැකිය. කොතරම් ආදරවන්ත අඹු-සැමියන් අතර වුවත් ඉඳහිට අඩ දබර, තොරිස්සුම්, සිත්කැවුල් ආදිය පැන නගින්නට ඉඩ තිබේ. ඒ ගැන කලබල විය යුතු නැත. 'මේ සියල්ල පහසුවෙන් අවසාන කර ගැනීමට එක ම මග අන්‍යෝන්‍යවබෝධය ය. සියලු ගැටීම් අමතක කිරීමට, සියලු වැරදිවලට සමාව දීමට එවිට හැකි වේ.

විවාහය ඉමහත් බලාපොරොත්තු ඇති කරවන්නකි. නමුත් විවාහය අවසන්වී ටික දිනක් ගතවන විට, එහි උණුසුම නිවී යන විට විවාහ ජීවිතයේ යථාර්ථය මතු වෙන්නට පටන්ගනී. යථාර්ථය මතු වීමට යන කාලය අඩු වැඩි විය හැකි ය. වසරක් දෙකක් හෝ ඊට බෙහෙවින් අඩුකාලයක් මේ සඳහා ගත විය හැකිය. කෙසේ වුවත් සාමාන්‍යයෙන් විවාහ වී ගත කරන මුල් වසර ප්‍රීතිමත් එකකි. ප්‍රශ්න පැන නැංගත් විවාහය අළුත් හෙයින් එයින් විවාහය කම්පනයකට පත්වන්නේ නැත. දෙවන තුන්වන වසර වන විට විවාහ උණුසුම අඩු වී ටිකෙන් ටික ප්‍රශ්න මතු වන්නට වෙයි. මේ ප්‍රශ්න ඇතිවීමට හේතු රාශියක් ඇත. සමහර විට මේ ප්‍රශ්න ආර්ථික හේතු පදනම් කරගත් ඒවා විය හැකිය. පළමුවන දරුවා ලැබීමත් සමග සතුට මෙන් ම වගකීම් කරදරත් හටගනී. ජීවිතයේ මුල් වර දෙමාපියන් වශයෙන් ලබන අත්දැකීම් එක්තරා ආකාරයක අභියෝගයක්. එයට නිසි ලෙස මුහුණ පාන්නට අපොහොසත් වුණොත් ප්‍රශ්න උග්‍ර වේ.

කල්යාණ ම නොයෙකුත් ආකාරයේ ආකෘෂ්ටිකර හැඟීම් සිතෙහි හට ගන්නට පටන් ගනී. බිරිඳ තමන්ට ඇහුම්කන් නොදෙන බවක්, තමන් ගැන එතරම් උනන්දුවක් නොදක්වන බවක් සමහර විටෙක සැමියාට දැනෙන්නට ඉඩ ඇත. බිරිඳත් එසේ ම ය. සමහර විටෙක විවාහ ජීවිතයේ අරමුණු වෙනස් වීම නිසා මත ගැටුම් ඇති වීමට ඉඩ ඇත. බොහෝ පිරිමින්ට විවාහය කිසියම් අරමුණක් කරා යෑමේ එක් පියවරක් පමණි. ඔවුන් උත්සාහ ගන්නේ ආර්ථික, සමාජීය ආදී අංශයන්ගෙන් විවාහ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ය. ඒ නිසා මුළු කාලය ම යොදවන්නේ ඒ සඳහා ය. බිරිඳගේ අරමුණු මීට වෙනස් වීමට ඉඩ ඇත. ඇයට වුවමනා කරන්නේ සැමියාගේ ආදරය, උණුසුම ඔහුගේ නිරන්තර සමීප ඇසුර. මේ අරමුණු දෙක ගැටීම ප්‍රශ්නවලට හේතු විය හැකි ය.

බොහෝ විට නැන්දම්මා මුල් කොට ගෙන පැන නගින ප්‍රශ්න විවාහ ජීවිතය කනස්සලු කිරීමට ප්‍රබල හේතුවක් වේ. ලංකාවේ හා වෙනත් ආසියාකර රටවල මේ තත්ත්වය සුලභ ය. සැමියා නිතර ම තම මවගේ ආධිපත්‍යයට යට යයි බොහෝ විට භාෂීයාවන් නගන මැසිවිල්ලකි. බොහෝ අවස්ථාවල නැදීමයිලන් විශේෂයෙන් ම නැන්දම්මාගේ බලපෑම නිසා පවුල් අවුල්වන බව දක්නට ඇත. දැවැද්ද ද අඹු -සැමි හේද ඇති කිරීමට බලපාන සාධකයකි. කෙසේ හෝ දුව විවාහ කර දීමට විශාල දැවැද්දක් පොරොන්දු වන මුත් එය කී පරිදි ඉටු නොකිරීම නිසා විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රශ්න පැන නැග ඇති අවස්ථා නිතර අසන්න ලැබේ.

විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රශ්න ඇති වීමට තවත් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ අනාවාරය ය. මෙය බොහෝ අවස්ථාවල සිදුවන්නේ ස්වාමියා අතිනි. ලිංගික සම්බන්ධතාවන්ට වයස් සීමාවක්

බලපාන්නේ නැතුවායේ ය. පත්‍ර වරකා මගින් පැහැදිලි වන්නේ වයස් ගත වූ අය පවා වෙනත් ස්ත්‍රීන් සමග සම්බන්ධකම් පැවැත්වීම හේතුකොට ගෙන විවාහ ජීවිතය කඩාකප්පල් කර ගන්නා බව ය. විවාහ ජීවිතය ඒකාකාරීවීම හේතු කොට ගෙන ද අඹු -සැමි අරබුද ඇති විය හැකි ය. මේ ඒකාකාරී බව මුල් කොට ගෙන අත්‍යන්තිය අඹු -සැමියන් නොමගට පෙළඹ වීමට හේතුවන බව දක්නට ඇත.

මෙසේ බලන කල පෙනී යන්නේ විවාහ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීම අතිශය භාරදුර කාර්යයක් බව ය. අඹු -සැමියන් අතර අන්‍යෝන්‍යව බෞද්ධයක් නැති වූ විට, විශ්වාසය පඵද වූ විට, ඔවුනොවුන් අතර සුභද අදහස් හුවමාරුවක් නොමැති වූ විට ප්‍රශ්න පැන නැගීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තා අධික ය. මෙයට සැමියා විශේෂයෙන් වග කිව යුතුය. මදක් සිතා බලන්න. උදේ තේ බොන්න ඉදගත්තක් සැමියාට වැදගත් වන්නේ පත්තරය බැලීම ය. රාජකාරී කටයුතු අවසන් වී ගෙදර පැමිණි පසු ඔහු කරන්නේ රූපවාහිනිය නැරඹීම ය, නැත්නම් කිසියම් තමන්ට රිසි කටයුත්තක නිරත වී මය.බිරිද සම්බන්ධයෙන් ඔහු එතරම් තැකීමක් නොකරයි. ඇගේ උපන් දිනය, විවාහ සංවත්සරය අඹු -සැමියන් සම්බන්ධ වෙනත් සැමරිය යුතු සිදුවීම් ඔහුගේ මතකයෙන් මැකී ගොස් ය. පුදුම විය යුත්තේ මෙවන් පසු බිමක් කිබිය දී ප්‍රශ්න පැන නොනැංගොත් නොවේ ද?

සමහර භාර්යාවන් ද විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රශ්න පැන නැගීම සම්බන්ධයෙන් වග කිව යුතු ය . විවාහ වූ පසු බිරිද තමන්ගේ රූපසුව, බාහිර පෙනුම, සාමාන්‍ය ප්‍රීතිමත් හැසිරීම ආදිය ගැන තැකීමක් නොකර සිටීම සැමියන්ට නුරුස්සන්නට ඉඩ ඇත. ඇය ඔහු සමග පෙර මෙන් අල්ලාප සල්ලාපයේ නොයෙදේ නම්,

සැහැල්ලු ලෙස විහිථ - තහළ නොකරයි නම්, මිතුරු - මිතුරියන් සමඟ සතුටු මුහුණත් කතාබස් නොකරයි නම්, සැමියකු කතාස්සලු වීම පුදුමයක් ද?

මෙවන් ප්‍රශ්න පැන නගින්නේ විවාහය පිළිබඳව නිසියාකාරව අවබෝධයක් නොලබා විවාහ ජීවිතයට පිවිසීම හේතු කොට ගෙන ය.

විවාහ ජීවිතය සකසා ගතයුතු ආකාරය ගැන විවාහ විමට පෙරාතුව උපදෙස් ලබා ගැනීම, ඒ ගැන සිත යොමු කොට කරුණු පැහැදිලි කොට ගෙන කිබීම ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ මේ නිසා ය. එමගින් අඹු -සැමියන්ගේ අඩුපාඩු හඳුනා ගෙන සකස් කොට ගැන්මටත් විවාහ ජීවිතය වඩා ප්‍රීතිමත් කර ගැනීමටත් පිටිවහලක් ලැබෙනු ඇත. අඹු -සැමි දෙදෙන තම -තමන්ගේ සුළු -සුළු අඩුපාඩු සකසා ගත යුතු ම ය. ඔවුනොවුන් කෙරෙහි අවල විශ්වාසයක් තැබීමට පුරුදු විය යුතු ය. ප්‍රශ්න එළිපිට සාකච්ඡා කොට විසඳා ගැනීමට තරම් ඔවුනොවුන් සුහද සහනශීලී බවක් දියුණු කොට ගැනීම අවශ්‍ය ය. ඒදිනෙදා ජීවිතයේ දී ඇතිවන දුක සැප දෙක ම බෙදා හදා ගැනීමට අඹු සැමියන් පුරුදු විය යුතු ය.

විවාහ විය යුත්තේ සැප පමණක් ම බලාපොරොත්තුවෙන් නොවේ. සැප සමඟ දුකත් පැමිණෙන බව අමතක කළ යුතු නැත. මේ සියල්ලට ම නොසැලී මුහුණ පෑමට ආත්ම ශක්තිය, විත්ත ධෛර්යය අවශ්‍ය ය. අඹු -සැමි දෙදෙනා දෙදෙනකු මෙන් නොව එකා මෙන් සිටීමෙන් මේ ශක්තිය, ධෛර්යය ලබා ගැනීම පහසු ය. ඔවුනොවුන් ව අගයමින් ඔවුනොවුන්ගේ වැරදි තේරුම් ගනිමින් ඔවුනොවුන්ට සමාව දෙමින් ඉදිරියේදී වැරදි නොකිරීමට

අදිටන් කොට කටයුතු කරමින් අමනාපකම්, අඩදබර දුරදිග යෑමට ඉඩ නොදෙමින් කටයුතු කළහොත් විවාහ ජීවිතය බෙහෝ කලක් සුන්දරව ගත කළ හැකි ය. මෙසේ විවාහ ජීවිත සකසා ගැනීමට ආගමේ ආභාසය අතිශයින් වැදගත් ය.

අවිවාහක අඹුසැමියෝ

විවාහ වීමට පෙර අත්හදා බැලීමක් වශයෙන් අඹු සැමියන් ලෙස එකට ජීවත්වීම බටහිර සමාජවල බොහෝ සේ දක්නට ලැබෙන සිරිතකි. ආසියාකර රටවල මේ සිරිත දැනට එතරම් ප්‍රචලිත නොවුවත් අනාගතයේ වඩා ප්‍රචලිත නොවේ යයි කාහට කිව හැකිද? දැන් ලෝකය වේගයෙන් කුඩා වී ගෙන යමින් ලෝක ගම්මානයක් බවට පෙරළෙමින් පවතී. මෙවන් පුදුමාකාර යුගය ආසියාතික රටවලට බටහිර බලපෑම්වලින් සම්පූර්ණයෙන් මිදී සිටිය හැකිද? ආසියාකරයට නුහුරු නුපුරුදු සිරිත් විරිත් ප්‍රචලිත වීම පුදුමයට කාරණයක් විය යුතුද? බටහිරින් එන හිතකර සිරිත් මෙන් ම අහිතකර සිරිත් ද අන්ධව අනුගමනය කිරීමට ආසියාතික තරුණ තරුණියෝ ඉමහත් කැදර කමක් දක්වති. ඒ නිසා අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි මෙවන් අහිතකර තත්ත්වයක් ගැන කල්තබා ම අප විසින් දැන ගත යුතුව ඇත.

සමහර දියුණු රටවල විවාහ සංස්ථාව ගැන ජනතාව තුළ ඇති විශ්වාසය බිඳී ගොස් ඇත. ඇමරිකාවේ විවාහ තුනෙන් එකක් පමණ අවසන් වන්නේ දික්කසාද වීමෙනි. එවන් රටවල විවාහ නොවී අඹු -සැමියන් ලෙස ජීවත් වීම පිළිගත් සම්ප්‍රදාය බවට පත්ව ඇත. එහෙත් ඉන් ඇති වී තිබෙන වෙනත් ප්‍රතිඵල ඉතා භයානකය. මෙලෙස අඹු -සැමියන් ලෙස ජීවත් වෙමින් සතුවීන් සිටින අතර දරුවකු ලැබුණොත් බෙහෝ

අවස්ථාවල පිරිමි සහකරු උත්සාහ ගන්නේ පිත්තකර්මය ප්‍රතික්ෂේප කර සිටීමට ය. මේ නිසා නියම පියකු නැති දරුවන් ද නියම සැමියන් නැති ගැහැණුන් ද සමාජවල ඇතිවන නොයෙක් ගැටළුවලට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත.

බටහිර රටවල පමණක් නොව ආසියාකාර රටවල ද අවිවාහක මව්වරුන් විසින් කුඩා බිලිඳුන් අත්හැර දමා යෑම පිළිබඳ විවිධ ජනමාධ්‍ය මගින් අපට නිතර අසන්නට ලැබේ. උපන් හැටියේ දරුවන් වැසිකිලිවල, කුණුගොඩවල දමා යෑමට තරම් මව්වරුන් කුරිරු වී ඇත්තේ ඇයි? මෙලෙස අතහැර දමනු ලැබෙන බිලිඳුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙකු බලු -කපුටු ආදී සතුන්ගේ පහරදීම්වලට ගොදුරුව අසරණව මිය යන බවක් සමහර විටෙක වාර්තා වේ. මෙවන් අසරණ දරු පැටවුන්ගෙන් සමහරුන් ජීවත් වන්නේ කිසියම් කාරුණික අයකුගේ ඇසට හමුවීමට වාසනාව කිබුණොත් පමණි. මෙලෙස දරුවන් අත්හැර දමා යන්නේ අවිවාහක තරුණියන් පමණක් නොවේ. සමහර වැඩිහිටි අවිවාහක ස්ත්‍රීහු ද මෙම භයානක වරද කරති. මවක් තමන් වැදූ දරුවකු කුණුකසල ගොඩක, වැසිකිලි වලක, කානුවක දමා යෑමට තරම් හිත්පිත් නැති තැනැත්තියක් වී ඇත්තේ ඇයි? මෙය ඉතා විමසිලිමත්ව සලකා බැලිය යුතු ප්‍රශ්නයකි. මවක ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන්නේ ඇය තුළ පවතින අසීමිත දරු සෙනෙහසට ම ය. සියලු සතුන් වෙත මෙන් සිත් වැඩීමේ දී ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් තම එක ම පුතු රක්ෂා කරන මවක් ආදර්ශයට ගත යුතු බව මෙත්ත සුත්‍රයේ දැක්වේ

(මාතා යථා නියං සුත්තං

ආයුසා එක සුත්තං අනුරක්ඛේ

එච්. පී සබ්බහුකෙසු

මානසා භාවයෙ අපරිමාණං)

මෙවන් අපරිමිත දරු ස්නේහයක් ඇති මවක් දරු පැටියකු අත්හැර දමා යන්නේ ඇ තිඡ වශයෙන් ම කෲර නිසා නොවේ. එසේ නම් ඊට හේතුව කුමක් ද? තිරිසනුන්ගේ තත්ත්වයටත් වඩා පහත් තත්ත්වයකට ඇ පත් වූයේ ඇගේ ම වරදින් ද? සමාජය විසින් ඇයව මේ තත්ත්වයට පත් කළේ ද? මෙවන් දුක්ඛදායක අවස්ථා මග හරවා ගත හැක්කේ කෙසේ ද? ආදී නොයෙක් ප්‍රශ්න ගැන සිත යොමු කිරීමේ කාලය දැන් උදාවී ඇත.

මෙවන් සරිත් අපට දායාද කොට දීම ගැන බටහිරට දොස් කීම, නුතන ලෝකයේ ඉතා බෙහෙවින් ප්‍රචලිත වීගෙන යන ජනමාධ්‍යවලින් කෙරෙන අහිතකර බලපෑම්වලට ම වගකීම පටවා තිහඩව සිටීම, මෙලෙස කරදරයන්ට පත්වන දු වරුන් ගෙදරින් පන්නා දමා තවත් අසරණ කිරීම, එසේත් නැත්නම් මෙවන් දුක්ඛර අවස්ථාවන්ට මුහුණ පාන ස්ත්‍රීන් නිග්‍රහයට ලක් කිරීම මේ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කර ගැනීමට ඇති මාර්ගය නොවේ.

පවුලේ වැඩි හිටියන් , සමාජයේ වගකිවයුත්තන් මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රබුද්ධ, මානව හිතවාදී, දුරදර්ශී ආකල්පයක් අනුගමනය කළ යුතුය. දෙගුරුන්ගේ කාර්ය භාරය වඩාත් වගකීම් සහිත වන්නේ මෙවන් අවස්ථා ගැන ද සිතා දරුවන් හදාවඩා ගත යුතු හෙයිනි. මුළු දවස ම රාජකාරිය සඳහා, මුදල් ඉපයීම සඳහා හෝ වෙනත් කටයුත්තක් සඳහා කැප කොට දරුවන් අමතක කොට, ඔවුන් ගැන සොයා නොබලා, ඔවුන්ට අවශ්‍ය

සෙනෙහස , මග පෙන්වීම නොදී සිටීම මෙවන් ප්‍රශ්න උද්ගත වීමට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් බව දෙගුරුන් අමතක කළ යුතු නැත.

තම දරුවකු මෙවන් තත්වයකට පත් වුවහොත් දෙමව්පියන් තුළ ඇතිවන කම්පනය අතිශයින් බලවත් බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. එහෙත් එම කම්පනයට යටත් නොවී, සිහිය විකල් කොට නොගෙන, සිතෙහි ඇතිවන ආවේශයන්ට වහල් වී කටයුතු නොකොට, ප්‍රබුද්ධ ලෙස මෙවන් ප්‍රශ්න දෙස බැලීමට දෙගුරුන් උත්සාහ ගත යුතුය. ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍ර කොට නොගෙන සානුකම්පිත ලෙස බලා කටයුතු කිරීම දෙමව්පියන්ගේ වගකීම ය, වරදෙහි වැටීමෙන් වැළකීමට මග පෙන්වීම මෙන් ම වරදෙහි වැටුණු විට ඉන් ගොඩ නැගීමට අත දීම ද දෙමව්පියන්ගේ කාර්යභාරයේ කොටසක් සේ සැලකිය යුතුය.

කිසිවකු දැනුවත්ව වරදෙහි නොවැටේ. දරුවන් මෙවන් වැරදිවලට ගොදුරුවීම වළක්වා ලීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමය, දෙමව්පියන් විසින් මුලින් ම කළ යුතුව ඇත්තේ. යම්හෙයකින් එය අසාර්ථක වීණි නම්, එවිට කළ යුතු වන්නේ වරද අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම ය.

දරුවන් නිසියාකාරව හදා වඩා ගැනීමටත් එක්තරා පුහුණුවක් අවශ්‍ය ය. දෙමව්පියන් ආදරය මගින්, පොත පත කියවීමෙන්, මේරු බුද්ධිය ඇති වැඩිහිටියන්ගේ උපදෙස් අනුව කටයුතු කරමින් මේ පුහුණුව ලැබිය යුතු ය. දරුවන්ට ඉතා ළු වී සිට, ඔවුන්ට සෙනෙහස දක්වමින්, ඔවුන්ගේ විශ්වාසය දිනා ගෙන කටයුතු කිරීම දෙමව්පියන් තම ප්‍රධාන කාර්යභාරය වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

දරුවන් සමග ප්‍රශ්න පිළිබඳව කථා බස් කිරීමට දැනුමක් ඉවසීමක් දෙමව්පියන් සතුව තිබිය යුතු ය. ලිංගික ප්‍රශ්න ගැන වුවත් ක්‍රමවත්ව දැනුවත් කිරීමට දෙමාපියන් සමත් විය යුතු ය.

සමාජයේ පැන නගින මෙවන් ප්‍රශ්න නිරාකරණය කිරීම සම්පූර්ණයෙන් ම දෙමාව්පියන්ට බාර කොට සිටිය යුතු නැත. පුජ්‍ය පක්ෂය, සමාජ සේවා ආයතන, අධ්‍යාපනඥයින් ආදිය මේ සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් දැක්විය යුතු ය. විශේෂයෙන් ම පුජ්‍ය පක්ෂයට මෙහිදී පැවරෙන වගකීම අති විශාල ය. දරුවන්, තරුණ තරුණියන් යහමගට යොමු කොට රටට හිතදායක පිරිසක් බවට පත් කිරීමට පුජ්‍ය පක්ෂය විසින් කළ හැකි කාර්යභාරය අතිමහත් ය. ආගමික අංශයෙන් උපදෙස් දෙමින්, ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කරමින්, විසඳුම් පෙන්වමින්, යහමගට යොමු කරවමින් දරුවන්, තරුණ -තරුණියන් තුළ ආත්ම ශක්තිය , ආත්මාභිමානය වඩා ඔවුන් යහපත් සාමාජිකයින්, පුරවැසියන් කිරීමට ආගමික අනුශාසනය ද බෙහෙවින් ඉවහල් වන බව අමතක කළ යුතු නැත.

4. ළමා අපචාර

වර්තමාන ලෝකයේ ළමා අපචාර ඉතා අධික ලෙස වැඩිවෙමින් පවතී, මෙය නොදිඤ්ඤ රටවල පමණක් නොව, දිඤ්ඤ යැයි ගැණෙන රටවලක් දක්නට ඇති ලක්ෂණයකි. 1995 දී යුනිසෙප් ආයතනය මගින් නිකුත් කෙරුණු වාර්තාවක දැක්වෙන්නේ ඉන්දියාවේ පමණක් ළමුන් 400,000- 500,000 අතර සංඛ්‍යාවක් ළමා අපචාරයකට ගොදුරු වී ඇති බවයි. කායිලන්තයේ මේ සංඛ්‍යාව 100, 000 පමණ වන අතර, පිලිපීණයේ 60, 000 ක් පමණ වේ. ඇමරිකාවක් මෙයින් බේරී නැ. එහි අපචාරයන්ට ගොදුරු වූණු ළමුන් සංඛ්‍යාව 300, 000 පමණය. ආසියාවේ පමණක් මෙලෙස අපචාරයන් සඳහා යොදා ගන්නා, වයස 18 ට අඩු ළමුන්ගේ සංඛ්‍යාව 10 ලක්ෂයක් පමණ වේ යයි ද සොයා ගෙන ඇත. මේ අපචාරයන් සඳහා යොදා ගනු ලැබෙන්නේ ගැහැණු දරුවන් පමණක් නොවේ. පිරිමි දරුවෝ ද දැන් බහුලව අපචාරයන්ට ගොදුරු වෙති.

බොහෝ විට මෙවන් අපචාරයන්ට හසුවන්නේ ගෙවල් දොරවල් නොමැති මහ මහ ජීවත්වන වීදි දරුවන් ය. දෙමාපියන්ගේ රැකවරණක් වැඩිහිටියන්ගේ ආරක්ෂාවක් නොමැතිව, කුස ගිනි

නිවා ගැනීමට නිශ්චිත මාර්ගයක් නොලැබ ඉතා අසරණව සිටින මේ දරුවන් ජීවනෝපායක් වශයෙන් මෙවන් ක්‍රියාවන්ට යොමුවීම පුදුමයක් නොවේ. සමහර විටෙක මෙවන් දරුවන් සීභා කෑම සඳහා මහ මගට යොමු කෙරෙන්නේ දෙමාපියන් විසින් ම ය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ එයින් සිදුවිය හැකි අනතුරු නොදැන ම නොවේ. සමහරුන් එසේ කරන්නේ ජීවත් වීම සඳහා වෙනත් ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ගයක් නැති නිසා විය හැකි ය. තවත් සමහරුන් එසේ කරන්නේ එය පහසුවෙන් මුදල් ඉපයිය හැකි මාර්ගයක් නිසා විය හැකි ය. හේතුව කුමක් වුවත් දරුවන් අතින් බලන කල මෙය අතිශයින් අසාධාරණ ය.

ලමා අපවාරය ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යෑම අද ලෝකයේ ඉතා කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක්. මෙයට හේතු සාධක වන නොයෙකුත් කරුණු මේ ගැන අධ්‍යයනය කළ අය ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉතා ප්‍රබල එමෙන් ම මූලික හේතුවක් වශයෙන් ඔවුන් දක්වන්නේ දිළිඳුකම ය. අපවාරයන්හි නිරත ළමුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් නිශ්චිත ආදායම් මාර්ග නැති, එසේත් නැත්නම් ඉතා අඩු ආදායම් ඇති පවුල්වලින් එන අය බව පැහැදිලි ව දක්නට ඇත. මේ තත්ත්වය වඩා උග්‍ර කරවීමට සංචාරක ව්‍යාපාරය ද හේතු වී ඇති බවත් ඉතා පැහැදිලි යි. දියුණුවන රටවල ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයක් බවට පත් වී තිබෙන්නේ සංචාරක ව්‍යාපාරය ය. මෙය ප්‍රබල ආදායම් මාර්ගයක් වනවා මෙන් ම සංස්කෘතික හා සදාචාර පරිභාණියට හේතුවක් ද වේ. රටකට එන විදේශීය සංචාරකයින් සියලු දෙනා ම රටේ සිරි නැරඹීමට ම එන අය නොවෙති. සමහරුන් පැමිණෙන්නේ ලිංගික ආස්වාදනය සඳහා ම ය. විශේෂයෙන් ම ළමුන් හා අපවාරයන්හි යෙදීම සඳහා ය. මේ අය විශේෂයෙන් ම කේන්ද්‍රකොට ගන්නේ ආසියාකරයේ

දියුණුවන රටවල් ය. ලිංගික ආස්වාදනය සඳහා එන සංචාරකයින් ලමා අපචාරයන්හි නිරත වීමට පොළඹවන තවත් හේතුවක් ද වේ. එනම්, දැනට ශ්‍රීඝ්‍රයෙන් පැතිරීගෙන යන මාරාන්තික රෝගයක් වන ඒඩ්ස් රෝගය වැළැදීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තා බොහෝ ය යන බිය නිසා මේ අය උත්සාහ ගන්නේ කුඩා දරුවන් සමග ලිංගික සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් තම කාමාශාවන් තෘප්තිමත් කර ගැනීමට ය.

මෙලෙස ලමා අපචාරයන්ට මෙන් ම ස්ත්‍රීන් ගණිකා වෘත්තියෙහි යෙදවීමට අධික ලෙස ගොදුරු වූණු රටකි, තායිලන්තය. මෙය පේරුවාද බොද්ධ රටක් බවත් අප අමතක කළ යුතු නැත. එවැනි සාරධර්ම ඇති රටක ලමා අපචාර හා ගණිකා වෘත්තිය දැඩි ලෙස පැතිරී යෑමට දිළිඳුකම ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇති බව නිසැක ය. මේ තත්ත්වය වඩාත් උග්‍රකරවීමට හේතු වී ඇත්තේ දෙමාපියන් තුළ, වැඩිහිටියන් තුළ මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති තොදැනුවත්කම ය. තායිලන්තයේ සමහර දෙමාපියන් දුවරුන් අපචාරයන්හි යෙදවීම කැලලක් නොව හොඳ ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස සලකන බව එරට මෙම ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් විරෝධ ව්‍යාපාරයක් ගෙන යන එරට දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන ලදවාන් වොංග්සිරිවොංග් මහත්මිය කියා සිටී. මෙබදු භානිකර අදහස් තුරන් කර ලීම පිණිස දෙමාපියන්, වැඩිහිටියන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීමට ඇය උත්සුක ව සිටී. මෙම ප්‍රශ්නය සාර්ථක ලෙස නිරාකරණය කර ගැනීමට ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව අවශ්‍ය බවත්, ලමා අපචාර ක්‍රියා සාපරාධී ක්‍රියා වශයෙන් සලකා එබදු ක්‍රියාවන්හි නිරත වන අයට දඬුවම් පැමිණවීමට අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය කළ යුතු බවත් ඇය තරයේ කියා සිටී.

ලමා අපචාර ක්‍රියාවන් එන්ට එන්ට ම වැඩි වන බවක් දක්නට ඇත. ජර්මනිය, ස්විට්සර්ලන්තය ආදී දියුණු රටවල මිනිසුන් මෙවන් ක්‍රියාවන්හි බහුල වශයෙන් නිරත වන බව වාර්තා මගින් සනාථ වී ඇත. තායිලන්තයට පැමිණෙන දස දහස් සංඛ්‍යාත සංචාරකයින්ගෙන් යටත් පිරිසෙයින් 10% වත් ලමා අපචාර ක්‍රියාවන්හි නිරත වන බව සොයා ගෙන ඇත. අවුරුදු අටක කාලයක් ඇතුළත එක් ස්විට්සර්ලන්ත ව්‍යාපාරිකයකු ලංකාවේ කුඩා දරුවන් 1500 දෙනකු සමග අපචාර ක්‍රියාවන්හි නිරත වී ඇති බව මෑතක වාර්තා වීණි.

අසභ්‍ය වික්‍රම සඳහා ලමුන් යොදා ගැනීම ද දැන් සරු ව්‍යාපාරයක් බවට පත්ව ඇත. මේ අංශයෙන් තායිලන්තය පෙරමුණේ සිටින අතර, ලංකාව ද මේ සඳහා සෑහෙන ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. නමුත් මෙය තායිලන්තය, ලංකාව, ඉන්දියාව, බංගලිදේශය වැනි රටවල් කිහිපයකට සීමා වුණු ප්‍රශ්නයක් නොවේ. අපචාර ක්‍රියා සඳහා ලමුන් පැහැරගෙන යෑමේ භයානක සිද්ධියක් මුළු බෙල්ජියන් රට ම කැළඹීමකට පත් කළේය. ලමා අපචාර ක්‍රියාවන්ට එරෙහිව හඬක් නැගීමට පියවර ගැනීමට ලෝක සම්මේලනය උත්සුක වී ඇත. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ද දේශීය වශයෙන් මෙන් ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද සහයෝගීතාව ලබා ගෙන මෙම විරෝධ ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගැනීම ලමා අපචාරයන්ට එරෙහි ලෝක සම්මේලනයේ අරමුණ ය. ලමා අපචාර වැළැක්වීම, එබඳු ක්‍රියාවන්ගෙන් ලමුන් ආරක්ෂාකර ගැනීම, එබඳු අපචාරයන්ට ගොදුරු වුණු ලමුන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම, එම ලමුන් නැවත යහපත් දරුවන් ලෙස සමාජයට ප්‍රවිශ්ට කර වීම මෙම ලෝක සම්මේලනයේ උදාර අරමුණු ය.

දරුවන් පෙළෙනු ලැබෙන්නේ අපචාර ක්‍රියාවන්ට ගොදුරු කරවීමෙන් පමණක් ම නොවේ. බාල වයස්කාර දරුවන් සේවයේ යෙදවීමෙන් ද ඔවුන්ට ඉමහත් හානි පැමිණේ. මේ සම්බන්ධයෙන් ද නොයෙකුත් රටවල නීති සම්පාදනය වී ඇතත් ළමුන් මෙම තත්ත්වයෙන් නිදහස් වී ඇති බවක් නම් දක්නට නැත. වයස අවුරුදු 14 ට අඩු ළමුන් සේවයේ යෙදවීම තහනම් කෙරෙන නීතියක් ශ්‍රී ලංකාවේ ද ක්‍රියාත්මක වේ. එහෙත් මේ නිසා කුඩා ළමුන් මෙලෙස සේවයේ යෙදවීම සම්පූර්ණයෙන් නතර වී නම් නැත.

ජාතියක් සතු වටිනාම සම්පත වන දරුවන් මෙලෙස විනාශ වී යෑමට ඉඩ හළ යුතු ද? දරුවන් මේ විනාශ මුඛයන්ගෙන් බේරා ගැනීමට මෙතෙක් ගෙන ඇති පියවර ප්‍රතිඵල දරා තිබේ ද? තිබේ නම්, එම ප්‍රතිඵල ප්‍රමාණවත් ද? එසේ නැත්නම් ඉදිරියේ ගත හැකි, ගත යුතු වෙනත් පියවර මොනවා ද? පෞද්ගලිකව අප එකිනෙකා මේ උදාර අරමුණ මුදුන් පමුණුවා ලීමට පිරිනමා ඇති දායකත්වය කුමක් ද? ගුරු දෙගුරුන්, වැඩි හිටියන්, පුජ්‍ය පක්ෂයේ හවතුන් එසේත් නැත්නම් පුරවැසියන් වශයෙන් අප එකිනෙකා මේ අංශයෙන් අපේ වගකීම් කොටස ඉටුකර ඇද්ද? යන්න භෘදයසාක්ෂියට අනුව සොයා බැලිය යුතු ය.

5. සමලිංගික සම්බන්ධතා

මිනිස් ජීවිතයේ දී හමුවන තවත් එක් ගැටළුවක් නම් සාමාන්‍ය ස්ත්‍රී පුරුෂ ලිංගික සම්බන්ධතාවෙන් පරිබාහිර වූ ලිංගික සම්බන්ධතා පැවතීම ය. මේ අංශයෙන් වඩාත් ප්‍රචලිත ව පවතින්නේ සමලිංගික සම්බන්ධතාවන් ය. ලංකාව වැනි රටක මෙය සමාජ ප්‍රශ්නයක් නැත්නම් සමාජ සංස්ථාවක් වශයෙන් ඉස්මතු වීමට තරම් ප්‍රචලිත වී නැතත් බටහිර රටවල මෙය මහත් ආන්දෝලනයටත් සමාජ ආකල්පයන්ගේ වෙනස්වීම්වලටත් හේතුවන තරමට උග්‍ර වී ඇත. ලෝකයේ සෑම අස්සක මුල්ලකම සිදුවන නොයෙකුත් සිදුවීම් සෙසු රටවලට ශිෂ්‍යයන් බලපාන මෙවන් යුගයක මෙබදු ලිංගික ප්‍රශ්නයන්ගේ බලපෑම් ලංකාවට නොලැබේ යයි කිව හැකි ද?

සමලිංගික සම්බන්ධතා පවතින්නේ පුරුෂයන් අතර පමණක් නොවේ. ස්ත්‍රීන් අතර ද මෙවන් සම ලිංගික සම්බන්ධතා පවතී. තරුණ දරුවන් මෙවැනි සම්බන්ධතාවන්ට ගොදුරු වී ඇති බව දැන ගන්නට ලැබීම දෙමව්පියන්ගේ දැඩි කනස්සල්ලට හේතුවක් වනු නොඅනුමාන ය. මෙවන් අසාමාන්‍ය ලිංගික චර්යාවන්

සමලිංගික සම්බන්ධතාවන්ට පමණක් සීමා වන්නේ නැත. සමහර පිරිමින් ගැහැණුන් මෙන් පෙනී සිටීමෙන් ද ආස්වාදයක් ලබන බව ප්‍රකට කරුණකි. ගැහැණුන් මෙන් අදින පළඳින පිරිමින් ගැන මෙන් ම පිරිමින් මෙන් අදින පළඳින හැසිරෙන ගැහැණුන් ගැන ද අසන්නට ලැබේ. මෙවන් ප්‍රශ්න ලංකා සමාජයේ ද ඉස්මතු වන බවට වරින්වර ජනමාධ්‍යයන්ගෙන් දැන ගන්නට ලැබේ. නමුත් බටහිර මෙන් නොව මෙවන් ලිංගික වර්ශා කිසිවක් මේතාක් මෙරට සමාජය මගින් කිසිදු ආකාරයකින්වත් අනුමත කෙරී ඇති බවක් දක්නට නැත. මෙවන් සම්බන්ධතා සැලකෙන්නේ අසාමාන්‍ය මෙන් ම නරක සම්බන්ධතා ලෙස ය. ඒනිසා ම එබඳු සම්බන්ධතා කිබීම වර්තයට කැලලක් සේ සැලකේ.

මේ ආකාරයේ සම්බන්ධතා ඇතිවීමට නොයෙකුත් හේතු ඇතැයි මේ සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වා ඇති අය පවසති. සමහර විටෙක මෙය ජානුවලට සම්බන්ධ හේතුවක් නිසා උපතින් ම ඇතිවන තත්ත්වයන් විය හැකි ය. සමාජ හේතූන්, දරුවන් හැඳෙන වැඩෙන පරිසරය ආදිය ද මෙවන් ලිංගික වර්ශාවන්ට බලපා ඇති බවක් දක්නට ඇත. සාමාන්‍ය ලිංගික සම්බන්ධතාවන්ට පරිබාහිර මේ ආකාරයේ ලිංගික සම්බන්ධතා බෞද්ධ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන විට විස්තර කළ හැක්කේ අධ්‍යාත්මික වශයෙන් මනස හා වර්ශාව දියුණු කර ගැනීමට කෙරෙන උත්සාහයට එරෙහිව පවතින බාධකයන් ලෙස ය. ආධ්‍යාත්මික දියුණුවක් ලබා ගැනීම සඳහා කැපවුණු ජීවිත ගත කරන අයට තම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට මෙය බාධකයක් බව එකඟෙලා ම කිව හැකිය. සාමාන්‍ය අය අතින් සලකා බැලූව ද මෙය අස්වාභාවික ලිංගික අපචාරයක් සේ සැලකීම නිවැරදි ය.

සම ලිංගික හා වෙනත් අස්වාභාවික ලිංගික ක්‍රියාවන්හි නිරත වන අය අතර විවාහකයන් ද සිටින බව වාර්තා වෙයි. මෙවන් නැඹුරුවක් දක්වන අයගේ විවාහ ජීවිත අසාර්ථක වීමට මේ ලිංගික වර්ශාවන් බොහෝ දුරට බලපාන බව මේ පිළිබඳව පර්යේෂණයෙහි යෙදුණු අය පෙන්වා දෙති. විවාහ ජීවිතය අසාර්ථක වීම හුදෙක් පෞද්ගලික ප්‍රශ්නයක් ම නොවේ. එය සාමාන්‍යයෙන් පවුලේ සෙසු අයටත්, පොදුවේ ගත් කල සමාජයටත් බලපාන ප්‍රශ්නයකි. ඒනිසා ද මෙවන් අපවාර ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී සිටීම වැදගත් වෙයි. සමාජය විසින් කළ යුත්තේ මෙවන් අසාමාන්‍ය ලිංගික වර්ශාවන්හි යෙදෙන අය හෙළා දැක, නිග්‍රහ කිරීම නොව, ඒ අය එබඳු ක්‍රියාවන්ට ඇබ්බැහි වීමට හේතු සොයා බලා එයින් වළක්වා ලීමට කටයුතු කිරීම ය. සමහර විටෙක ජීවිතය, ලිංගික සම්බන්ධතා ආදිය පිළිබඳව ඇති ආකල්ප වෙනස් කිරීමෙන් අවශ්‍ය වූණු විටෙක මානසික වෛද්‍ය විශේෂඥයින්ගේ උපදෙස් ලබා ගැනීමෙන් මෙවන් ප්‍රශ්න මග හරවා ගත හැකි වේ. මෙවන් ලිංගික වර්ශාවන්හි නිරත වන අය හැකි ආකාරයකින් එයින් වළක්වා නිසි මග යොමු කරවීම අප හැමගේ ම වගකීමයි.

6. පවුල් ඒකකය සංවිධානය කිරීම

මව්කිරි පෙවීම

ලෝකය කෙතරම් වෙනස් වී ඇද්දැයි කියතොත් දරුවන්ට මව් කිරි පෙවීමක් ජාත්‍යන්තර ප්‍රශ්නයක් බවට පත්ව ඇත. වසරේ අගෝසතු මස මුල් සතිය එනම්, 1 දා සිට 7 දා දක්වා වන සතිය ලෝක මව් කිරි පෙවීමේ සතිය වශයෙන් නම් කර ඇත්තේ මේ හේතුවෙනි. දස මසක් කුසේ දරා සිට බිහි කරන සිහිකි දරු පැටවා කිරි දී පෝෂණය කිරීම ස්වාභාවිකව ම මවක විසින් කෙරෙන්නකි. එය මවකගේ මෙන් ම බිලිත්දාගේ ද කායික හා මානසික අවශ්‍යතාවකි. එය කළ යුතු ද නැද්ද යන්න පිළිබඳව වාද විවාද ඇතිවීම අස්වාභාවික වන්නා සේ ම එම කටයුත්ත මග හැරීම මාතෘත්වයට කරන නිඛාවක් ද වේ. කිරිපනුන් අතරවත් නැති ප්‍රශ්න මිනිසුන් අතර පැන නගින මෙවන් විපරිත යුගයක මව්කිරි දී බිලිත්දන් පෝෂණය කිරීම ලෝක ප්‍රශ්නයක් තරමට උග්‍ර කරවීමට නොයෙකුත් කරුණු බලපා ඇත.

මීට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ මව්වරුන් ද රැකියාවන්හි නිරත වීම ය. මේ නිසා බිලිපු අවධියේ දී දරුවාට

මව් කිරි දීම මවට ප්‍රශ්නයක් වේ. මෙම තත්වයට මුහුණ දීමට මව්වරුන් කරන්නේ හැකි ඉක්මනින් දරුවා වෙනත් විකල්ප කිරිපිටි වර්ගයකට පුරුදු කිරීමයි. කෙසේ වුවත් මේ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කිරීමට ඒ ඒ රටවල රජයන් මගින් නොයෙකුත් සහනදායක පියවර ගෙන ඇත. ලංකාවේ මව්වරුන්ට දරු ප්‍රසූතිය සඳහා වැඩ කරන දින 84 ක නිවාඩුවක් රජය මගින් අනුමත කර ඇත. එසේම, පෞද්ගලික අංශය ලවා ද මේ සහනය ලබා දීමට රජය කටයුතු කරගෙන යයි. මේ නිසා මව්කිරිදීම පිළිබඳව ප්‍රශ්නය තරමක් දුරට මග හැරී යනු ඇතැයි කිව හැකි ය.

සමහර මව්වරුන් මව්කිරි දීමට මැලි වන්නේ තම රුසපුව නැති වේය, සිරුර වැහැරී අවලස්සන වේය යන බිය නිසා ය. මේ තත්වය වෙනස් කිරීමට නම් ආකල්පමය වෙනසක් අත්‍යවශ්‍ය ම ය. රුසපුවත්, සිරුරේ හැඩ -වැඩත් යන දෙක ම රැකගෙන මව්කිරි දීමට හැකියාවක් ඇති බවත් මේ දෙකෙ ම රැකීමට වඩා දරුවාගේ පෝෂණය වැදගත් බවත්, මව් කිරි දීම ප්‍රජනනය නැතහොත් දරුවන් බිහිකිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ම එක් අංශයක් බවත් ඔවුන් තේරුම් ගත යුතු ය.

මව්කිරි නොලැබීම නිසා ඇති වන මන්ද පෝෂණය බිලිඳු මරණවලට එක් හේතුවක් වන බව පෙනේ. එමෙන් ම, දරුවන්ගේ ශාරීරික හා මානසික වර්ධනය අඩාල වීමට මෙය ප්‍රබලව බලපාන සාධකයකි. මව්කිරි බීමෙන් බිලිඳකු ලබන්නේ ශාරීරික පෝෂණය පමණක් නොවේ. මවකගේ තුරුලට වී ඇගේ අසීමිත, අසමසම උණුසුම, සෙනෙහස ලබමින් කිරි උරා බොන දරුවා ලබන මානසික සහනය, සුරක්ෂිතතාව පසු කලෙක ඔහුගේ මානසික වර්ධනයට, ආත්ම විශ්වාසය තහවුරු වීමට, පෞරුෂත්වයේ දියුණුවට පවා අතිශය හිතකර බලපෑම් කරනු

ඇත. එපමණක් ද නොව බාහිරින් පැමිණෙන විෂබීජ ආදිය මගින් ඇතිවන ලෙඩරෝගවලට ඔරොත්තු දීමේ ශක්තියත් ඇතිකර ලීමට ද මවිකිරී උපකාරී වේ.

මේ සියලු අංශයන්ගෙන් ම සලකා බලන කල මවිකිරී දීම මවකට මෙන්ම දරුවාට ද බෙහෙවින් ම වැඩ දායක ය. මවක් දරුවාක් එකම ජීවවිද්‍යාත්මක සංයුතියක් බවත් ඔවුන් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකට බැඳී පවතින බවත් තරයේ වටහා ගත යුතු ය. දරුවාගේ වැඩීමට මවකට විය හැකි දායකත්වය අති විශාලය. ඒඩ්ස් වැනි මාරාන්තික රෝගවලින් පෙළෙන මව්වරුන්ට හැර සෙසු මව්වරුන්ට දරුවාට මවිකිරී පෙවීමෙන් මේ කාර්යය සඳහා දායක විය හැකි ය.

බෝතලයෙන්, සුප්පුවෙන් පිටිකිරී උරා බොන දරුවකුට වඩා විශාල මානසික තෘප්තියක් මව් කිරී උරා බොන දරුවකු ලබන බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. තනිව ම සිහිකි දැක්වලින් කුඩා කිරී බෝතලයක් අල්ලාගෙන මුදු තොල්වලින් රබර් සුප්පුවක් උරමින් සිටින මොළකැටි බිලඳකුගේ මනසේ ඇති විය හැක්කේ සීතල පාළු හැඟීමකි. මවගේ ආදරය, ඇගේ සෙනෙහස, පහසු, ඇගේ හඳ රිද්මය, සුසුමෙහි මඳ උණුසුම කිරී උරා බොන සිහිත්කාට ශාරීරික පෝෂණය පමණක් නොව මානසික පෝෂණය ද ලබා දෙයි. අනාගත පුර්ණ චරිත වර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය අඩිතාලම වැටෙන්නේ මේ මව් උණුසුම ලැබීමෙනි. කෙතරම් අතර්ස කිරීපිටි ලබා දුන්න ද පිටරටින් ආනයනය කරන ලද සුපිරි රබර් සුප්පු යෙදූ නොබිඳෙන ලස්සන ප්ලාස්ටික් කිරීබෝතල ගෙනැවිත් දුන්න ද මව් කිරී මෙන් ම මවකගේ උණුසුමේ අඩුව පිරිමැසිය නොහැකි බව මව්වරුන් අවබෝධ කොට ගත යුතුය.

පවුල් සංවිධානය

දරුවාට මව් කිරි දී පෝෂණය කිරීම ගැන කථා කරද්දී මවගේ සෞඛ්‍යය අමතක කළ යුතු නැත. මව් කිරි දීම දරුවාගේ කායික හා මානසික වර්ධනයට අතිශයින් හිතකර වුවකි. මවගේ කායික මෙන් මානසික සහනයටත් තෘප්තියටත් හේතුවකි. එය මවගේ සෞඛ්‍යයට ද බලපාන බව අමතක කළ යුතු නැත. මව් කිරි දෙන මවකට නියම පෝෂණය නොලැබුණොත් ඇගේ සෞඛ්‍යය පිරිහෙනු ඇත. ඇගේ කිරිවල පෝෂ්‍ය පදාර්ථයන් අඩුවනු ඇත. මෙය වඩාත් බලපාන්නේ වැඩි පරතරයක් නොමැතිව දරුවන් බිහි කෙරෙන විට ය. මෙය මවටත් දරුවන්ටත් එමෙන් මුළු පවුලටත් අහිතකර වනු නොඅනුමාන ය. එනිසා පවුල් සංවිධානය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. පවුල් සංවිධානයේ මූලික අරමුණ උපත් පාලනය ය. ඒ ඒ පවුලට යෝග්‍ය වන පරිදි මවගේ සෞඛ්‍යය, දෙගුරුන්ගේ වයස, පවුලේ ආර්ථික තත්ත්වය, ආදී නොයෙකුත් කරුණු මෙහිදී සැලකිල්ලට ගනු ලැබෙනු ඇත. අධික ජනගහනය ලෝකයේ නොයෙකුත් රටවලට ඉතා තදින් බලපාන ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. නොදියුණු මෙන් ම දියුණුවන රටවලට මෙහි බලපෑම් වඩාත් වැඩි ය. එබඳු රටවල් පවුල් සංවිධානය ගැන අවධානය යොමු කරවීම දරුවන්ට, දෙගුරුන්ට, පවුලට, සමාජයට මෙන් ම මුළු රටට ම බෙහෙවින් හිතදායක වනු ඇත.

උපත් පාලනය තරමක් මත හේදයට කුඩු දෙන කරුණකි. ආගමික අතින් සලකා බලන කල උපත් පාලනය අනුමත කළ නොහැකි ය, යන මතයක් සමහර ලබ්ධිකයින් දරන බව පෙනේ. මේ විරුද්ධත්වයට හේතුව වශයෙන් ඔවුන් දක්වන්නේ උපත් පාලනය දේව නියමයකට එරෙහිව යෑමක් කියා ය. එහෙත්,

මෙය පිළිගෙන හැකි විරෝධතාවක් නොවේ. මෙබඳු පදනම් විරහිත යල් පැන ගිය මනිමකාන්තරවල එල්බී තවදුරටත් සිටීම විසි එක්වන සියවසේ දොර පාමුල සිටින මිනිස් සමාජයට තරම් නොවේ.

බෞද්ධ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන විට නම් උපත් පාලනයට විරුද්ධ වීමට කිසිදු හේතුවක් නොපෙනේ. උපත් පාලනය සිදු කිරීමේ දී කිසිම අයුරකින් ප්‍රාණඝාත වේතනාවක් ඇති වන්නේ නැතුවා සේම, ප්‍රාණ ඝාතයක් ද සිදු නොවේ. ඉපදීමට බලා සිටින සත්ත්වයින්ටත් මෙන් සිත පැතිරවීමට මෙන්ක සුත්‍රය මගින් උපදෙස් දෙන හෙයින්, උපත්තියක් වැළැක්වීමට පියවර ගැනීම එම ඔවදනට පිටු පෑ යෑමක් ලෙස කෙනෙකුට තර්ක කළ හැකි ය. නමුත් මෙන්ක සුත්‍රයේ එන ඔවදන අදාල වන්නේ උපත් පාලනයේ දී නොව ගබ්සා කිරීමේ දී ය. උප්පත්තිය ලැබීමට සිටින්නාට භානියක් කළ හැකිවන්නේ පිළිසිඳ ගැනීමකින් පසු අවස්ථාවක ය. නමුත් උපත් පාලනය යනු පිළිසිඳ ගැනීමක් වැළැක්වීම පමණි. පිළිසිඳ ගැනීමක් වැළැක්වීමෙන් කිසිදු අයුරකින් ප්‍රාණ ඝාතයක් සිදු නොවේ. එනිසා බෞද්ධ දෘෂ්ටිය අනුව උපත් පාලනය වරදක් හෝ පාපයක් නොවේ. දැන දැන ම දරුවකු කරදර ගොඩකට බිහි කිරීමට වඩා ප්‍රාණභානියක් නොවන පරිදි උපත වළක්වා ලීම වඩා යහපත් ක්‍රියාවක් බව සදාචාරාත්මක අතින් බලන කල නිගමනය කළ හැකි ය.

ගබ්සා කිරීම

උපත් පාලනය බුදු දහමට පටහැනි නොවුව ද ගබ්සා කිරීම නම් බුදු දහමින් අනුමත නොකෙරේ. උපත් පාලනය

පිළිබඳ සෘජු සඳහන් පිටක සාහිත්‍යයෙහි දක්නට නොලැබුණ ද ගබ්සා කිරීම පිළිබඳව නම් නොයෙකුත් තැන්හි සඳහන් වේ. ගැබ් ගැනීම යනු මවකගේ කුසෙහි දරුවකු පිළිසිඳ ගැනීම ය. පිළිසිඳ ගැනීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ගැබට පීවය පිවිසී ම ය: නැතහොත් ප්‍රතිසන්ධි විඥානය පිවිසීම ය. ගැබෙහි පැවැත්ම ආරම්භයේ ප්‍රතිසන්ධි විඥානය පිවිසීමත් සමග ය. එතැන් සිට ගැබ සැලකෙන්නේ ප්‍රාණියකු සේ ය. එවන් ගැබක් විනාශ කිරීම ප්‍රාණ ඝාතයකි. විවාහයෙන් පිටත ගැබක් පිළිසිඳ ගත්විට ඒ ගැබ විනාශ කිරීමට පෙළෙඹීම බොහෝ විට සිදුවන්නකි. ස්වාමියා ආත පලාතක වෙසෙන අතර සොර සැමියකු නිසා ගැබක් පිළිසිඳ ගත් ගැහැණියක් හිඤ්චකගෙන් කිසියම් බෙහෙතක් ලබා ගෙන ගැබ විනාශ කිරීම විනයෙහි සඳහන් වේ. බිම්බිසාර රජුගේ බිසව ද අපාසන්න කුමාරයා සිය කුසෙහි පිළිසිඳ ගත් විට ඒ ගැබ විනාශ කිරීමට නිෂ්ඵල උත්සාහයක යෙදුණු අන්දම බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වේ.

ගබ්සා කිරීම ආත අවධියක සිටම පැවති බව මින් පැහැදිලි ය. ගබ්සා කිරීම ප්‍රාණයක් නැසීමක් වන නිසා එය බුදු දහමින් අනුමත නොකෙරෙන බව ඉතා පැහැදිලි ය.

ලංකාවේ වලංගු අපරාධ නීති සංග්‍රහයට අනුව නම් ගැබක් විනාශ කිරීම මිනිස් ඝාතනයක් වශයෙන් සැලකෙන්නේ නැත. නමුත් බෞද්ධ ඉගැන්වීම මීට වෙනස් ය. ගැබට ප්‍රතිසන්ධි විඤ්ඤාණය පිවිසීම සමග ජීවිතය ආරම්භ වන බව බෞද්ධ ඉගැන්වීම මගින් පැහැදිලි කෙරේ. ප්‍රතිසන්ධියක් හට ගැනීමට සාධක තුනක් අවශ්‍ය බව බෞද්ධ අදහස ය. මෙම සාධක නම් මව් පිය සංසර්ගය, මව සෘතුව සිටීම සහ පිළිසිඳ ගැනීමට සැරසුණු ගන්ධබ්බයකු සිටීම ය. මේ ගන්ධබ්බයා යනු ප්‍රතිසන්ධි

විශ්ලේෂණය බව බෞද්ධ විග්‍රහය ය. මේ ප්‍රතිසන්ධි විශ්ලේෂණය කිනම් අවස්ථාවක මව් කුසට පිවිසේ ද යන්න නිශ්චිතව දැක්විය නොහැකි වුව ද ගැබට ජීවය ලැබෙන්නේ ප්‍රතිසන්ධි විශ්ලේෂණයේ පිවිසීමෙන් අනතුරුව බව නම් බෞද්ධ විග්‍රහය අනුව පැහැදිලිය. ප්‍රතිසන්ධි විශ්ලේෂණය පිවිසී අවස්ථාවේ පටන් ම දරු ගැබ සැලකෙන්නේ මිනිස් ප්‍රාණියකු සේ ය. එනිසා එවන් දරු ගැබක් විනාශ කිරීම මිනිස් ඝාතනයක් සේ බුදු දහමින් සැලකේ. නීතියෙන් නිදහස් වුවත් සිතා මතා දරු ගැබක් විනාශ කිරීමෙන් ප්‍රාණඝාත කර්මයෙන් බේරීමට නම් ඉඩක් නැත, යන්න බෞද්ධ ඉගැන්වීම ය.

තත්ත්වය එසේ නම් සෞඛ්‍ය හේතු මත දරුගැබක් විනාශ කිරීම සම්බන්ධයෙන් බෞද්ධ මතය කුමක් ද? දරුවකු පිළිසිඳ ගැනීම මවගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් වේ නම්, එසේත් නැත්නම් උපදින දරුවා අතිශයින් අංගවිකල වේ යයි වෛද්‍යවරුන් පවසන්නේ නම්, එබඳු දරුගැබක් විනාශ කිරීම වරදක් ද? හේතුව කුමක් වුවත් දැනුවත් ව පර පණ නැසීම ප්‍රාණ ඝාතයකි. ප්‍රතිසන්ධි විශ්ලේෂණය සහිත දරු ගැබක් ජීවත්වන මිනිස් ප්‍රාණියකි. එබඳු ගැබක් විනාශ කිරීම, නැතහොත් ගබ්සාවක් කිරීම මනුෂ්‍ය ඝාතනයකි. කුමන හේතුවක් නිසාවත් එවන් ගැබක් විනාශ කිරීම අකුසල කර්මයකි. ගබ්සාව කරන්නේ එක් ප්‍රාණියකු නැසීමෙන් තවත් ප්‍රාණියකු බේරා ගැනීමේ චේතනාවෙන් නිසා එබඳු ගබ්සාවක් සිදු කිරීමේ දී මිනිස් ඝාතනයකට අවශ්‍ය වධක සිත නැතැයි තර්ක කළ හැකිය. බෞද්ධ ඉගැන්වීම අනුව කර්මය නියතිවාදයක් නොවේ. එනිසා ඉහත සඳහන් තර්කය වඩාත් සාධාරණයයි කෙනෙකුට සඳහන් කළ හැකිය. එබඳු අවස්ථාවක දී මිනිස් ඝාතනයක් සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය වධක

සිත ම නැති වුවත්, ප්‍රාණියකු නසන බව දැන සිටීම එම ක්‍රියාව අකුසලයක් බවට පත් කරයි. එනිසා එය හුදු ප්‍රාණඝාතයක් ම නොවුවත්, අකුසලයක් නොවේ යයි කිව නොහැකි ය.

පිරිමිකම මෙය නම් !

විවාහ ජීවිතයේ දී උද්ගත වන තවත් බරපතල ප්‍රශ්නයක් නම් සැමියන්ගේ අඩමිතේට්ටම්වලට, පහරදීම්වලට බිරිඳට යටත් වීමට සිදු වීමයි. මේ තත්ත්වය බොහෝ දුරට පවතින්නේ දිලිඳු නුගත් පවුල්වල ය. නමුත් සමහර පොහොසත්, දැන උගත් පවුල්වල ද මෙවන් අවස්ථා උද්ගත වන බව රහසක් නොවේ. සැමියාගේ වධ හිංසා, පහරදීම් ජීවිතයේ අංගයක් ලෙස සලකමින් එයත් එක්තරා ආකාරයක වින්දනයක් කරගත් ගැහැණුන් ද නැතුවා නොවේ. නමුත් එබඳු ගැහැණුන් බහුල නැත. ගුටි බැට කමින් අඩමිතේට්ටම් විදිමින් සමහර ස්ත්‍රීන් දිගින් දිගට පවුල් කැම කර ගෙන යන්නේ සැමියාට ඇති ආදරය නිසා විය හැකි ය. නමුත් බොහෝ ගැහැණුන් එවන් දුක් - ගැහැට ඉවසන්නේ දරුවන් ගැන සිතාය, සැමියාගේ කෲර හැසිරීමට එරෙහිව කටයුතු කළහොත් පවුල බිඳ වැටේය, එවිට තමන් හා දරුවන් අනාථ වේය, ඉන්න - හිටින්න තැනක් නැති වේය, දේපළ අහිමිවේය ආදී නොයෙකුත් හේතු සාධක ගැන සිතා බලා ය.

මිනිසකු තවත් මිනිසකුට පහරදීම අතිශය මිලේච්ඡ ක්‍රියාවකි. එසේ නම්, කයින් දුබල ගැහැණියකට පහරදීම කෙතරම් අධම ක්‍රියාවක් ද? අරසණ වූ ගැහැණියකට පහර දීම, අඩමිතේට්ටම් කිරීම, වධ හිංසා කිරීම පිරිමිකමට නොහොබිනා අතිශය පුඟුප්පා ජනක ක්‍රියාවන් නොවේද?

සුළු- සුළු විරසක, මතභේද, වාද -විවාද, අමනාපකම් සෑම පවුලකම දක්නට ඇත. එහෙත් එය බේරීදට පහර දීම, වධ හිංසා කිරීම දක්වා ගෙන යෑම පරිමි කමට කර ගන්නා නිත්දාවකි. අශ්‍රී -සෑමී අඩදබර පවුලේ ප්‍රශ්න සේ සලකා නිහඩව සිටීම අප කාගේත් සාමාන්‍යය සිරිතය. පිටස්තරයෙකු ගැහැණියකට කරදරයක් කරන විට ඇගේ උදව්වට ඉදිරිපත් වීම සාමාන්‍ය සිරිතක් වුවත්, අශ්‍රී -සෑමී අඩදබර, ගහ- බැණ ගැනීමිවලදී නිහඩව සිටීම කාගේත් සාමාන්‍යය පිළිවෙත ය. පවුලේ කටයුතුවල පෞද්ගලිකත්වයක් ඇති හෙයින් එය සාධාරණ ප්‍රතිපත්තියක් බව සැබෑ ය. නමුත් බේරීදට කළන සෑමියා පිරිමියකු ලෙස ගණන් නො ගත්තොත් භාෂාවන්ට පහරදීම අඩු කරවීමට එය සාධකයක් විය හැකිය.

කාන්තා නිදහස කාන්තා අයිතිවාසිකම් ආදිය ගැන විශේෂ උනන්දුවක් දක්වන මේ අවධියේ දී මේ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් ද විවිධ පියවර ගන්නා බව දක්නට ඇත. පවුල් ජීවිතය රැක ගනිමින් ස්වාමි පුරුෂයින්ගේ වධ හිංසාවන්ගෙන් භාරයාවන් බේරා ගැනීම කාන්තා නිදහසේ එක් ප්‍රධාන අරමුණක් විය යුතුය.

ස්වාමි-පුරුෂයින් භායභාවන්ට පහර දෙන්නේ ඇයි? මෙයට කිසියම් එක් හේතුවක් ඉදිරිපත් කළ හැකි නොවේ. බීමත්කම ඉතා සුලභ හේතුවකි. එමෙන් ම ස්ත්‍රී ලොල්බව, සුදු ලොල් බව තවත් ප්‍රබල හේතු දෙකකි. දිළිඳුකම නිසා උද්ගතවන ආර්ථික පීඩන එක්තරා ප්‍රමාණයකට මෙයට බලපානා බවක් පෙනෙන්නට ඇත. එපමණක් ද නොවේ. භායභාවන්ගේ නොමනා හැසිරීම්, නුරුස්නා ක්‍රියා කලාපයන් වුවත් මෙයට හේතු විය හැකි ය. හේතූන් කුමක් වුවත් භායභාවකට තැළීමට

ස්වාමිපුරුෂයකුට අයිතියක් ඇතැයි පිළිගත නොහැකි ය. ස්වාමියා හා භාරයාව සමසහකරුවන් සේ සැලකීම බුදුන්වහන්සේ අනුදත් ක්‍රියාමාර්ගය ය. දෙදෙනා අතර ඇතිවන ප්‍රශ්න උග්‍රකොට ගෙන, නිදහසට හේතු දක්වමින් භාරයාවට තැළීම, ඇයට මානසික මෙන්ම ශාරීරිකව වද හිංසා කිරීම බුදු දහමින් නම් කිසිසේත් අනුමත කෙරෙන්නේ නැත. ගැහැණියකට පහරදීම වීර ක්‍රියාවක් නොව ලජ්ජාවට කරුණක් බව පිරිමින් සිතට ගත යුතු ය.

දික්කසාදය

සෑම විවාහයක් ම සතුටින් කෙළවර වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන මුත්, සමහර විවාහවල සිදුවන්නේ සතුට කෙළවර වීමයි. විවාහ ජීවිතයේ සතුට කෙළවර වූ විට විවාහකයන්ගේ සිත් යොමු වන්නේ විවාහය අවසන් කිරීමටයි, නැතහොත් දික්කසාද වීමට යි. සෑම කෙනෙකුට ම විවාහ වීමට අයිතියක් ඇත. එලෙස ම දික්කසාද වීමේ අයිතියක් ද ඇතත්, එය ලබා ගැනීම එතරම් පහසු නැත. විවාහය ශුද්ධ වූ දේව නිර්මාණයක් සේ සමහර ආගම් මගින් සැලකෙන බැවින්, දෙවියන්ගේ නියමයෙන් එක්වුණු දෙදෙනකු වෙන්වීම දේව නියම කඩකිරීමක් වශයෙන් සැලකීම දික්කසාද වීම අපහසු කාර්යයක් වීමට එක් හේතුවකි. සමහර රටවල දික්කසාද නීති දැඩි වීම ද දික්කසාදයක් ලබා ගැනීම දුෂ්කර කාර්යයක් වීමට බලපාන හේතුවකි.

විවාහ වූ යුවලකට සතුටින් සාමයෙන් ජීවත් වීමට නොහැකි නම්, ඔවුන් කල යුත්තේ කුමක් ද? දිගින් දිගටම ගහ බැණ ගනිමින් , ඇණ-කොටා ගනිමින් අම්හිරි විවාහක ජීවිතයක් ගත කිරීම ද නැතහොත් විවාහය නීත්‍යානුකූලව අවලංගු කිරීම

ද බල්ලන් බලලුන් මෙන් නැතහොත් පොරකුකුළන් මෙන් පොරකමින් ඇණ කොටා ගනිමින් කටුක අමිහිරි විවාහක ජීවිතයක් ගත කරනවාට වඩා දික්කසාද වීම යෝග්‍ය බව ඉතා පැහැදිලි ය. එලෙස ගත කරන අමිහිරි ජීවිත මගින් සිදුවන්නේ ප්‍රශ්න තවතවත් උග්‍ර වීමය. සමහර විටෙක එබඳු විවාහයක අවසන් ප්‍රතිඵලය සියදිවි නසා ගැනීමක් හෝ මිනීමැරුමක් වීමට ද බැරි නැත. එබඳු බේදජනක අවසානයක් කරා විවාහය ඇදගෙන යනවාට වැඩියෙන් දික්කසාද වීම සුදුසු බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත.

එහෙත් විවාහ ජීවිතයේ දී ඇතිවන සියලු ප්‍රශ්නවලට විසඳුම දික්කසාදවීම යයි මේ නිසා නිගමනය කළ යුතු නැත. ඇත්ත වශයෙන් ම විසඳුමක් වශයෙන් දික්කසාදවීම යොදා ගත යුත්තේ වෙනත් සියලු විසඳුම් නිෂ්ඵල වූ පසු ය. එය යොදා ගත යුත්තේ නොගෙන ම බැරි නිසා ගන්නා අවසාන විසඳුම වශයෙනි.

දික්කසාදවීම බුදු දහමින් තහනම් නොකෙරේ. එහෙත් විවාහ ජීවිතයේ ප්‍රශ්නවලට විසඳුමක් වශයෙන් දික්කසාදවීම බුදුදහම මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ ද නැත. ඒ අන්කිසි හේතුවක් නිසා නොව, විවාහ ජීවිතය පිලිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම අනුව ජීවිත ගත කරන පවුල්වල දික්කසාදවීමේ ප්‍රශ්නයක් උද්ගත නොවන නිසා ය. විවාහ ජීවිතයේ වගකීම් මොනවාද අඹු- සැම සම්බන්ධය පවත්වාගෙන යා යුත්තේ කෙසේ ද? ඔවුනොවුන්ගේ කාර්යභාරයන් කෙබඳු ද, අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය, අවබෝධය ගෞරවය වැඩෙන සේ කෙසේ ක්‍රියා කළ යුතුද? යම්- යම් ප්‍රශ්න උද්ගත වුණු විට ඒවාට මුහුණ දී විසඳා ගත යුත්තේ කිනම් අයුරකින් ද? ආදී නොයෙකුත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් බෞද්ධ

ඉගැන්වීම්වල අඩංගු කරුණු විවාහ ජීවිතය සාර්ථකව පවත්වාගෙන යෑමට මග පෙන්වීමට සමත් ය. මේ මග පෙන්වීම අනුව විවාහ ජීවිතය ගත කරන විට දික්කසාදය අදාලවීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තාව බෙහෙවින් අඩු ය.

දික්කසාදවීම වළක්වා ගන්නට උත්සාහ ගන්නවාට වඩා අඹු- සැමියන් විසින් කළ යුත්තේ එබඳු අවසානයකට විවාහය තල්ලු කරන විවිධ හේතු- සාධක වළක්වාලීම ය. ආදරය එකසේ සැමදා නොපවතී. අඹු- සැමියන් ඒබව තෙරුම් ගත යුතු ය. ඔවුන් උත්සාහ ගත යුත්තේ හැකිතාක් දුරට ඒ ආදරය මිස යා නොදී රැක ගන්නට ය. ආදරයට පණ පොවන්නට ය. ආදරය ජීවත් කරවීමට ය. විවාහ බැම්ම දෙදුරුම් කවන, ආදරයේ ගෙල මිරිකන සම්බන්ධකම් නොපැවැත්වීමට අඹු- සැමි දෙදෙනා ම අදිටන් කොටගත යුතු ය. බෞද්ධ ඉගැන්වීම වන්නේ බිරිද විසින් පමණක් පතිව්‍රතය රැකිය යුතුය යන්න නොවේ. සැමියා ද බිරිදට අවංක විය යුතු බව ඉතා දැඩිව බුදු දහමින් අවධාරණය කෙරේ. විවාහ ජීවිතයට නොයෙකුත් කරදර කැන්දන සුරාව, සුදුව ආදී නොයකුත් උෂ්චරිතවලින් වැළකී සිටීමට සැමියන් වග බලා ගත යුතු ය. නැදි- මයිලන්ගේ සිත් දිනා ගෙන සැමියාගේ නැදෑ හිතමිතුරන්ට හොදින් සංග්‍රහ කිරීමේ කටයුතු නොපිරිහෙලා ඉටු කරමින්, සමජීවිකතාව අනුව අරපරිස්සමින් ජීවත් වීමේ වගකීම තමන් සතු බව බිරිද තරයේ සිතට ගත යුතු ය. ඊර්ෂ්‍යාව, සැකය, දැඩි ආත්මාර්ථකාමීබව, අවවාද නොරිස්සීම, ඇනුම්පද කීම ආදිය වාහ ජීවිතය කඩාකප්පල් කිරීමට හේතුවන කරුණු බව සිහියෙහි තබා ගත යුතු ය.

අඹු- සැමියන් නිතර ම සිතිය යුත්තේ විවාහයක් පවත්වා ගෙන යෑමට ය. දික්කසාදය බලපාන්නේ අඹු- සැමියන්ට පමණක්

නොවේ. එය වඩාත් අභිතකර ලෙස බලපාන්නේ දරුවන්ට ය. කඩාකප්පල් වුණු පවුල්වල දරුවන් අනාරක්ෂිතභාවයට පත්ව මානසික අසහනයෙන් පෙළෙන්නන් බවට ද පත්වීමට ඉඩ ඇත. එබඳු විනාශ වුණු පවුල් සමාජයට ද අභිතකර ලෙස බලපානු ඇත. මෙබඳු විසිරුණු පවුල්වල දරුවන් කුඩා අය නම්, ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු ද අඩාල වීමට ඉඩ ඇත. බාලාපරාධකාරයන් බවට පත්වන වැඩි දෙනෙක් මෙබඳු කැඩී -විසිරුණු පවුල්වලින් පැමිණෙන අය ය.

දරුවන්ට රැකවරණ සැපයීම, ඔවුන්ට මව්- පිය සෙනෙහස නොඅඩුව ලබා දීම, යහමගට යොමු කරවීම ආදිය අඹු- සැමි දෙදෙනාගේ ම වගකීම ය. දික්කසාදවීමට යොමු වීම යනු මේ වගකීම් අත්හැර දැමීමකි. එය දරුවන් අතින් බලන කල ඉතා අසාධාරණ ක්‍රියාවකි. දික්කසාද වීමෙන් අනතුරුව දෙගුරුන් නැවත අළුත් විවාහ කර ගැනීම බොහෝ අවස්ථාවන්වලදී දරුවන්ට අනවශ්‍ය කරදර ගෙන දෙන බව ද අමතක කළ යුතු නැත. මේ සියලු කරුණු සලකා බලන කල පෙනී යන්නේ විවාහය අම්හිරි කටුක මගකට යොමු කරවන කිසිදු සිදුවීමක් උද්ගත වුවහොත්, එය වැඩි ලියලන්ට ඉඩ නොතබා උපන් ගෙයි ම වළලා දැමිය යුතු බව ය.

විවාහයක් සාර්ථක කර ගැනීමට, ප්‍රීතීමත් ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට අඹු- සැමි දෙදෙනාගේ ම කැපවීම එක හා සමානව අවශ්‍ය ය. ආත්ම පරිත්‍යාගය සඳහා දෙදෙනා ම සුදනම්ව සිටිය යුතුය. වගකීම් බෙදා ගැනීමට දෙදෙනා ම ඉදිරිපත් විය යුතු ය. සමසහකරුවන් වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට අඹු-සැමි දෙදෙනා ම එකඟ විය යුතු ය. නීත්‍යානුකූල වෙන්වීමක් හෝ දික්කසාදයක් ගැන සිත් යොමු කළ යුත්තේ අවසාන පියවර වශයෙනි.

යම්හෙයකින් දික්කසාදවීම අත්‍යවශ්‍ය වුවහොත් එය කළ යුත්තේ වෛරක්කාරයන් වශයෙන් හෝ පළිගැනීම පිණිස ගන්නා දරදඬු පියවරක් වශයෙන් නොවිය යුතුය. දික්කසාදය පිළිගත යුත්තේ තව දුරටත් විවාහය පවත්වා ගෙන යා නොහැකි නිසා, ප්‍රශ්න තවත් උග්‍ර නොවීම පිණිස අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම ගත යුතුව ඇති දුක්බර, අමිහිරි පිළියමක් ලෙස ය.

7. කාන්තා විමුක්තිය හා පවුල් ජීවිතය

බුදුන් වහන්සේ වැඩ විසූ සමයේ ඉන්දියානු සමාජයේ කාන්තාවගේ තත්ත්වය සතුටුදායක එකක් වුනේ නැත. බමුණු මත මගින් ඇගේ නිදහස සම්පූර්ණයෙන් ම වාගේ වළලා දමා තිබුණි. ඇයට ආගමික, අධ්‍යාපනික හෝ වෙනත් කිසිදු නිදහසක් නොතිබිණි. විවාහය පවා සිදු කෙරුණේ ඇගේ කැමැත්ත සැලකිල්ලට ගෙන නොවේ. බාල වයසේදී ම විවාහ වීමට සිදු වූ ඇයට දෙමව්පියන් විසින් සුදුසු යයි තීන්දු කෙරෙන ඕනෑම අයකු සමග විවාහ වීමට සිදුවිය. ළමා අවධියේ දී දෙගුරුන් යටතේ ද විවාහ ජීවිතයේදී ස්වාමියා යටතේ ද මහළු විශේෂී පුතුවන් යටතේ ද සිටිය යුතු වූ ගැහැණිය නිදහස භුක්තිවිඳීම සඳහා නුසුදුසු ය යන මතය එකල ප්‍රචලිතව පැවතියේ ය. ඇය අපවිත්‍ර, අනුවණ, වපල තැනැත්තියක යන ආකල්පය මුල් බැස ගෙන තිබුණි. ඇගේ කාර්ය භාරය කුසස්සියේ බිත්ති හතරට සීමා කිරීමට දැඩි උත්සාහයක් විය. ආගමික ව්‍යවස්ථාවෙන් පැවැත්වීමට අයිතියක් ඇයට නොවූ නිසා ස්වර්ගයේ දොරටු ඇය වෙනුවෙන් විවෘත නොවේ ය යනු එකල පිළිගත් මතය විය, එහෙත් ඇයට ස්වර්ගයට පිවිසීමට එක් මගක් ඇතැයි බමුණෝ දැක් වූහ. එ

මග නම්, සැමියා දෙවියකු සේ සලකමින් ඔහුගේ දෙපා ළඟ වැටී බැලමෙහෙවර කරමින් , පතිව්‍රතය රැකීම ය. බමුණන් ගැහැණියට දැක් වූ කරුණාව කෙතරම් ද!

ගැහැණු දරුවකු ඉපදීම පවා දැඩි කණස්සල්ලට හේතුවක් වූණු සමයකි ඒ. මල්ලිකා දේවියට දුවක උපන් බව අසා කොසොල් රජු පවා කණස්සල්ලට පත්වූණු යුගයකි, ඒ. ගැහැණු දරුවකු පවුලට නිෂ්ඵල වූ අනවශ්‍ය බරක්, වගකීමක් සේ සැලකිණි. විවාහ වූ පසු ඇගෙන් බලාපොරොත්තු වූයේ පුතුන් බිහි කිරීම ය. ඒ සඳහා ඇය අපොහොසත් වුවහොත් ඇගේ ඉරණම අතිශයින් බේදජනක විය. ඇයට නැන්දම්මාගෙන් බේරුමක් නොවී ය. ඇය වඳ එකියක වුවහොත්, ඇගේ තත්ත්වය වඩාත් බේදජනක විය. බහුභාරයා සේවනය පිළිගත් එකල සමාජයේ පිරිමි දරුවන් බිහි කිරීමට අසමත් වූ ස්ත්‍රියකට හෝ වඳ ස්ත්‍රියකට ජීවත් වීම වඩා මරණය දහසෙන් සම්පතක් යයි සිතීම පුදුමයක් නොවේ. වැන්දඹුවකගේ තත්ත්වය අතිශයින් කටුක විය. මිය ගිය සැමියාගේ දර සැයට පැන ඔහු වෙනුවෙන් දිවි පිදීමට බමුණු ආගමෙන් ඇයට බල කෙරිණ. මේ සති පූජාව දැන් ඉන්දියාවේ තීතියෙන් තහනම් කොට ඇතත් ඇත පළාත්වල බලහත්කාරයෙන් ක්‍රියාවට නැංවෙන බව ජනමාධ්‍ය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

වර්තමානයේ ද ඉන්දියානු කාන්තාවගේ තත්ත්වය එතරම් සතුටුදායක යයි කිව නොහැකි ය. තමන්ගේ දුක්බදායක තත්ත්වය ගැන ලොවට හඬ නගා කියන වාර්තා සුලභව දැන් අපට කියවන්නට ලැබේ. දැවැද්ද නොමැතිකම හේතු කොට ගෙන විවාහයක් කර ගැනීමට අපොහොසත් තරුණ කාන්තාවන්ගේ සිත් තුළ දැවෙන ක්‍රෝධය මුසු අදෝනා නිතර ඇසේ. දැවැද්ද

නිසා කඩාකප්පල් වුණු විවාහ, නැති වුණු, විනාශ වුණු ජීවිත ගැන වාර්තා සුලභ ය.

ඉන්දියාවේ පමණක් නොව, වෙනත් රටවල ද කාන්තාව සැලකෙන්නේ පහත් කොට ය. මේ සමාජවල පොදු අදහස වන්නේ කාන්තාවගේ කාර්ය භාරය නිවසට සීමා විය යුතු බව ය. මේ අතරින් වඩාත් දැඩි මතධාරීන්ගේ අදහස වන්නේ ඇගේ ස්ථානය කුසපියට සීමා විය යුතු බව ය. විසි එක්වන සියවසට පිවිසීමට ආසන්න සමයක වුවත් මෙවන් අසාධාරණ, අමත මත දරන සැහෙන පිරිසක් සිටින බව තොරහසකි.

බුදුන් වහන්සේ විසින් කාන්තා විමුක්තිය උදෙසා කරන ලද මෙහෙය අති විශිෂ්ට ය. අඹු- සැමියන් සහකරුවන් මෙන් ක්‍රියා කළ යුතු බව උන්වහන්සේ අවධාරණය කළ සේක. ඔවුනොවුන් අතර පැවතිය යුතු අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවය , සැලකිල්ල ආදිය ගැන සිඟාලෝවාද වැනි සුත්‍රවල උන්වහන්සේ මැනවින් පැහැදිලි කළ සේක. නුවණින් ඇය කිසිසේත් පිරිමියාට දෙවන නොවන බව උන්වහන්සේ පෙන්වා දුන්හ. ඇගේ ආරක්ෂාව සඳහා ගත යුතු නොයෙක් පියවර ගැන උන්වහන්සේ ශික්ෂාපද පවා පැනවූහ. ස්ත්‍රී හා පුරුෂ යනු ප්‍රතිවිරුද්ධ පාර්ශව දෙකක් නොව, අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් සුසංගතියෙන් විසිය යුතු දෙකොටසක් බව උන්වහන්සේ පැහැදිලි කර දුන් සේක.

බුදුන්වහන්සේගේ මේ මානවහිතවාදී ඉගැන්වීම් බවුණු ආධිපත්‍යයෙන් පෙළඹු කාන්තාවට ඉමහත් සෙතක් සැලසීය. නමුත් මේ නිසා ම කාන්තා විමුක්තිය සර්වප්‍රකාරයෙන් මුදුන්පත් වී ඇතැයි සිතිය යුතු නැත. ඒනිසා ම ඉතිහාසයේ ඉතා දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ කාන්තාව ස්වකීය නිදහස හා අයිතිවාසිකම් සඳහා කරන සටන තවමත් පවතී. සමහර සමාජවල කාන්තාව

තවම පහත් කොට සැලකෙන බව නොරහසකි. මෙය නොදියුණු සමාජවල පමණක් නොව, දියුණු සමාජවලද තවමත් දක්නට ඇත. කාන්තාවට නිදහස අවශ්‍ය නැත; නිදහස දුනහොත් ඇය නොමග යනු ඇත; නිදහස භුක්තිවිදීමට තරම් මේරු නුවණක් ඇයට නැත; ඇගේ කාර්යභාරය විය යුත්තේ බේරියක මෙන්, මවක මෙන් කටයුතු කිරීමය වැනි අදහස්වල තරයේ එල්ලුණු අය අදත් එමට ය.

මේ අතරම කාන්තාව පෙර නොවූ විරු ලෙස නොයෙකුත් අංශයන්ගෙන් ඉදිරියට පැමිණ ඇති බැව් ඉතා පැහැදිලිය. කාන්තාවගේ මේ ඉදිරි ගමනට බුදුන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ද සැහෙන දුරකට බලපා ඇති බව නම් නොරහසකි. ලංකාව ම එයට හොඳ නිදසුනකි. විශිෂ්ට කාන්තාවන් ගැන ලංකා ඉතිහාසයේ සඳහන් වන්නේ ඇත අතීතයේ සිට ය. ඉතා දක්ෂ ලෙස රාජ්‍ය තන්ත්‍රකටයුතුවල නිරත වූ කාන්තාවන් අද මෙන් එදාත් සිටිය බවට ඉතිහාසය සාක්ෂි දරයි. සුදුසු කාන්තාවකට මුල් තැන දීමට එදත් අදත් ශ්‍රී ලාංකිකයින් පසුබට වී නොමැති බව ඉතා පැහැදිලි ය. විවිධ ක්ෂේත්‍රවල හිණ පෙත්තේ ඉහළටම නැගී ශ්‍රීලාංකික කාන්තාවන්ගේ සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු තරම් ය. මේ ප්‍රවණතාව ක්‍රමක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන බවක් දක්නට ඇත. ලංකාවේ අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් ලබන සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයෙන් සැහෙන ප්‍රමාණයක් කාන්තාවෝ ය. දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ, තෛතික වෘත්තියේ, පරිපාලන සේවයේ, වෛද්‍ය වෘත්තියේ හා වෙනත් නොයෙකුත් වෘත්තීන්හි හා ක්ෂේත්‍රවල කාන්තා නියෝජනය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇත. මෙය කාන්තා විමුක්තිය අතින් සලකා බලන කල විශාල ප්‍රගතියක් බව නිසැක ය. මේ ප්‍රවණතාව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන බවක් ද දක්නට ඇත.

දියුණු වන මෙන් ම දියුණු වූ වෙනත් සමහර රටවල කාන්තාවන්ගේ තත්ත්වය හා සසඳා බලන කල ලාංකේය කාන්තාවගේ තත්ත්වය සෑහෙන තරම් සතුටුදායක බව පෙනී යයි

තත්ත්වය මෙසේ වුවද ලංකාවේ ද කාන්තා විමුක්ති ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක වේ. මෙයට කිසියම් සාධාරණ හේතු තිබෙනවා විය හැකි ය. තම අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීමට, කාන්තාවක් වීම නිසාම තමන්ට සිදුවන අසාධාරණකම් ජය ගැනීමට වැනි අපේක්ෂාවන් මුදුන් පමුණුවා ලීම උදෙසා කාන්තා විමුක්ති ව්‍යාපාර තිබීම අවශ්‍ය ය. එහෙත් පුරුෂ පක්ෂය තම ප්‍රතිවාදීන් ලෙස සලකා, සෑම අංශයකින් ම සෑම ක්ෂේත්‍රයක ම ඔවුන් හා කරට කර තරග වැදීමට මුළු ස්ත්‍රී වර්ගයා ම මෙහෙයවීම කාන්තා විමුක්තියේ අරමුණ නම්, එහි ප්‍රතිඵල සමාජයට කිසියෙක් හිතකර වනු ඇතැයි සිතිය නොහැකි ය.

කාන්තාව කැමති වුවත් නැතත් ස්වභාව ධර්මයෙන් ඇයට දායාද කොට දී ඇත්තේ මවකගේ භූමිකාව ය. එනිසා මවක් වීමට අපේක්ෂා කරන, මවක වුණු කාන්තාවකට අනිවාර්යෙන් ම මේ වගකීම දැරීමට සිදුවේ. සෙසු සියලු අපේක්ෂා මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට උත්සුක විය යුත්තේ මේ මූලික කාර්ය භාරයට අනුකූල වන ලෙස ය. මවක වශයෙන් තමන් වෙත අනිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන විශාල කාර්ය භාරයත් කාන්තාවක් වශයෙන් තමන්ට හිමි විය යුතු අයිතිවාසිකම්, වරප්‍රසාද, සාධාරණත්වය ආදී සියල්ලත් අතර මනා සුසංගතියක් ඇති කර ගත යුතු ය. එසේ නොවුවහොත් මේ අංශ දෙක අතර ගැටුම් ඇති වී අනවශ්‍ය ප්‍රශ්න, සිත්කැවුල් උද්ගත විය හැකි ය.

දරුවන්ගේ සුබසිද්ධිය හා පවුලේ යහපත අමතක කර තම අපේක්ෂා මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට උත්සාහ නොගැනීම

වඩා නුවණට හුරු ය. සමහර විටෙක කාන්තාවක් රැකියාවක නිරත වන්නේ, වැඩිදුර අධ්‍යාපන කටයුතුවල යෙදෙන්නේ, පිටරට රැකියා සොයා යන්නේ තම දරුවන්ගේ මෙන් ම පවුලේ ද යහපත තකා ය. මෙවන් පියවරක් ගන්නා විට දුරදිග බලා හොඳ නරක තුළනය කොට විය හැකි නරක අවම වන සේ කටයුතු පිළියෙළ කර ගැනීමට උත්සාහ ගත යුතුය. මවකගේ සෞභෞස නොලැබීම නිසා දරුවන්ට ඇති විය හැකි මානසික පීඩනය, බිරිඳගේ කැපවීම නොමැති වීම නිසා සැමියා තුළ ඇති වන අසහනය සමහර විටෙක කිසිසේත් බලාපොරොත්තු නොවුණ ආකාරයකට අහිතකර ලෙස බලපාන්නට පුළුවන . මවකගේ උනුසුම දරුවන්ට වෙනත් අයකුගෙන් ලබා දීමට පුළුවන් කමක් නැත. කෙතරම් සැප- සම්පත් ලබා දුන්නත්, සේවක- සේවිකාවන් යෙදවුවත් මවගේ පහසු, සෞභෞස , උණුසුම නැති පාඩුව මැකිය හැකිද? මෙලෙස මව් සෞභෞස නොලබා හැඳෙන- වැඩෙන ළමයින් නොමග යෑමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තා අධිකය. බිරිඳකගේ ආදර- සැලකිල්ල නොලැබීම නිසා සැමියාකු තුළ ඇති කරවන අසහනය ඔහුගේ සිත වෙනතක යොමු කිරීමට ද බැරි නැත.

දරුවන් ගැන, සැමියන් ගැන පවුලේ යහපත ගැන සිතීමට මෙලෙස උනන්දු කරවීම සමහර කාන්තාවන්ට නොරිස්සනවා විය හැකි ය. මේ යල් පැන්න හණ මිටි අදහස් යයි සිතෙන්නට බැරි නැත. එසේ සිතීමට කලබල විය යුතු නැත. යථාර්ථය නම් මෙයයි. බොහෝ විට අපේ අපේක්ෂා යථාර්ථයට පටහැනි, එසේත් නැත්නම් යථාර්ථය ඉක්මවා යන ඒවාය. ඒ නිසා කල යුත්තේ යථාර්ථයට අදාල වනසේ අපේක්ෂා මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට උත්සාහ ගැනීම ය.

දරුවන්ගේ හා පවුලේ යහපත වෙනුවෙන් මවක ගන්නා උත්සාහය දරුවන් හා සැමියා අගය කළ යුතු ය. දරුවන් හයහතර තේරෙන වයසේ සිටි නම් ඔවුන් හා කථා බහ කර කරුණු අවබෝධ කොටදී ඔවුන්ගේ සහයෝගය ලබා ගත හැකි ය. දරුවන් කුඩා නම්, ඒ සඳහා කිසියම් සුදුසු විකල්පයන් යෙදවීමට හැකි සෑම උත්සාහයක් ම ගත යුතු ය. ඉඩකඩ ඇති සෑම අවස්ථාවක ම කුඩා දරුවන් සමග සමීපව සිටීමට අමතක නොකළ යුතු ය. ඇත්ත වශයෙන් ම එවන් අවස්ථා සඳහා ඉඩ ප්‍රස්තා ඇතිකර ගත යුතු ය. ඉඩ ලැබුණු සෑම අවස්ථාවක ම මුළු පවුල ම එක්වීමට, එක්ව විනෝද වීමට කටයුතු පිළියෙල කළ යුතු ය.

බිරිඳගේ උත්සාහයට අතහිත දීම සෑම සැමියකුගේ ම අනිවාර්ය වගකීම බව අමතක කළ යුතු නැත. 'බිරිඳගේ උත්සාහය දරුවන් සඳහා ය. පවුලේ දියුණුව සඳහා ය එනිසා ඇයව දිරිගැන්විය යුතු ය. ඇයට උපකාර වීම මගේ යුතුකම' යන්න සැමියාගේ අදිටන විය යුතු ය. එසේ නොකොට ඇගේ දියුණුවට බාධා කිරීම බරපතල අසාධාරණයන් වනවා පමණක් නොව, පවුලේ දියුණුවට මහත් බාධකයක් ද වනු ඇත. පවුලේ දියුණුව සඳහා වෙර දරන බිරිඳක් සිටීම ගැන සැමියා ආඩම්බර විය යුතුය. පවුලේ කීර්තියට කටයුතු කරන බිරිඳකට අනුබල දීම තම වගකීම බව සැමියා අමතක කළ යුතු නැත. බිරිඳගේ යහපත් අපේක්ෂා සපුරා ගැනීමට අතහිත දීම සැමියකුගේ උදාර ලක්ෂණයක් ය.

මෙලෙස දරුවන්ගේ, සැමියාගේ සහයෝගයෙන් නොයෙකුත් ප්‍රශ්න තුනීකර ගත හැකි ය. ඉතා සමීප නැදැයිත්ගේ උදව්-උපකාර ලබා ගැනීමට ඉඩ ඇතොත් මෙවන් ප්‍රශ්න වඩාත් පහසුවෙන් බේරා ගත හැකිවනු ඇත.

8. වත්මන් දරුවන්ගේ ප්‍රශ්න

මීට දසකයට දෙකකට පෙරාතුවට වඩා අද ලෝකය අතිශයින් වෙනස් ය. මේ වෙනස බොහෝ සෙයින් දක්නට තිබෙන්නේ දරුවන් අතරය. 'ඉස්සර, අපි පොඩ් කාලෙ වගේ නෙවෙයි. දැන් ළමයි හරි තරකයි .පැහිල ගන්න දෙයක් නෑ. අපි වයසට ගිහිල්ලවත් දන්නෙ නැති දේවල් ඒගොල්ලෝ දන්නවා.' අද අපේ ළමා පරපුර තුළ ඇති වෙනස සමහරුන් දකින්නේ මහා විනාශයක්, පරිහානියක් අගාධයකට ඇද වැටීමක් ලෙස ය. අද ලොකයේ ඇතිවන වෙනස් කම් නවත්වන්න හෝ ඒවායින් සම්පූර්ණයෙන් මිදී සිටීමට හෝ කිසිවකුට පුළුවන්කමක් නැත. කළ හැකි හොඳ ම දෙය නම් වෙනස තේරුම් ගෙන, වෙනස යහපතට හරවා ගැනීම ය. ඒ නිසා වෙනස පරිහානියක් සේ සලකා එයට ගරහමින් වෙනස විනාශයකට හරවා නොගෙන , වෙනස යහමගට යොමු කොට එය ප්‍රයෝජනවත් වෙනසක් බවට පත්කර ගැනීමට දෙගුරුන්, වැඩිහිටියන් උත්සාහ ගන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැයි සිතේ.

දරුවන් හා ලිංගික අධ්‍යාපනය

'අද දරුවන් පැහිල වැඩියි' කියා චෝදනා කරන්නේ ඒ අය ලිංගික ප්‍රශ්න ගැන උනන්දුවක් දක්වන හේතුවෙනි. ගණ දෙවිහැල්ල, සකස්කඩ කියවා අකුරු ඉගෙන ගෙන සිටින පැරණි උදවියට නූතන දියුණු රටවල ප්‍රාථමික පාසලක විෂය මාලාව අසභ්‍ය කරුණක් ඉගැන්වීම සඳහා සැකසුණක් යයි සිතූණොත් එය පුදුමයට කරුණක් විය යුතු නැත. අද ලෝකයේ පාසල්වල ප්‍රාථමික අංශයේ සිසු- සිසුවියන් පවා ලිංගික ප්‍රශ්න ගැන ඉගෙන ගන්නා බව, ප්‍රසිද්ධියේ කථාබහ කරන බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. මුළු ලෝකය ම එක ම විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත්වී ගෙන යන මේ අවධියේ දී ලංකාවේ දු- දරුවන්ටත්, පාසල් සිසු-සිසුවියන්ටත් ලෝකය අනුව හැඩ ගැසීමට සිදු වී ඇත. සමාජයේ ඇති වී ගෙන යන විවිධ වෙනස්කම් නිසා ද ලිංගික අධ්‍යාපනයක් ලැබීම අත්‍යවශ්‍ය වන තත්ත්වයක් දැන් උදා වී ඇතැයි කිව හැකි ය.

දරුවන් සමග, සිසු- සිසුවියන් සමග ලිංගික ප්‍රශ්න ගැන කථා කිරීම අසභ්‍ය අවිනිත ක්‍රියාවකැයි සිතා නිහඬව සිටීමෙන් ලිංගික කරුණු ගැන දැන ගැනීමෙන් දරුවන් වළක්වා ලීමට හැකිද? ජන මාධ්‍ය, විවිධ විද්‍යුත් මාධ්‍ය අධික ලෙස දරුවන් කෙරෙහි බලපෑම් කරන මෙවැනි යුගයක එය කිසියෙක් කළ හැකි දෙයක් නොවී. අනාගතයේ දී තත්ත්වය මීට වඩා උග්‍ර විය හැකිය. අනිත් අතට, දරුවන්ට ලිංගික ප්‍රශ්න පිළිබඳ ව වැරදි විකෘති අදහස් ඇති කර ගැනීමට ඉඩ හරිනවා වෙනුවට, ඔවුන්ට නිවැරදි අවබෝධයක් ලබා දීම කෙතරම් යහපත්ද?

දරුවකු වයසින් වැඩෙත් ම සිරුරත් මනසත් වැඩේ. වැඩෙන සිරුර ගැන දරුවාගේ මනසෙහි නොයෙකුත් අදහස් ඇති වේ. තමන්ගේ සිරුර හා අනුන්ගේ සිරුර දැකීමෙන් දරුවකු තුළ කුතුහලයක් ඇති වේ. ලිංගිකාවබෝධයක් ලැබීමට දරුවා නිතැතින් ම වාගේ යොමු වන්නේ මේ ස්වාභාවික කුතුහලය හේතුවෙනි, සිරුරෙහි ඇතිවන නොයෙකුත් වෙනස්කම්, විපර්යාස ගැන දරුවා දැන සිටිය යුතුය. මේ දැනුම දරුවකුට ඉතා ක්‍රමානුකූලව ලබා දුනහොත් එය ඔහුගේත් සමාජයේත් අතිමහත් යහපතට හේතු වනු ඇත. එසේ නැත්නම්, ඔහු දැනුම ලබන්නේ අයථා මාර්ගයන් මගින්. කාමාශාවන් අවුස්සන පත- පොත, චිත්‍ර, චිත්‍රපට, රූපවාහිනී ආදී විවිධ මාධ්‍යයන් මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙන නොයෙකුත් විකෘත දර්ශන ආදිය ඇසුරෙන් මේ දරුවන් තම කුතුහලය තුනී කර ගන්නවා ඇති. එයින් වන්නේ කුතුහලය තුනී කිරීමක් නොව, ලිංගික අවකල්කිරීයාවන්ට දරුවා යොමු වීමකි.

බෞද්ධ සංස්කෘතියෙන් පෝෂණය වුණු අදත් සෑහෙන තරමකටවත් බෞද්ධකම පවතින, සම්ප්‍රදායට හා සදාචාරයට ගරු කරන ලංකාව වැනි රටකට මේ ප්‍රශ්නයට මුහුණ දීමේ දී යම්- යම් ගැටළු මතු විය හැකි ය. දරුවන් සමග ගුරුන්- දෙගුරුන් වැඩිහිටියන් ලිංගික ප්‍රශ්න කථා කිරීම අවාර්යධර්ම වීරෝධී ක්‍රියාවක් නොවේද? මෙවන් කරුණු දැන- ගැනීමෙන් දරුවන් තුළ කාමාශාවන් ඇති විය නොහැකිද? අහිංසක දරුවන් මේ නිසා ලිංගික අවකල්කිරීයාවන්හි යෙදීමට නොපෙළඹේද? ආදී නොයෙකුත් ගැටළු ඇති විය හැකි ය. නමුත් මේ ප්‍රශ්න දෙස සමතුලිත විවෘත මනසකින් බැලිය යුතු ය.

අප සැවොම මේ වෙනස්වන ලෝකයට සෘජුව මුහුණ දීමට පුරුදු විය යුතුය. සිතෙහි ඇතිවන ආවේගවලට යට වී, ඉන් මතු කෙරෙන විවිධ හැගීම් මගින් ප්‍රශ්න ආවරණය කරගෙන සිතට හොරා සඟවා තැබීම අනුවන ක්‍රියාවක් බව අප තේරුම් ගත යුතු ම ය. ලිංගික කරුණු පිළිබඳ දරුවන් අවබෝධයක් ලබා තිබීමේ වරද කුමක්ද? එය අද සමාජ අවශ්‍යතාවක් නිසා අනිවාර්යයෙන් ම ලබා සිටිය යුතු අවබෝධයක් නොවේද? වෙනත් මාර්ග හා මාධ්‍ය මගින් ලබන විකෘත දැනුමකට වඩා දෙගුරුන් වැඩිහිටියන් ලබා දෙන අවබෝධය එලවක් නොවන්නේ ද?

දරුවන්ට මේ මූලික දැනුම ලබාදීමට ඉතා ම සුදුසුසන් වන්නේ දරුවන් කෙරෙහි බැඳීමක් ඇති , දයාවෙන් යුතු පිරිසකි. දෙගුරුන් මින් ප්‍රධාන ය. දරුවන්ගේ විශ්වාසය ඇත්තේ ඔවුන් කෙරෙහි ය. දරුවන් යහමග යැවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් වගකිව යුතු වන්නේ ද ඔවුන් ය. දරුවන්ගේ සිතැහි දැන, සමීපව මේ ප්‍රශ්න ගැන කථා කළ හැක්කේ දෙගුරුන්ට ය. එහෙත්, මෙය ඉතා ක්‍රමවත්ව පරිස්සමෙන් කළ යුතු කාර්යයකි. සමාජය මේ පමණ නවීකරණය වෙන්නට පෙරාතුව නම් මේ කාර්යය සඳහා ගැමි මව්වරුන්ට පියවරුන්ට පරිවසක් අත්දැකීමක් තිබුණි. නමුත් සියලුම කාර්යයන් සඳහා දොස්තර මහතකු නැතහොත් රෝහලට ඊටත් වඩා විශේෂඥ දොස්තර මහතකු සොයා ගෙන යෑමට පුරුදු වී සිටින මේ අවදියේ දී ඒ දැනුම සුලභ නැත. එහෙයින් මව්වරුන් පියවරුන් මේ සම්බන්ධ කිසියම් දැනුමක් අවධිබවක් ලබා ගත යුතුව ඇත. හරියාකාරව මේ කාර්යය කළ හැකි වන්නේ එවිට ය.

දරුවකු ක්‍රමයෙන් වැඩෙන විට ඔහු හෝ ඇ විසින් කළ යුතු නොකළ යුතු නොයෙක් දේ ඇත. උදාහරණයක් ගතහොත්

පිරිමි දරුවකු ක්‍රීඩා කරන විට, බර උසුලන විට ඔහු ඇඳ පැළඳ සිටිය යුතු ආකාරය ගැන කියා දීම අත්‍යවශ්‍ය ය. ඔහුට එසේ ඇඳ පැළඳ සිටිය යුත්තේ ඇයි ද යන්න කියා දිය යුතු ය. පිරිමි දරුවකු වේවා ගැහැණු දරුවකු වේවා වෙනත් අය හා ඇසුරට පත්වන විට හැසිරිය යුතු ආකාරය කියා දිය යුතු ය. සමලංගික සම්බන්ධතාවක ලකුණු දුටහොත් වහාම ඒ ගැන දරුවන් දැනුවත් කළ යුතු ය. අන් අය විසින් තමන්ගේ සිරුරේ කිනම් කොටස් ස්පර්ශ නොකළ යුතු ද, යමෙක් සිරුරේ ස්පර්ශ නොකළ යුතු තැන් ස්පර්ශ කරන්නේ නම් ඒ ගැන ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේ ද අමුත්තන් සමග සිටින විට හැසිරිය යුත්තේ කෙසේද, එසේ හැසිරිය යුත්තේ මක් නිසා දැයි ආදිය දරුවන් හා සමග සුභද ව කථා බහ කිරීම මේ අංශයෙන් ඔවුන් දැනුවත් කිරීමට ඉතා උපකාරී වනු ඇත. අවශ්‍ය වූ විටෙක ලිංගික අපචාරයන් මගින් සිදුවිය හැකි අනර්ථයන් ගැනද කථාබහ කළ යුතු ය. ගැහැණු දරුවන් තම ප්‍රශ්න මව්වරුන් සමග කථා කිරීමට රිසිවන අතර, පිරිමි දරුවන් සාමාන්‍යයෙන් පියවරුන් සමග කථා කිරීමට කැමති වීම ස්වාභාවික ය. මේ නිසා මව්-පිය දු -පුතු සම්බන්ධය ඉතා සුභද සමීප එකක් බවට පත් කර ගත යුතු ය. අවංකව, සෘජුව, විවෘතව අදහස් හුවමාරු කොට ගත හැක්කේ එවිටය. දරුවන්ට නොයෙක් ප්‍රශ්න ඇතිවන බව, ලිංගික ප්‍රශ්න පවා ඇතිවන බව දෙගුරුන් අමතක කළ යුතු නැත. ලිංගික ප්‍රශ්නයක් උද්ගත වූණු සැණෙකින් ම කලබල වී, දරුවා වෙත කඩා පැන, ඔහු හෝ ඇය මහා අපරාධයක් කර ඇතැයි නිගමනය කොට යක්ෂාවේෂයෙන් මෙන් හැසිරීම එම ප්‍රශ්න අවුල් කිරීමට මූලය. ප්‍රශ්නත් ජීවිතයේ ම කොටසකි ලිංගික ප්‍රශ්න අසහ්‍ය , අශිෂ්ට ප්‍රශ්න ලෙස සලකා ක්‍රියා කළ යුතු නැත. එය අනර්ථකාරී ඉක්මන් පියවරකි.

දෙගුරුන් මෙන් ගුරුන් ද එමෙන් ම වැඩිහිටියන් ද ඉතා පරිස්සමෙන් මේ ප්‍රශ්න දුදරුවන්ට සිසු-සිසුවියන්ට නැදෑ හිතවත් දරුවන්ට අවබෝධ කොට දීමට උත්සාහ ගත යුතුය. එය ඒ අයගේ වගකීම ය. මේ වගකීම මනාව ඉටු කිරීමට නම් ඒ අය තුළ සංයමය , සංවරය, සහනශීලීඛව, ඉවසීම, අවබෝධය ආදී විවිධ ගුණාංග තිබිය යුතු ය. යහපත් අනාගත පරපුරක් බිහි කිරීමට නම්, ඔවුන් මේ ගුණ ප්‍රගුණ කොට ළමයින්ගේ ලිංගික ප්‍රශ්න තේරුම් ගෙන, ළමා මනසට ගැළපෙන පරිදි කරුණු වටහා දීමට පියවර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය. ළමුන් කෙරෙන් ලිංගික බොළඳකම මගහරවා ලීම මේ අය විසින් අවශ්‍යයෙන් ම කළ යුතු කාර්යය වේ. එසේ නොකළ හොත් ළමුන් අනවශ්‍ය ලිංගික ප්‍රශ්නවලට මැදි වෙනවා ඇත.

බාලාපරාධ

බාලාපරාධ බහුල විමක් වර්තමාන සමාජයට මුහුණ පාන්නට වී ඇති බරපතල ප්‍රශ්නයක්. පැරණි සමාජවල බාලපරාධ නොතිබුණේ ම නොවේ. එහෙත් එකල සමාජය සැකසී තිබුණ ආකාරය නිසා, සමාජයට බාහිරින් එතරම් ප්‍රබල ලෙස බලපෑම් සිදු නොවූ නිසා අද පමණ එදා බාලාපරාධ බහුල නොවී ය. අනිත් අතට සමාජයේ තිබුණු යම්- යම් බාලාපරාධවලට අද තරම් ප්‍රචාරයක් ද ලැබුණේ නැත.

බොහෝ දුරට බාලාපරාධකරුවන් බිහිකෙරෙන්නේ පවුල් තුළින් ම ය. පවුල සමාජයක ප්‍රාථමික ඒකකය වේ. යහපත් පවුල්වලින් සැදී සමාජයක් යහපත් වන අතර, දුෂිත පවුල්වලින් යුත් සමාජයක් දුෂිත එකක් වේ. සමාජය සුරක්ෂිත කිරීමට පවුල් සංස්ථාව සුරක්ෂිත කිරීම වැදගත් වන්නේ එහෙයිනි.

දෙගුරුන්ගේ අසමගිය දරුවන්ගේ මනස අවුල් කොට ඔවුන් නොමගට, අපරාධවලට යොමු කිරීමට එක් ප්‍රධාන හේතුවකි. දෙගුරුන් දික්කසාද වීම නිසා අනාථ වන දරුවන් මුළු ලෝකය කෙරෙහි ම වෙර කරන්නට පටන් ගැනීම ඔවුන් අපරාධවලට යොමු කරවීමට තවත් හේතුවකි. මෙසේ අසමගි වුණු , බිඳි-කැඩි විසුරුණු පවුල්වල දරුවන්ට යහමග පෙන්වීමට සෙනෙහස දැක්වීමට , අවවාද - අනුශාසනා දීමට, ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්නවලට ඇහුම්කන් දී ප්‍රතිකර්ම සැලැස්වීමට වැඩිහිටියන් නැති වූ විට ඔවුන් අයාලේ යෑම පුදුමයක් නොවේ. වගකීමක්, බලාපොරොත්තුවක්, අනාගතයක් නොමැති රුවල් බිඳුණු ඔරු මෙන් නොයෙකුත් දුෂ්කරතා මැද හැපෙමින් ගැටෙමින් පාවී යන ඔවුන් බොහෝ විට සේන්ද්‍ර වන්නේ අපරාධවලට නැඹුරු වූණු අය වෙත ය.

දරුවන්ට අනවශ්‍ය ලෙස සැර- පරුෂ වීම, ඔවුන්ගේ සුළු වැරදිවලට පවා දැඩි දැඩුවම් දී, වධහිංසා කොට තදින් ආණ්ඩු මට්ටු කිරීම ද ඔවුන් අපරාධවලට පෙළඹීමට හේතුවක් විය හැකි ය. එමෙන් ම ඔවුන්ගේ වැරදි පවා නොසලකා ඔවුන්ට අසීමිත ලෙස ආදරය කිරීමත් ඔවුන් නොමග යවන්නට ඉඩ තිබේ.

දෙගුරුන් කාර්ය බහුල අය වීම දරුවන් නොමග යැවීමට බලපාන බව ඉතා පැහැදිලි ය. දරුවන් සඳහා මිඩංගු කිරීමට කාලයක් නොමැති වීම මව්- පිය දු- පුතු සබඳතා බිඳ දැමීමට හේතු වී ඇත. දරුවන් ගැන අවශ්‍ය ලෙස සොයා නොබලන හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ චර්යාවන්හි නියම පාලනයක් සිදු නොකෙරේ. මෙහෙකාර - මෙහෙකාරියන්ට දරුවන් හැදීම බාර දී තමන්ගේ වගකීමෙන් බේරීමට දෙමව්පියන් උත්සාහ ගන්නේ නම්, එය

තමන්ට ම රචනා ගැනීමකි. එයින් ඇති වන අනිටු පලවිපාක තමන් පසුපස එන බව දෙගුරුන් අමතක කළ යුතු නැත.

පාසල ද ළමුන්ට අපරාධවලට යොමුකරවන එක් මකර කටක් බඳු ය. පාසල ළමුන්ගේ මිශ්‍රණයකි. යහපත් - අයහපත් හික්මුණු- නොහික්මුණු දෙකොටස ම එහි සිටිති. යහපත් අය අයහපත් අයගේ ග්‍රහණයට හසු වීම වලක්වා ලීමත්, අයහපත් අය යහපත් කිරීමට හැකිතාක් උත්සාහ ගැනීමත් ගුරුවරුන්ගේ යුතුකම ය. එසේ නොවුවහොත් බාලාපරාධකරුවන් වැඩි වීම වළක්වා ලිය නොහැකි වනු ඇත. සිසු- සිසුවියන්ට දයාවෙන්, කරුණාවෙන් සැලකීම, ආදරයෙන් කරුණු කියා දීම ඔවුන් යහමග යොමු කරවීමටත් ඉගෙනීමේ කටයුතු කෙරෙහි ඔවුන්ගේ උනන්දුව වැඩි කරවීමටත් ඉවහල්වනු ඇත. අතරමග පාසල් දිවිය අවසන් කොට නොමගට බැස අපරාධවලට, දුශ්චරිතවලට යොමුවන සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමට ගුරුවරුන්ට ද විශාල මෙහෙයක් කළ හැකි ය. එය කළ යුතු ම මෙහෙයකි.

දෙගුරු- ගුරු- වැඩිහිටි සෑම දෙනා ම දරුවන්ට යහපත් ආදර්ශයක් පෙන්වීම දරුවන් සුමග යැවීමට ඉමහත් රුකුලකි. දරුවන් ඉදිරියේ දෙගුරුන් අනාවාරයේ යෙදේ නම්, දරුවන්ට දෙවියන්ගේ ම හැර කාගේ පිහිටක්ද? බීමත්ව ගෙදර එන පියාත්, අනිසි ගමනක ගොස් ගෙදර එන මවත් දු- පුතුන්ට දෙන ආදර්ශය කුමක්ද? ඔවුන් දරුවන්ට මකර කට වෙත ගෙන යනවා නේද?

මව්- පිය දු- පුතුන් එක ම මේසය වටේට වාඩි වී එක ම බෝතලයෙන් මත්පැන් බොන බව අප අසා නැද්ද? මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ දෙමව්පියන් දෙන මග පෙන්වීම කුමක්ද? දෙමව්පියන් කෙරෙහි ගෞරවයත් දරුවන් තුළ ඇති විය හැකිද?

සිසුන් ලවා සිගරට්, මත්පැන් ගෙන්වා ගෙන ඔවුන් ඉදිරියේ ම ඒවා භුක්ති විදින ගුරුවරු සිටිත් නම්, එවැනි අයගේ ආභාසයට හසුවන සිසුවන්ගේ ඉරණම කුමක් විය හැකිද? එක සිගරට්ටුව බෙදා ගෙන උරන ගුරු- ගෝල සම්බන්ධය හේතු වන්නේ ගුරුන්ගේ ජනප්‍රියතාවට හා සිසුන්ගේ විනාශයට නොවේද?

මෙවන් අඩු ලුහුඬුකම් එක් එක් ප්‍රමාණයට, නොයෙක් නොයෙක් ආකාරයෙන් දරුවන් නොමග යැවීමටත්, ඔවුන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් යහමගින් ඉවතට ඇද දමා දුෂ්චරිත ක්‍රියා හා අපරාධ වෙත යොමු කරවීමටත් බෙහෙවින්ම බලපාන බව නිසැකය.

මේ හානිකර ආභාසයන්ට අමතරව පුවත්පත්, විත්‍රපට, රූපවාහිනිය, පරිගණකජාලය ආදී විවිධ මධ්‍යයන් දරුවන් කෙරෙහි නොයෙකුත් ආකාරයේ බලපෑම් කරන බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. තමන්ව නොමගට යොමු කරන මෙවන් අහිතකර බලවේගයන්ගෙන් බේරී සිටීම දරුවකුට කෙතරම් නම් දුෂ්කර ද? අද දරුවන්ගේ තත්ත්වය කෙතරම් ශෝචනීය ද? දරුවන් බාලපරාධකරුවන් බවට පත්වන්නේ ඔවුන්ගේ ම වරදින් ද? ඔවුන්ව බාලපරාධකරුවන් බවට පත්කිරීමට, සෘජුව හා වක්‍රව වග කිව යුතු වෙනත් අය නොවෙත් ද? මේ ශෝචනීය තත්ත්වයෙන් දරුවන් මුදවා ගත යුතු නොවේ ද? ඒ සඳහා අප එකිනෙකා ගත යුතු පියවර කුමක්ද? දෙගුරු- ගුරු- වැඩිහිටියන්ගේ නොසැලකිල්ල ද හේතුකොට ගෙන බාලපරාධකරුවන් බවට පත් වූ දරුවන්ට ම දෙස් දෙමින් සිටීමෙන් මේ ප්‍රශ්නය විසඳ ගත හැකිද?

දරුවන් සඳහා ආගමික පරිසරයක් නොවීම ද ඔවුන් නොමග යැමට තවත් හේතුවකි. මේ අතින් බලන කල පුජ්‍ය

පක්ෂය ද එක්තරා ප්‍රමාණයකට හෝ මේ සඳහා වගකිව යුතු ය. ආගමික සංස්ථා හා පවුල් අතර සම්බන්ධය අතිශයින් දුරස්ථ වීම මේ ආගමික පරිසරය නොලැබී යෑමට හේතු වී ඇත. බාලාපරාධවලට යොමුවන වැඩි දෙනෙක් දහම් පාසල් ගොස් නැති අය බව ජන මාධ්‍යවල පළවී තිබුණි. මෙහි සත්‍යයක් තිබිය හැකිය. යම්කිසි ප්‍රමාණයකින් හෝ ආගමට නැඹුරු වීම දරුවකුගේ සදාචාරාත්මක හැදියාවට බලපාන බව නිසැක ය. ආගමික මධ්‍යස්ථාන දරුවන් ගැන වැඩි සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු ය. විශේෂයෙන් ම ලංකාව වැනි බෞද්ධ රටක පන්සල මේ සම්බන්ධයෙන් ඉතා වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරීමට ඉදිරිපත් විය යුතු ය. දරුවන් සංඝයා වහන්සේගේ අවවාද අනුශාසනාවලට ඇහුම්කන් දීමටත් අවනත වීමටත් සුදානම් බව ඉතා පැහැදිලි ය. එනිසා පන්සල දරුවන් යහ මගට ගෙන යන මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කොට භික්ෂුත්වහන්සේ ආදර්ශයෙන් හා ක්‍රියාවෙන් මග පෙන්වීමට ඉදිරිපත් විය යුතු ය. බාලාපරාධ ප්‍රශ්නය තුනී කිරීමට මෙය බෙහෙවින් ඉවහල් වනු ඇත.

මව්- පිය දු- පුතු සම්බන්ධය සුභද සමීප එකක් වීම ඉතා අවශ්‍ය කෙරෙන තවත් නොයෙකුත් හේතු ඇත. එබඳු සුභද සම්බන්ධතාවක් නොමැති නිවසක් ඉතා තුරුස්සන තැනක් වශයෙන් දරුවන්ට හැඟී යන්නට පුළුවන. තමන් ගැන උනන්දුවක් නොදක්වන, සොයා නොබලන, සෙනෙහසක් නොපෙන්වන අය සිටින තැනක් කාට නම් ප්‍රියවේ ද? ඊටත් වඩා දරුවන් ගැන සැක කරන, ඔවුන්ගේ අඩුපාඩු -වැරදි පමණක් ම ගැන කථා කරන, හොඳ ගති ගුණ අගය නොකරන , ඔවුන්ට දරදඬු තීති දමන දෙගුරුන් කෙරෙහි කෙසේ නම් දරුවන්ගේ සිත් බැඳේ ද? එබඳු නිවසක් ඔවුන්ට දැනෙන්නේ බන්ධනාගාරයක් නැත්නම්

සමහර විටෙක වධකාගාරයක් ලෙස ය. ඔවුන් නිතර ම උත්සාහ කරනු ඇත්තේ එයින් ඇත්ව සිටීමට ය. හැකි සෑම අවස්ථාවක ම නිවසින් පිට වී සිටීමටත් බැරීම තැන එයින් පළා යෑමටත් දරුවන් බොහෝ විට පෙළඹෙන්නේ මේ හේතුවෙනි. මෙබඳු අවස්ථා ලංකාවේ ද එතරම් දුලබ යයි කිව නොහැකිය. ගෙදරින් පැන ගිය ළමුන් ගැන අපට වරින්වර අසන්නට ලැබේ. මෙසේ පැන යන ළමුන්ගෙන් සමහරුන් ආපසු පැමිණියත් සමහරුන් තත්තක්කාරේ ගොස් ඉමහත් දුක් කරදරවලට පත්වන බව තොරහසකි. ගෙදරින් පැන ගොස් දියුණු වුණු ළමුන් ගැන අසන්නට ලැබෙත්ත්, සුරංගනා කථා බදු ඒ අයගේ ජීවිත කථා විරල ගණයට වැටෙන ඒවා ය.

ගෙදරින් පැන යන අයගෙන් වැඩි දෙනෙක් පරිමි දරුවෝය. ගැහැණු දරුවකු පැන ගියහොත් ඇය බොහෝ දුරට කෙළවර වන්නේ ගණිකා මඩම්වල ය. අයාලේ ඇවිද ගෙවල්වල මෙහෙවර කොට අසරණ බවට පත්ව, දුෂණයට ලක්වී අවසානයේ වෘත්තියමය ගණිකාවන් බවට පෙරළී දුකට පත්වන මෙවන් ගැහැණු දරුවන් ගැන ද අපට අසන්නට ලැබේ.

ළමුන් මෙවන් බෙදුණක තත්ත්වයන්ට පත්වීම සමාජයටත් රටටත් ඉමහත් හානියක්. මෙය ළමුන්ගේ ම වරදින් උද්ගත වන තත්ත්වයක් නොවන හෙයින් ප්‍රශ්න වඩාත් බරපතල සවරූපයක් ගනී. ගෙදර පරිසරය, පාසල් පරිසරය, මේ තත්ත්වයට බෙහෙවින් බලපාන බව පැහැදිලි ය. ආර්ථික පීඩනය තවත් හේතුවකි. දෙගුරුන් ගේ නොසැලකිල්ල, දරුවන්ගේ ප්‍රශ්න පිළිබඳව ඔවුන් දක්වන උදාසීන ආකල්පයත් ඔවුන් තුළ ඇති අනවබෝධය ආදිය දරුවන් මෙලෙස පැන යෑමට බලපාන බව තොරහසකි. විවෘත ආර්ථිකය හා අත්වැල් බැඳගෙන එන සදාචාර සෝදාසාචව,

ඒ සමග ම නොයෙකුත් ජනමාධ්‍ය මගින් ලැබෙන අහිතකර ආදර්ශ හා පෙළඹීම් ද වර්තමාන සමාජයේ දරුවන් මෙලෙස ගෙවල්වලින් පැන යෑමට දැඩි ලෙස බලපාන බව කිව හැකි ය.

මෙම ප්‍රශ්නයට පිලියම් වශයෙන් එලෙස පැන ගිය දරුවන් කොටුකර පරිවාස නිවාසවලට බාරදීම එතරම් එලදායී යයි කිව නොහැකි ය. බොහෝ විට මෙයින් සිදුවන්නේ දරුවන් තව තවත් පෙළුමට පත්වීම ය. අනාථ නිවාසවල සිදුවන අපවාරයන් ගැන සිතා බලන විට මෙලෙස පැන ගොස් අමාරුවේ වැටුණු දරුවන් තවත් අමාරුවේ වැටේදෝ යන සාධාරණ බියක් සහ සැකයක් ඇතිවේ. උද්ගත වී ඇති මෙම ප්‍රශ්නයට වඩා එලදායී පිලියම් සෙවීම සහ යෙදීම අවශ්‍ය වන අතර, දරුවන්ට ගෙදර ජීවිතය , පාසලේ ජීවිතය වඩා ප්‍රියජනක කිරීමට උපකාරී වන පියවර ගැනීම මෙවැනි බේදජනක තත්ත්වයක් අවම කිරීමට ද හේතු වනු ඇත. දෙගුරුන්- ගුරුන් - වැඩිහිටියන් - නැදැ- හිතමිතුරන් ආදී සියලු දෙනාම මේ සඳහා විශේෂ සහයෝගයක් දැක්විය යුතුය.

9. විනාශයේ දෙරටු

මත්පැන් පානය

මත්පැන් පානය අතින් ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ පළමු ස්ථානයට පත්ව ඇත. ශ්‍රී ලංකා සමාජයේ උද්ගත වන වෙනත් විවිධ ප්‍රශ්නයන්ට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වශයෙන් ඇත්තේ ද අධික මත්පැන් පානය ය. පවුල් ප්‍රශ්න, මිනීමැරුම්, රිය අනතුරු ස්ත්‍රී දූෂණ, සොර- මැරකම්, මංකොල්ලකෑම්, ආරවුල් පමණක් නොව සියදිවි නසා ගැනීමිවලට ද මත්පැන් පානය ප්‍රබල ලෙස බලපාන බව ඉතා පැහැදිලි ය . මත්පැන් පානය නිසා ඇතිවන ශාරීරික දුබලතා රටේ ශ්‍රම බලකාය දුර්වල කිරීමට හේතුවක් වේ. මත් පැන්වලට තදින් ම ඇබ්බැහි වූවකු සමාජයට වැඩක් නැති අයකු බවට පත් වේ. එපමණක් නොව, ඔහු සමාජයට බරක් ද වේ. ක්‍රමක්‍රමයෙන් ජීවිත සාරය දියකර හරින මත්පැන් ශරීර අවයව විනාශ කර මනස ද විකෘත කරයි. මෙවන් තත්ත්වයකට පත්වන පුද්ගලයා තම පවුලට, සමාජයට රටට වැඩක් නැති පුද්ගලයකු පමණක් නොව, තමන්ටද වැඩක් නැති අයකු බවට පත්වෙයි.

සෑම දෙනා ම මත්පැන් පානය අරඹන්නේ 'එක උගුරක් පමණක් ගැනීමෙනි. මෙසේ පටන් ගන්නා අයගෙන් සෑහෙන පිරිසක් කෙළවර වන්නේ බේබද්දන්ගේ තත්වයට පත්වීමෙනි. එනිසා ඉතාම නුවණට හුරු- දෙය නම් මත්පැන් බීම පටන් නොගැනීම ය. මෙය නොකළ හැකි දෙයක් නොවනවා සේම, එතරම් පහසුවෙන් කළ හැකි දෙයක් ද නොවේ. පත්සිල් පද පහ අතරින් රැකීමට අපහසු ම සිල්පදය මෙය බව කිව හැකිය. සෙසු සිල්පද කැඩීමට නම් යටත් පිරිසෙයින් තවත් එක් අයකුගේවත් සහභාගීත්වය අවශ්‍යය. ප්‍රාණ ඝාතය, සොරකම, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම, බොරුකීම තනිව කල හැකි ක්‍රියා නොවේ. එහෙත්, මත්පැන් පානය එසේ වේ. මේ සඳහා වෙනත් කිසිවකු අවශ්‍ය නැත. හුදකලාව මත්පැන් බොන අය කොපමණ සිටිත් ද? මෙය කෙතරම් භයානක ක්‍රියාවක් ද? උත්සවයකදී, මිතුරන්ගේ, හමුවකදී මත්පැන් බීමට වඩා භයානක ක්‍රියාව හුදකලාව මත්පැන් බීමට පුරුදු වීම ය.

පස්වන සිල් පදයෙන් හිඟියන්ට මත් පැන් බීම සම්පූර්ණයෙන් ම තහනම් කෙරී නැතැයි සමහරු තර්ක කරති. මෙහි එක්තරා සත්‍යයක් නැත්තේ ද නොවේ. 'සුරාමේරය මජ්ඣිමනිකායෙහි චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි' යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සුරා හා මේරය මගින් මත්වීමටත් ප්‍රමාදයටත් පත්වීමෙන් වැළකී සිටීමට තමන් ම තමන්ට පොරොන්දුවක් දී ගැනීම ය. එනිසා කයට හා මනසට බල නොපාන තරමට මත්පැන් පානය කිරීමේ දෝෂයක් නැතැයි කෙනෙකුට තර්ක කළ හැකි ය. මෙය තර්කයෙන් විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නයක් නොවේ. මත්පැන් සිරුරට හිතකර ද, මනසට හිතකරද? සුළුවෙන් කට ගැමෙන් ඇරඹෙන මත් පැන් පානය ඒ මට්ටමේ ම පවත්වා

ගෙන යා හැකිද? සුළුවෙන් හෝ මත්පැන් බීම අවශ්‍යද? සුළුවෙන් හෝ මත්පැන් පානය කිරීමෙන් අයහපතක් සිදු නොවේද? ආදී වඩා ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න වෙත අවධානය යොමු කළ යුතු ය. තර්කයට වඩා ප්‍රායෝගික අංශය ගැන සිතා තීන්දුවක් ගැනීම හිතදායක ය.

මත්පැන් පානය හෝග අපාය මුඛයක් නැතහොත් වස්තුව විනාශ වීමේ මාර්ගයක් බව සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වේ. වස්තුව වැනසී යෑම, කලකෝලාහල නඩුභබවලට පැටලීම, නොයෙකුත් රෝග හට ගැනීම, අපකීර්තියට පත්වීම, ලජ්ජා- භය නැති වන අන්දමේ ක්‍රියා කිරීමට යොමු වීම, නුවණ දුර්වල වීම ආදිය මත්පැන් පානයට ඇබ්බැහි වීම හේතුකොට ගෙන ඇතිවිය හැකි නොයෙකුත් දුර්විපාක බව මෙම සූත්‍රයේ දැක්වේ. සුත්තනිපාතයේ ධම්මික සූත්‍රයට අනුව මත්පැන් උත්මාදතීය පානයකි. එය 'අපුස්සදායතනයකි' නැතහොත් නොයෙකුත් ආකාරයේ අවැඩවලට හේතුකාරක වන්නකි. පත්සිල් අතුරෙන් සෙසු සිල්පද හතරම රැකීමට බොහෝ දෙනෙක් සිතාමතා ම උත්සාහ දරති. ප්‍රාණඝාතයෙන්, යොරකම් කිරීමෙන්, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් සහ බොරු කීමෙන් වැළකීමට බොහෝ අය උත්සාහ ගනිති. ඒ අතරම මත්පැන් පානයට අවස්ථාවක් ඇති කර ගැනීමට උත්සුක වීමත් බොහෝ දෙනෙකුගේ සිරිත ය. පඩිය වැඩි වූණොත් , පත් වීමක් ලැබුණොත්, ජයග්‍රහණයක් ලැබුවහොත්, උපන්දිනයක් පැමිණියහොත් බොහෝ අය මී විතක රස බැලීමට එය අවස්ථාව කර ගනිති. මොනයම් ක්‍රමයකින් හෝ උත්සාහ ගන්නේ ජනවහරේ දැක්වෙන පරිදි 'බෝතල් පාටියක්' දැමීමට ය. මත්පැන් පානයට මිනිසුන් කෙතරම් ගොදුරුවී ඇද්දැයි මෙයින් ම පැහැදිලි වේ. මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වීම ජීවිතය කාලකණ්ණි කිරීමට හේතුවන

බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. වකුගඩු, පෙනහැලි කුණුවී, දියවී ගියත්, ඒ බව දැන දැනත් එම විෂ පානයෙන් ඇත් වීමට මිනිසුන්ට සිත සදා ගත නොහැකි ඇයි ද? රෝගීන් බවට පත්ව, දුක්විඳ මියැදෙන බව දැනගෙනත් දිගින් දිගට මත්පැන්ට ඇලෙන්නේ මන් ද? ලජ්ජා බය නැති ලෙස හැසිරෙමින් සමාජයේ ගැරහුමට ලක්වෙමින් මත්පැනට ම ඇබ්බැහි ව සිටීම කෙතරම් බේදජනක ද?

මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වුණු ස්වාමිපුරුෂයින් නිසා බේරියන්ටත්, දු- දරුවන්ටත් වන දුක් ගැහැට , අපකීර්තිය ආදිය ගැන සිතා සලකා බලාගත් මෙයින් වැළකී සිටිය නොහැකි ද?

මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වුණු පිරිමින් මෙන් ම ගැහැණුන් ද සිටින බව රහසක් නොවේ. ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත් කල එබඳු ගැහැණුන්ගේ සංඛ්‍යාව අඩු වුවත් එය අවාසනාවන්ත තත්ත්වයක් බව ඉතා පැහැදිලි ය. දරුවකු පිලිසිඳ සිටින අවස්ථාවක මත්පැන් පානය කිරීමෙන් කුසෙහි සටින දරුවාටත් අහිතකර බලපෑම් ඇතිවිය හැකි ය. බේරේක් සුළු වශයෙන් හෝ මත්පැන් පානයට හවුල් වීම සැමියාව බේබදුකමට තල්ලු කිරීමට උදව් දීමකි. එය පතින රිලවුන්ට ඉණිමං බැඳීමක් වැනි ය.

අධිවේගයෙන් විපරිත වී ගෙන යන මේ නූතන සමාජයේ එකට එකව මත්පැන් පානය කරන අඹු- සැමියන් පමණක් නොව, මව්- පිය දු- දරුවන් ද, ගුරුවර- ගෝලයන්, සහෝදර -සහෝදරියන් ආදිය ද සිටින බව වරින් වර වාර්තාවේ. සියවස් විස්සකට අධික කාලයක් බුදුදහමින් හා බෞද්ධ ජීවන රටාවකින් පෝෂණය වුණු ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක මෙවන් තත්ත්වයක් උද්ගතවීම කෙතරම් බේදජනකද? උසස් පුරවැසියන් මෙන්ම පෞද්ගලික ව සෑම දෙනාම අද පවතින මේ තත්ත්වය

ගැන දැඩි අවධානය යොමු කළ යුතුය. කසිප්පු උවදුරෙන් ජනතාව බේරා ගන්නට කියා අරක්කු තැබෑරුම්, රටබීම සාප්පු විවෘත කිරීම මෙයට ඇති හොඳ ම ප්‍රතිකර්මය නොවන බව නම් ඉතා පැහැදිලි ය.

දුම්බීම

දුම් බීම මත්පැන් පානයට කිසියෙක් දෙවනි නැත. වෛද්‍ය මතය අනුව රෝග කාරකයක් වශයෙන් දුම්බීම මත්පැන් පානයට ද වඩා හයානකය. වෙනත් අතුරු දුර්විපාක අඩු වුවත්, දුම්පානය ද කිසියෙක් හිතකර නැත. හෘද රෝගවලට ප්‍රධාන හේතුවක් වශයෙන් වෛද්‍යවරුන් දක්වන්නේ දුම්පානය ය. දුම්වැටියක් උරන්තට පටන් ගන්නේ සෙල්ලමට වගේ ය. එය කිසිදු අවශ්‍යතාවක් නිසා ආරම්භ කරන පුරුද්දක් නොවේ. බොහෝ විට මෙය සිදුවන්නේ වැඩිහිටියන්ගේ යහළු මිත්‍රයින්ගේ ක්‍රියා කලාපයන් අන්ධ ලෙස අනුගමනය කරන්නට යෑමේ හේතුවෙනි. දුම්වැටියක් උරා දුම්වළලු පිට කරන පුරුදුකාරයකු දෙස බලා සිටින නවකයකුගේ සිතෙහි ඒ පුරුදුකාරයා අනුගමනය කිරීමට කිසියම් ආශාවක් ඇතිවන වා විය හැකි ය. ජැන්ඩියට ඇඳ-පැළඳ දැහිලිවලින් සැහැල්ලුවෙන් දුම්වැටිය රඳවා ගෙන කට කොණකින් දුමකේතු පිට කරමින් උජාරුවට සිටින වැඩිහිටියකු දකින ලාබාල අයකු තුළ අමුතු වමන්කාර හැඟීමක් දනවනවා විය හැකිය. මේ කිනම් හේතුවක් නිසා ඇරඹුවත් දුම්පානය අහිතකර පුරුද්දකි. මේ අහිතකර පුරුද්ද වඩාත් ප්‍රචලිත කරවීමට රූපවාහිනිය, චිත්‍රපට හා වෙනත් මාධ්‍යයන් මගින් කෙරෙන ප්‍රචාරක කටයුතු ලාබාල දරුවන් මේ පුරුද්දට නැඹුරු කරවා

ගැනීමට බෙහෙවින් සමත් වී ඇත. සාහිත්‍යයේ, කලාවන්ගේ හා විවිධ ක්‍රීඩාවන්ගේ දියුණුවට ඉමහත් සේ අධාර- උපකාර කරන මුඛාවෙන් මේ දුම්වැටි නිපදවන මහා ව්‍යාපාරික ආයතන සිය ප්‍රාචාරක දැල එලා නවකයින් දුම්පානයට ගොදුරු කර ගන්නා අයුරු ඉතා පැහැදිලිව දක්නට ඇත.

වෛද්‍ය මත නිසාත් වෙනත් විරෝධ ව්‍යාපාර නිසාත් දුම්බීමට විරුද්ධ යම් යම් පියවර ගැනීමට රජයට බලකෙරී ඇත. දුම්පානය සෞඛ්‍යයට අහිතකර බව දැක්වෙන සටහනක් දුම්වැටි පෙට්ටියේ ම මුද්‍රණය කිරීම, චිත්‍රපට ශාලා, කියවීම් ශාලා, රෝහල් ආදී ජනතාව ගැවසෙන තැන්වල දුම්බීම තහනම් බව දැක්වෙන පුවරු ප්‍රදර්ශනය කිරීම රජය විසින් ගෙන ඇති සමහර පියවර ය. දුම්පානය නැවැත්වීම තබා කිසියම් ප්‍රමාණයකට හෝ එය වළක්වාලීමටත් මේ පියවර සමත් වී ඇද්ද? දුම්වැටි උරන්නන් විසින් මෙබදු දැන්වීම් බරපතලලෙස සැලකිල්ලට ගැනේද?

බස්රථවල දුම්පානය කිරීම ඒවායේ ගමන් කරන අතින් මගීන්ට ඉමහත් කරදර ගෙන දෙන්නක් බවට පත්ව ඇත. "දුම්පානය කිරීමෙන් වළකින්න" දුම්බීම තහනම්" ආදී විවිධාකාර දැන්වීම් ප්‍රදර්ශනය කෙරුණත් බස්රථවල දුම්පානය දිගටම කෙරී ගෙන යයි. මෙයට එක් හේතුවක් වශයෙන් සමහරුන් දක්වන්නේ සෙසු මගීන් මේ සම්බන්ධයෙන් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ නොකිරීමය. "දුම්බීමට විරුද්ධවීමට ඔබට අයිතියක් ඇත" යන දැන්වීම බස් රියවල බහුලව දක්නට ලැබෙන්නකි. මෙයින් කියවෙන්නේ කෙනෙකු දුම්බොන විට අනික් අය ඒ සම්බන්ධයෙන් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කළ යුතු බවය. ශ්‍රී ලංකාවේ බස් රථවල දැනට ඇති අපහසුතාවයන්ට අමතරව තවත් ප්‍රශ්න එකතු කළ

යුතුද? තද- බදය, ගැට කපන්නන්ගෙන් කාන්තාවන් අතර අවිනිතව හැසිරෙන්නන්ගෙන් බේරී සිටීමට උපදෙස් දෙන දැන්වීම් පුවරු දැනට බස්රථවල මගීන්ට මුහුණ පාන්නට සිදුවන සමහර ප්‍රශ්න ගැන ඉභියක් කරයි. දුම් බොන්නන්ගෙන් බේරී සිටීමේ අයිතිය ප්‍රකාශ කරන්නට යාමෙන් තවත් ප්‍රශ්න ඇති කර ගැනීමට මගීන් මැලිවීම පුදුමයක්ද? එවැනි අවස්ථාවක් බහින් බස්වීමකින් අවසන් වුවහොත් වාසනාවකි. දුම්බීමට විරුද්ධත්වය පාන්නට යෑමෙන් පොලීසියේ හෝ රෝහලේ ලගින්නට සිදුනොවේ යයි හෝ සමහර විටෙක ඊටත් වඩා දරුණු ඉරණමකට ගොදුරු නොවේ යයි හෝ කාට නම් කිව හැකිද?

දුම්බීම පුද්ගල සෞඛ්‍යයට අහිතකර බව පිළිගත් වෛද්‍ය මතය යි. අන් අය හමුවේ දුම්බීම ඒ අයගේ සෞඛ්‍යයටත් අහිතකර ලෙස බලපායි. ගැබ්ගත් කාන්තාවන් අසල හිඳ දුම්බීම කෙතරම් අසාධාරණ ක්‍රියාවක්ද? ආශ්වාශ කරන දුම්කොළ දුම කුසෙහි සිටින දරුවාටත් බලපාන බව මේ දුම්බොන අය මොහොතකටවත් සිතන්නේ නැතුවා සේ ය.

පියවරුන්, වැඩිහිටියන් කුඩා දරුවන් තළවමින් දුම් වැටියක් ඉරීම සුලභ දර්ශනයකි. මෙය දරුවන්ට කෙතරම් අහිතකර ලෙස බලපාන්නේදැයි ඔවුන් සිතා බැලිය යුතු ය. දරුවන් ඉදිරියේ දුම්වැටි ඉරීම මගින් පියවරුන්, වැඩිහිටියන් ඔවුන්ට සපයන ආදර්ශය කෙරෙහි අහිතකරද? දුම්පානයට ඇබ්බැහි වූණ අයගේ දරුවන් ශ්වසනරෝගවලට ගොදුරු වීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්තා අධික බව වෛද්‍යවරුන් මතය ය. මේ නිසා අන් අය හමුවේ දුම්බීම නිසා ඇතිවිය හැකි අතුරු ප්‍රශ්න ගැන විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක්වීම ඉතා වැදගත් ය.

මුඛයෙහි පිළිකා ඇති වීමට, හෘදයාබාධ ඇති වීමට, ශ්වාසනාලයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා පැමිණ වීමට දුම්බීම බෙහෙවින් බලපාන බව වෛද්‍ය විද්‍යාව මගින් සොයා ගෙන ඇත. මුදල් විශදම් කර නිකරුණේ මේ තරම් ප්‍රශ්න රාශියක් ඇති කර ගැනීම කෙතරම් අනුවණ කමක්දැයි සිතා බැලිය යුතු නැද්ද?

මත්කුඩු භාවිතය

පසුගිය දසක දෙකක පමණක කාලයක සිට පටන්ගෙන, වැඩි, සීග්‍රයෙන් පැතිරී ජනතාව විනාශ මුඛයට ඇදගෙන යන හයානකම උවදුර බවට පත්ව ඇත්තේ මත්කුඩු භාවිතය ය. මේ නිසා ඇති වූණ ජීවිත විනාශ, පවුල් කඩාකප්පල් වීම්, හා මෙයට අනුබද්ධව කෙරෙන සොරකම් ආදිය සමාජය දෙදරුම් කවා ඉරිතැළීමට පත් කරීමට සමත් වී ඇත.

මත්කුඩු භාවිතය ශ්‍රී ලංකා සමාජයට පමණක් සීමා වූණ ප්‍රශ්නයක් නොවේ. මෙය සෑම රටක ම ඔඩු දුවා ඇති තුවාලයක් බඳු ය. මෙය පිටුපස සිටින බලවේග සමහර රටවල රජයන් පවා අභිභවා යන බව තොරහසකි. මාපියා නමින් හැදින් වෙන මේ අළුගෝසු සංවිධාන විනාශ කිරීමට තබා, පාලනය කිරීමටවත් සමහර රජයන් සමත් වී නැත. බොහෝ රටවල ඉහළ පෙළේ දේශපාලඥයින් උසස් නිලධාරීන් මෙම කෲර සංවිධානවල අතකොළ බවට පත්ව ඇත. අනිශයින් සශ්‍රීක ජාත්‍යන්තර මුදල් ගැරීමේ ජාවාරමක් බවට පත්ව ඇති මත්කුඩු වෙළඳාම ශ්‍රී ලංකාව ද දැඩිව ග්‍රහණයට ගෙන ඇති බව ඉතා පැහැදිලි ය. මත්කුඩු ජාවාරම් ආශ්‍රීතව ඇතිවන මිනීමැරුම්,

මංකොල්ලකෑම් ආදිය මෙම උවදුර කෙතරම් ව්‍යාප්ත වී සමාජය වෙළාගෙන පැතිරී ඇද්ද යන්නට සාක්ෂි දරයි.

ආරම්භයේ දී මත්කුඩු භාවිතයට ඇබ්බැහි වූවෝ තරුණයෝ ය. දැන් වයසින් මේරු අය ද මෙයට ගොදුරු වන බව වාර්තා වේ. මේ ඇබ්බැහි වීම මත්පැනට දුම්වැටියට ඇබ්බැහි වීමට වඩා අතිශයින් භයානකය. මෙයින් ගැලවීම අතිශයින් දුෂ්කරය. යම්හෙයකින් ගැලවීමට හැකි වුවහොත් , එවිට කල්පමා වුණා වැඩි විය හැකි ය. මත්කුඩු භාවිතයේ දුර්විපාක කෙතරම් භයානක ද යත් එය සිරුරෙහි සාරය උකහා බී පුද්ගලයකු හුදු රොඩ්ඩක්, හපයක් බවට පත් කරයි. ඔහුගේ මනස අබල- දුබල කොට ඔහුව හෝන්දු මාන්දු තත්ත්වයකට පත්කර අමු- අමුවේ උත්මත්කයකු කරයි.

මත්කුඩු භාවිතයට පුරුදු වුවකු එහි වහලකු බවට පත්වීම අනිවාර්ය සේ ය. මත්කුඩු ඔහුගේ ජීවිතයේ පාලන බලවේගය බවට පත්වේ. ඔහුගේ සිත -කය දෙක ම මත්කුඩු ඉල්ලන්නට පටන් ගනී. මේ ඉල්ලුම සපයා ගැනීමට මත්කුඩු වහලා ඕනෑම දෙයක් කරන්නට පෙළඹේ. මත්කුඩු ගැනීමට මුදල් නොදුන් විට මව්- පියන් අමු- අමුවේ මරා දැමූ මෙබඳු මත්කුඩු ආසක්කයින් ගැන ජන මාධ්‍ය මගින් අසන්නට කියවන්නට ලැබේ. මත්කුඩු සඳහා මුදල් සොයා ගැනීමට සොරකමට පෙළඹීම දැන් ශ්‍රී ලංකාවේ සුලභ සිදුවීමකි. වෙලෙන්තට වැල්වල දමා ඇති රෙදි, සෝදන්නට ලීද ලඟ, පයිප්ප ලඟ තබා ඇති හට්ටි, මුට්ටි සොරකම් කිරීමෙන් පටන් ගන්නා මොවුහු ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මහා පරිමාණයේ සොරකම්වලට පෙළඹෙති. මත්කුඩු ජාවාරම්කරන මැර කල්ලි අතර නිතර ඇති වන වෙඩි හුවමාරු, මිනීමැරුම් සමාජ සාමයට බාධාවක් බවට පෙරළෙමින් පවතී. රන් මාලයක්, වටිනා අත්

ඔරලෝසුවක් පැළඳ මහදවල් පවා කාන්තාවකට මහ මග යෑමට අපහසු තත්ත්වයක් උදාවී ඇත. වේන් කඩන බයිසිකල් කාරයින් ගැන අසන්නට නොලැබෙන දවසක් නැති තරම් ය. ඇඟිලි කපා රන්මුදු පැහැර ගන්නා දවස වැඩි ඇතක් නොවනු ඇතැයි සිතීමට තරම් මත්කුඩු භාවිතය දැන් සමාජය අරක්ගෙන ඇත.

මත්කුඩු උවදුර මර්දනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රජයටත් විශාල වියදමක් දැරීමට සිදුවී ඇත. ඒ සඳහා වෙන් වුණු ආයතනයක් ද ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙය පොලීසියට ප්‍රශ්න රාශියක් ඇතිකර ඇත. රටකුළු පවතින වාර්ගික යුද්ධයට මුදල් සැපයීමේ එක් ප්‍රබල මාර්ගයක් ලෙස මත්කුඩු ජාවාරම යොදා ගැනේ. එක් අතකින් යුද්ධයෙන් තරුණ ජීවිත විනාශ වන අතර අනික් අතින් මත්කුඩු භාවිතයෙන් තරුණයෝ කාලකණ්ණි වී වැනසෙති. දුකට, කරදරයට, විනාශයට පත් වන්නේ මත්කුඩුවලට ඇඹිබැහි වුවත් පමණක් නොවේ. ඔවුන්ගේ පවුල්වල අයද මේ හේතුවෙන් ඉමහත් පීඩාවන්ට ගොදුරු වෙති. නඩු හබවලට වියදම් කිරීමට, සුනරුත්ථාපනය සඳහා වියදම් කිරීමට මුදල් සොයා ගැනීමට තමන් සතු සුළු-සුළු පෞද්ගලික දේපොල පවා විකුණා අසරණ තත්ත්වයට පත් වුණු දෙමව්පියෝ වෙති. මත්කුඩු බාවිතයට ඇඹිබැහි වුවකුට දාව උපදින දරුවන්ට පවා ඔහුගේ පව්වලට කර ගැසීමට සිදු වේ.

මත්කුඩු ජාවාරම් කරුවන්ට එරෙහිව ක්‍රියා කිරීම පහසු නැත. ඒ එය ජාත්‍යන්තර මැරකල්ලි මගින් පාලනය කෙරෙන, සැහෙන දුරකට දේශපාලන නායකයින්ගේ අනුග්‍රහය ලබන ජාවාරමක් වන හේතුවෙනි. එහෙත් මේ නිසාම එම ජාවාරම් කරුවන් ඉදිරියේ පාලකයින් අසරණ විය යුතු නැත. ජත්‍යන්තර වශයෙන් හඬක් ඇති කොට මේ උවදුර ට එරෙහිව ජාත්‍යන්තර

සහයෝගය ලබා ගෙන එය යටත් පිරිසෙයින් මෙල්ල කර දැමිය යුතු ම ය. ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ඇප කැපවී ක්‍රියා කිරීම මත්කුඩු භාවිතය ව්‍යාප්තවීම හේතු කොට ගෙන ඇති වී තිබෙන දුර්භාග්‍යයේ අදුරු වලාපටලය මඳක් හෝ ඉවත් කොට සෞභාග්‍යයේ සිහින් නව හිරුකිරණ පතිත කරවීමට හේතු වී ඇත. මේ උනන්දුවේ , උත්සාහයේ බලය දුර්වලවත්ව ඉඩ නොදී ඉදිරියට ම ගෙන ගිය හොත් නුදුරු- අනාගතයේදී මෙම උවදුර තුනි වී යනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු තබා ගත හැකි ය.

ඒඩ්ස් වෛරස

මෑතකදී සමාජය ගිල ගැනීමට පැමිණ සිටින තවත් රුදුරු රකුසකු නම් ඒඩ්ස් වෛරසය ය. ලිංගික සම්බන්ධතා මුල් කොට ගෙන පැතිරෙන මෙම වෛරසය නොයෙකුත් ලෙඩ - රෝගවලට ඔරොත්තු දීමට ශරීරයේ ඇති නිජ ශක්තිය දිය කර හැර කෙනෙකුගේ සිරුර ඕනෑම රෝගයක් රෝපණය වීමට යෝග්‍ය සරුසාර තවානක් බවට පත් කරයි. ප්‍රතිශක්තිකරණය හීනවීම නිසා ඕනෑම සුළු රෝගයක් මාරාන්තික රෝගයක තත්ත්වයකට පෙරලීමට ඉඩ ප්‍රස්තා මෙයින් සැලසේ. ඒඩ්ස් වෛරසය ශරීර ගත වීම නිසා ඒඩ්ස් රෝගීන් බවට පත් වූ අයගේ මෙන් ම රෝගවාහක තත්ත්වයේ සිටින්නන්ගේ ප්‍රමාණය ද අති විශාලය.

නව විවෘත ආර්ථික ප්‍රවණතාවක් සමග අත්වැල් බැඳගෙන ආර්ථික ව්‍යුහයේ ඉතා වැදගත් ස්ථානයකට පත්ව ඇති සංචාරක ව්‍යාපාරය මෙම වෛරසය බෝ කිරීමට ලංකාව සරුසාර තෝකැන්නක් බවට පත්කොට ඇත. මෙයට ගොදුරු වන්නේ

වැඩිහිටි ගැහැණු - පිරිමි පමණක් නොවේ. සංචාරක ව්‍යාපාරය සමග ළමා අපචාර බහුල වීම නිසා ගැහැණු- පිරිමි ළමුන්ට ද ඒඩ්ස් වෛරසය දායාදයක් වේ. සිරුරේ ලේ සමග මිශ්‍ර වී පැතිරෙන මේ වෛරසය ලිංගික සම්බන්ධතාවන්ට වෙනස් වූ වෙනත් ක්‍රම මගින් ද ශරීරගත විය හැකිය. උරා බී මත්කුඩු භාවිතය කරන්නන් මෙන් මත්ද්‍රව්‍ය සිරුරට එන්නත් කර ගන්නෝ ද වෙති. එකම සිරිත්ඡය යොදා ගනිමින් මෙලෙස සිරුරට මත්ද්‍රව්‍ය විද ගැනීම ඒඩ්ස් වෛරසය ශරීරගත වීමට ප්‍රධාන මාර්ගයක් බව වෛද්‍යවරු පෙන්වා දෙති. ඒඩ්ස් වෛරසය ශරීර ගත වුවකු පාවිච්චි කරන ලද සිරිත්ඡයේ ඉදිකටුවට යොදාගෙන වෙනත් අයකු මත්ද්‍රව්‍ය සිරුරට විද ගන්නා විට වෛරසය සිරුරට ඇතුළු වේ. මත්ද්‍රව්‍ය විද ගැනීමේ දී පමණක් නොව, ලෙඩ - රෝගවලට ප්‍රතීකාර වශයෙන් සිරුරට බෙහෙත් එන්නත් කිරීමේදී ද ඒඩ්ස් වෛරසය ශරීර ගත වීම සිදු විය හැකි ය. එනිසා ඕනෑම අවස්ථාවක බෙහෙත් එන්නත් කිරීමේ දී අඑත්, විෂබීජ නසන ලද ඉදිකටු භාවිත කිරීම ඉතා වැදගත් ය.

වසංගතයක් තරමට පැතිරී නැතත් ඒඩ්ස් වෛරසය බෝ වීම එන්න එන්නම වැඩි වන බව වෛද්‍යවාර්තා අනුව සනාථ වේ. ප්‍රතිකර්ම කිරීමට එය වසංගතයක් තත්ත්වයට පත්වන තුරු බලා සිටිය යුතු නැත. රජය මගින් මෙන් ම රජයේ නොවන ආයතන මගින්ද ඒඩ්ස් වෛරසය පැතිරීම වැළැක්වීමට නොයෙකුත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත. මෙම වෛරසය පැතිරීම මේ තරම්ත්වත් පාලනය කිරීමට හැකි වී තිබෙන්නේ මේ ක්‍රියා මාර්ගයන් නිසා ය. එහෙත් මෙයින් සැහීමකට පත්විය යුතු නැත. ලැවිගිනි මෙන් පැතිරී සමාජය ම විනාශ කළ හැකි මෙවන් උවදුරු ගැන නිරන්තර අවධානය යොමු කිරීමෙන් වෛරසය පැතිරීමට ඇති සියලු මාර්ග ආවරණය කළ යුතු ය. සංචාරක ව්‍යාපාරය දියුණු

කරන අතර එයින් උද්ගත විය හැකි මෙවන් නොයෙකුත් අතුරු-
ආන්තරා ගැන අවදියෙන් සිටීම ද වැදගත් ය.

සුදුව

සුදුවක් අනාදීමක් කාලයක සිට සමාජයට අහිතකර
ලෙස බලපාන්නකි. රාජ්‍යයන් පවා පරදුවට තබා සුදු ක්‍රීඩාවෙහි
යෙදුණු රජවරුන් ගැන පැරණි ඉන්දීය සාහිත්‍යයෙහි සඳහන්
වේ. බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාජයේ ද සුදුව සමාජ ව්‍යසනයක්ව
පැවතී බව එය 'හෝග අපාය මුඛය' වශයෙන් නම් කර තිබීමෙන්
ම පැහැදිලි වේ. සුදුවෙහි දුර්විපාක සයක් සිභාලෝවාද සුත්‍රයෙහි
දැක්වේ. දිණ්‍ය වීට සතුරන් ඇති වීම, පැරදුණු වීට ශෝකය ඇති
වීම, ධනය විනාශ වීම, උසාවිය ආදී තැන්වල දී සුදුකාරයන්ගේ
වචන නොපිළිගැනීම, මිතුරන්ගෙන් අවමන් ලැබීම, සුදුකාරයකු
යන ප්‍රචාරය පැතිරීම නිසා ආවාහ- විවාහ ආදිය කර ගැනීමට
අපහසු වීම මේ දුර්විපාක ය. මීට අමතරව තවත් නොයකුත්
දුෂ්කරතාවන්ට ගොදුරුවීම ට සිදුවන බව ඉතා පැහැදිලිය. ධන
විනාශය හේතු කොටගෙන ණය ගැති බවට පත්වීමට සිදුවේ.
ණයගැති වීම කාමහෝගී හිභියකු කාලකණ්ණියකු බවට පත්
කරන ආකාරය අංගුත්තර නිකායේ ඉණ සුත්‍රයෙන් මනාව
විස්තර කෙරේ. ආත්ම ගෞරවයට හානි පැමිණීම, බිරිඳ දු-
රුවන් ඇතුළු පවුලේ උදවිය නින්දාවට ලක්වීම, පවුලේ ජීවිතය
අඩදබර සහිත වීම ආදී නොයෙකුත් කරදර ඇතිවීමට ණය
ගැතිවීම හේතු වේ.

සුදුවක් එක්තරා ඇබ්බැහියකි. සුදුව ජීවනෝපාය මාර්ගයක්
තරමට යොදා ගන්නා අය ද නැත්තේ නොවේ. සුදුවට යොමු
වුණු වීට සුරාවට, ගණිකා ඇසුරට හා වෙනත් දුෂ්චරිතයන්ට

නැඹුරු විම නිතැකින් ම වාගේ සිදුවේ. මේ සියලු දුෂ්චරිත එකට අත්වැල් බැඳගෙන ඇති ඒවාය. දුෂ්චරිත පවුල්වල මෙන්ම ධනවත් පවුල්වල ද සුදුව පුරුද්දක් කොටගත් අය වෙති. මේ දෙගොල්ලන්ගේ ම අවසාන ඉරණම නම්, විනාශයට යෑමය.

ලොකරැයි ද දැන් සුදුවක් තරමට ම ව්‍යාප්ත වී ඇත. හදිසි ධන ලාභ බලාපොරොත්තුවෙන් අතේ - මිටේ ඇති කිසියම් සුළු මුදලක් හෝ වැය කොට ලොකරැයිසක් ගැනීම දැන් ගැහැණු -පිරිමි සියලු දෙනාගේ ම සිරිත ය. දරුවෝ ලොකරැයි අලෙවි කරති. ලොකරැයි අලෙවිකරන්නන් ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර යොදා ගනිමින් කරන බෙරිහන් දීම කණට යවුල් අනිත්තාසේ ය. මීට දසක දෙකකට පමණ පෙර කිබු ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය මේ තරම් වේගයෙන් වෙනස් වූයේ කෙසේද? ලොකරැයි ව්‍යාපාරය රාජානුග්‍රහයෙන් සිදුවන්නකි. එය සුදුවක් නොව වාසනාව උරගා බැලීමක් යයි කෙනෙකුට තර්ක කළ හැකි ය. සුදුවක් වාසනාව උරගා බැලීමක් නොවේද? වාසනාව උරගාබැලීමට තම ආදායමෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ලොකරැයි මිලදී ගැනීම සඳහා කැප කරන අය සිටින බව රහසක් නොවේ. දිනෙන් දින ම අළුත් ලොකරැයි බිහිවීමෙන් ම එය පොදු ජනතාවට කෙතෙරම් දුරකට බලපා ඇද්ද යන්න පැහැදිලි ය. ලොකරැයිවලින් බලාපොරොත්තු වන්නේ වරින් වර ධනපතියන් බිහි කිරීම නොවේ. හැකි පමණ මහජන මුදල් සුරා ගැනීම ය. එය සරුවට සිදුවන බව නම් ඉතා පැහැදිලි ය.

10. සියදිවි නසා ගැනීම

සියදිවි නසා ගැනීම අතින් ද ලංකාව ඉතා ඉහළ තත්ත්වයක එනම්, පළමුවන හා දෙවන තත්ත්වයන්හි පසුවන බව සංඛ්‍යාලේඛන අනුව පෙනේ. මේ වන විට කාන්තා සියදිවි නසා ගැනීම අතින් ලෝකයේ මුල් තැනක් පරිමි සියදිවි නසා ගැනීම අතින් දෙවන තැනක් හිමිකර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව සමත් වී ඇත. වත්මන් ශ්‍රී ලංකා සමාජය කෙතරම් පීඩනයකට හසු වී පවතී ද යන්න ගැන මීට වඩා වෙනත් සාධකයක් අවශ්‍ය නැත. ඉහත සඳහන් කෙරුණු නොයෙකුත් සමාජ ව්‍යාසන සෘජුව හෝ වක්‍රව මේ තත්ත්වයට බලපාන බව දක්නට ඇත.

සියදිවි නසා ගැනීම් පිළිබඳව පර්යේෂණයක යෙදුණු සමාජ විද්‍යාඥයෝ මෙවන් තත්ත්වයක් ඇතිවීමට උපස්කම්භක වූ හේතු රැසක් දක්වති. මානසික හා කායික පීඩනය , දොම්නස, ආර්ථික පීඩනය දෙමව්පියන්ගේ අඩදබර, පියාගේ බීමත්කම, දෙමව්පියන්, විශේෂයෙන් ම මව රැකියාව සඳහා පිටරට යෑම, දෙමව්පිය සෙනෙහස අහිමිවීම, ප්‍රේමසම්බන්ධතා කඩවීම, පැරණි ගැමි පරිසරයෙන් නවජනපදවලට සංක්‍රමණය වීම ආදී නානා විධ හේතු සියදිවි නසා ගැනීම්වලට බලපාන බව ඔවුහු පෙන්වා

දෙකි. මේ අතර මාධ්‍ය මගින් කෙරෙන අනිසි බලපෑමද තවත් හේතුවකි. කෘමිනාශක බෙහෙත් වර්ග ඉතා සුලභව පැවතීම සියදිවි නසා ගැනීමට පහසු කිරීමට හේතු වී ඇත.

කිනම් හේතුවක් නිසා සියදිවි නසා ගත්තද එය සමාජයට බෙහෙවින් අහිතකර ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන්නක් බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. සියදිවි නසා ගන්නා සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි ප්‍රමණයක් තරුණ තරුණියන් වීම මේ තත්ත්වය තවත් උග්‍ර කරයි. එක් අතකින් කැරලි ගැසීම් නිසා තරුණ- තරුණියන් විශාල පිරිසක් ජීවිතක්ෂයට පත්ව ඇත. මෙය අනාගතයට අහිතකර ලෙස බලපාන බව නිසැක ය. මෙවන් තත්ත්වයක දී තරුණ තරුණියන් දිවිනසා ගැනීම මෙම තත්ත්වය තවත් සංකීර්ණ එකක් බවට පත් කරයි. තරුණ -තරුණියන් අහිමි වීම රටේ ශ්‍රම බලකාය විනාශ වී යෑමකි. මෙය දේශීය කෘෂිකර්මික ව්‍යාපාරයට මෙන් ම, විදේශීය බහුජාතිකයින් විසින් ඇරඹෙන නොයෙකුත් කාර්මාන්ත ආයතනයන්ට ද ශ්‍රම බලකාය අංශයන් බලපානු ඇත. මේ තත්ත්වය රටේ ආර්ථික ප්‍රවර්ධනයට අතිශයින් අහිතකරයි.

එපමණක් නොව සිය දිවි නසා ගැනීමට තැත් කරන්නවුන් බේරා ගැනීමට, ඔවුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමට විශාල මුදලක්, ශ්‍රමයක් වැය කිරීමට ද රජයට සිදු වේ. තරුණ දු -පුතුන් අහිමි වීමෙන් අසරණ භාවයට පත්වන පවුල්වල නඩත්තුව සඳහා ද රජයට උරදීමට සිදු වේ. කුමන අංශයකින් බැලූවත් සියදිවි නසා ගැනීම සමාජයට අහිතකර බව ඉතා පැහැදිලි ය.

මෙය අවශ්‍යයෙන් ම වළක්වා ලිය යුතු තත්ත්වයකි. සියදිවි නසා ගැනීමට තැත්කිරීම නීතියෙන් දඬුවම් ලැබිය යුතු වරදකි. නමුත් නීතියෙන් දඬුවම් කිරීමෙන් මේ ප්‍රශ්නය බේරාගත හැකි ද? ආධ්‍යාත්මික, ආර්ථික, සමාජීය ආදී නොයෙකුත්

අංශයන්ගෙන් මේ ප්‍රශ්නය වඩා ගැඹුරින් සලකා බැලීම ඉතා අවශ්‍යය. දෙමාපියන් දරුවන් තේරුම් ගත යුතුය. ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න ගැන වඩා විවෘතව, සානුකම්පිතව සලකා බැලිය යුතුය. ගුරුවරුන් දරුවන් තුළ ආත්ම විශ්වාසය දියුණු කළ යුතු අතර ආවේගයන්ට වහල් නොවී පුළුල්ව ප්‍රශ්න දෙස බලන ආකාරය ඔවුන් තුළ ප්‍රගුණ කළ යුතු ය. පැවිදි පක්ෂය තරුණ- තරුණියන්ට ජීවිතය පිළිබඳව ගැඹුරු අවබෝධයක් ලබා දීමටත් ප්‍රශ්න ඉදිරියේ නොසැලී -නොබියව මුහුණ දීමට අවශ්‍ය පෞරුෂයක් වර්ධනය කරවීමටත් පියවර ගත යුතු ය. ජනමාධ්‍යයන් හරවත් ආකල්ප වර්ධනය කිරීමටත් උසස් සාරධර්ම තරුණ- තරුණයින්ගේ සිත් තුළ රෝපනය කිරීමටත් උත්සුක විය යුතු ය. මේ අතර රජය තරුණ- තරුණයින්ගේ පීඩනයට හේතු වී ඇති අසාධාරණය, අසමානාත්මකාව, විසම ධනවිභජනය ආදිය තුනී කර නැති කොට, ආර්ථික අංශයෙන් තරුණ- තරුණියන් උදෙසා දියහැකි සියලු සහන සැලසිය යුතු ය.

මේ සියලු ව්‍යාපනයන් සමාජයෙන් තුරන් කරලීම, ඒවා මර්දනය කිරීම, රජයට හා වෙනත් රජයේ නොවන ස්වේච්ඡා ආයතනවලට පවරා සිටිය යුතු නැත. මේ විවිධාකාර සමාජ උවදුරු මර්දනය කිරීමේ අතිශය වැදගත් කාර්ය භාරයට සෑම පුද්ගලයකු ම ශක්ති පමණින් ක්‍රියාකාරීව දායක විය යුතු ය. තමන්ව දැනුවත් කර ගැනීමෙන් , සෙස්සන් දැනුවත් කරලීමෙන්, මේ සම්බන්ධයෙන් රජයේ හා වෙනත් සංවිධාන මගින් කෙරෙන විවිධාකාර කටයුතුවලට අත -හිත දීමෙන් සැවොම මේ සමාජ ශෝධන ව්‍යාපාරයන්ට උපකාරී විය යුතුය. එක් එක් තැනැත්තා ඒ ඒ තැනැත්තාගේ වගකීම හරියාකාරව ඉටු කළහොත් ඉහත කී ව්‍යාපන බොහෝ දුරට සමනය කර ගත හැකි ය. මේ

හැරෙන්නට මෙම තත්වය පිළිබඳ ව මැසිවිලි නගමින්, පැමිණිලි කරමින්, එකිනෙකාට දොස් පවරමින් කථාවෙන් පමණක් උනන්දුව දක්වමින් සිටියොත් අප සැවොම මේ ව්‍යසනයන්ට කිසියම් ආකාරයකින් ගොදුරු වීම ඒකාන්ත ය.

සියදිවි නසා ගැනීම බුදුදහමින් අනුමත නොකෙරේ. බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මයේ හරය නම්, දුක පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා දීමත් , එම අවබෝධය මත පිහිටා දුකින් මිදීමට මඟ පෙන්වීමක් ය. දුකින් මිදීමට මඟ පෙන්වන දහමක් දුක නිසා සියදිවි නසා ගැනීමට අනුබල දෙන්නේ නැත. දුකට යට වී පරාජය පිළිගෙන සියදිවි නසා ගැනීම දුක ජය ගැනීමක් නොව, දුක කල් දැමීමකි. පුනරුත්පත්තිය ගැන උගන්වන බුදුදහම මරණය සලකන්නේ ජීවිත දෙකක් වෙන් කරන අවස්ථාවක් ලෙස පමණි. එහෙයින් මරණින් සිදුවන්නේ දුක තාවකාලික ව ඇණ හිටීමක් පමණි. කිසියම් ආකාරයකින් නැවත උප්පත්තියක් ලැබූ විට නැවත දුකට මුහුණ පාන්නට සිදුවේ. දුක යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ අපට මුහුණ පාන්නට සිදුවන නොයෙකුත් ප්‍රශ්න ය. ඒ ප්‍රශ්න අවබෝධ කොට ගෙන ඒ අවබෝධය අනුසාරයෙන් විසදුම් ලබනවා විනා, සියදිවි නසා ගැනීමෙන් ප්‍රශ්න විසදා ගත නොහැකිය යන්න බෞද්ධ මතය වේ.

සහන මරණය

සුව නොකළ හැකි රෝගවලින් පෙළෙමින් සිහිසන් නොමැති 'දර කොටයක්' 'එළවළුවක්' 'ගස්ලබු ගෙඩියක්' වාගේ ඔහේ පවතින අයකුට සහනය ලබා දීම පිණිස ඔහුට මිය යන්නට සැලැස්විය යුතු ද යන්න වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මෙන් ම

සදාචාර ධර්ම ක්ෂේත්‍රයේ ද විවාදයට තුඩු දී ඇති ප්‍රශ්නයකි. ප්‍රායෝගිකව සලකා බලන කල සෑම අතකින් මැරී ඇතැයි සැලකිය හැකි අයකු බෙහෙත් මගින් , නවීන වෛද්‍ය උපක්‍රම මගින් ජීවත් කරවා ගෙන යෑම එම රෝගියාට කරන බලවත් අසාධාරණයක් යයි එක් පාර්ශවයක් කියයි. එපමණක් නොව, මෙය රෝගියාගේ නැදැහිතමීතුරන්ට ද ඉමහත් දුක් ගෙන දෙන්නක් බවට තර්ක කරන ඔවුහු , එබඳු රෝගියකු ඉක්මනින් මරණයට පත්වේ නම් එය එම රෝගියාටත්, ඔහුට ඉතා කිට්ටුවෙන් සම්බන්ධ අයටත් මහත් සහනයක් ගෙන දෙනු ඇතැයි ද තර්ක කරති.

මෙයට විරුද්ධව තර්ක කරන අය කියා සිටින්නේ කිසියම් ආකාරයකින් රෝගියාගේ පණ රැදී ඇත්නම් සියලු දෙනා ම උත්සාහ ගත යුත්තේ ඔහු බේරා ගැනීමට බව ය. කිසියම් අදහක ක්‍රමයකින් ආශ්වර්සමත් සිදුවීමකින් ඔහු සුව අතට හැරුණොත් තත්ත්වය කුමක් වේදැයි මේ අය ප්‍රශ්න කරති. මොලය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියා විරහිත වීම, නැතහොත් මොලය මියයෑම කෙනකු මරණයට පත්වීම හා සමාන බව සාමාන්‍යයෙන් පිළිගැනෙන වෛද්‍ය මතය ය. එහෙත්, මෙවන් තත්ත්වයක සිට වුවත් කිසියම් ආශ්වර්සයකින් පුද්ගලයකු ක්‍රමයෙන් සුවපත් විය හැකි යයි ඔවුහු කියා සිටිති. මෙලෙස මිය ගිය අය ලෙස සලකනු ලැබුණු සමහරුන් සුවපත් වී ඇති බව ද ඔවුහු පෙන්වා දෙති. තවත් අතකින් තර්ක කරන ඔවුන් කියා සිටින්නේ මෙලෙස සහන මරණය පිළිගනු ලැබුණොත් එය වැරදි අන්දමට පාවිච්චි කිරීමට ද බොහෝ ඉඩ ඇති බව ය. වෛද්‍යවරුන් පමණක් නොව, මහඵ, රෝගී දෙමව්පියන් මහත් බරක්, කරදරයක් කොට සලකන දරුවන් පවා මෙම අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට පෙළඹෙනු ඇතැයි ඔවුහු තර්ක කරති. එබඳු දුක්ඛිත , අසරණ

නිෂ්පල තත්ත්වයකට පත්ව ඇති අයකුට සහන මරණයක් සැලසිය යුතු යයි කියන අය එසේ කියන්නේ හුදෙක් රෝගියාට ඇති අනුකම්පාවෙන් ම ද? මෙය මතභේදයට තුඩු දෙන්නකි. මේ පරානුකම්පාවට වඩා ආත්මානුකම්පාවෙන් මෙහෙයවනු ලැබීමෙන් ඇති වන හැඟීමෙන් විශ් නොහැකි ද? අප කවුරුත් බොහෝ දුරට ආත්මාර්ථකාමී වන නිසා මෙම තර්කයේ ද කිසියම් සාධාරණත්වයක් ඇති බව පෙනී යයි.

මෙලෙස බලන කළ 'සහන මරණය' පිළිබඳ පක්ෂව හා විපක්ෂව නොයෙකුත් තර්ක - විතර්ක ඉදිරිපත් කළ හැකි බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනේ. මේ සියලු ම තර්ක විතර්කයන්හි එක්තරා සාධාරණත්වයක් ද ඇති බව දක්නට ඇත. එහෙත් , බෞද්ධ ඉගැන්වීම අනුව බලන කල පෙනී යන්නේ 'සහන මරණයක්' සැලසීමට ඉඩක් නැති බවය. එයට මූලික හේතුව නම්, මෙය 'පාණානිපාත' ගණයට ඇතුළත්වීම ය. සහන මරණයක් ලබා දීම ප්‍රාණයක් නැති කිරීමකි. මරණය සුබදායක යයි වර්ණනා කොට සියදිවි නසා ගැනීමට අනුබල දීම, සියදිවි නසා ගැනීමට පෙළඹවීම, ඒ සඳහා ආයුධ ආදිය සැපයීම පවා මනුෂ්‍ය ඝාතනයක් සේ විනය පිටකයේ හැඳින්වේ. මේ පෙළඹවීම කරනු ලබන්නේ සුව කළ නොහැකි රෝගයකින් පෙළෙන අයකු එම දුක්ඛිත තත්ත්වයෙන් බේරා ගැනීමේ චේතනාවෙන් වුවත්, එයත් සැලකෙන්නේ 'පාණානිපාත' කර්මයක් ලෙසය.

දැනුවත්ව ම ප්‍රාණඝාතයක් කිරීම යහපත් ක්‍රියාවක් වශයෙන් හැඳින්වීම බුදුදහමට එකඟ නැත. අනුකම්පාව, දයාව, කරුණාව ආදී චේතනා සමග ප්‍රාණඝාත චේතනාව සිතෙහි එකට ඉපදිය හැකි ද? ප්‍රාණඝාතය කිසියම් ආකාරයකින් හෝ ස්චාර්ථය ද සමග මුසු වුවකි. සුවකල නොහැකි තත්ත්වයේ තම

කිට්ටු ඤාතියකු මිය යෑම වඩා හොඳ යයි කියන, සිතන අවස්ථාවක තම සිතැගි සිසුම් ලෙස පරීක්ෂා කිරීමෙන් එබඳු සිතුවිලිවල මූල ස්ථාරථය සමග මුසු වී ඇති බව මනාව පැහැදිලි වනු ඇත. ඒ හැර සියලු ම ක්‍රියාවන්හී හොඳ- නරක මැනිය යුත්තේ මුඛ්‍ය වේතනාවෙන් ම පමණක් නොවේ. ක්‍රියාවේ ප්‍රතිඵලය ද එම ක්‍රියාවේ හොඳ -නරක මැනීමට සාධකයක් කරගත යුතු ය. යහපත් වේතනාවකින් කරන කිසියම් ක්‍රියාවක් භානිකර, අහිතකර ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන බව හැඟී යන්නේ නම් එයින් වැළකී සිටීම අනිවාර්යය. බෞද්ධ ඉගැන්වීම එයයි.

තමන්ගේ ම ජීවිතය නැතිකර ගැනීම පවා අනුමත නොකෙරෙන විට, හේතුව කුමක් වුවත්, වේතනාව කුමක් වුවත් අන් අයගේ ජීවිත නැති කිරීමට ගන්නා ක්‍රියා මාර්ගයක් බුදුදහමින් අනුමත කෙරේ යයි බලාපොරොත්තු විය හැකි ද? ජීවත් වීමේ ආශාව සියලු ම ප්‍රාණීන්ට පොදු බවත්, සියලුම ප්‍රාණීන් දඬුවමට, මරණයට බිය බවත් බුදුදහම පිළිගනී. එසේ නම්, කෙනෙකුගේ දිවි තොර කිරීමට තවත් අයකුට තීරණය කළ හැකි ද? අභාග්‍යසම්පන්න තත්ත්වයකට පත් තැනැත්තා විසින් ඉල්ලා සිටියත් කෙනෙකුට මරණයක් ලබා දීම එබඳු ඉල්ලීමක් වර්ණනා කිරීම හෝ අනුමත කිරීම බුදුදහමට එකඟ නැත.

මරණයට මුහුණ පෑම

උපත් සියලු දෙනාට ම මරණය උරුමය, උපත ඇති තැන මරණය පවතී. උපත හා මරණය එකම ලණුවක දෙකෙළවර බඳු ය. අපි සියලු දෙනා ම මේ බව හොඳින් දැනිමු. ඇත්ත වශයෙන් ම ජීවත් වන්නාට මරණය නියත බව මනාව තේරුම්

ගැනීමට හැකියාව ඇත්තේ ද මිනිසාට ම ය. එහෙත් මිනිසා මරණයට අනිශ්චිත බියක් දක්වයි. ඒ අත් කිසි හේතුවක් නිසා නොව සෙසු ජීවිතට මෙන් ම මිනිසාට ද මරණය පිළිකුල් හෙයිනි. අපට පිළිකුල් වූ නිසා ම, අපට රිසි නොවන නිසා ම නොමැරී සිටිය හැකි නොවේ. මරණයට ඇති බිය නිසා ම මරණය අප බොහෝ දෙනෙකුට ප්‍රශ්නයක් වී තිබේ. ඇත්ත වශයෙන් ම ප්‍රශ්නයක් විය යුත්තේ ජීවිතය ය. නමුත් , බොහෝ දෙනෙකු ප්‍රශ්නයක් කර ගන්නේ මරණය ය. මරණය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය වඩාත් බැරෑරුම් කෙරෙන්නේ, මරණින් මතු ජීවිතය පිළිබඳ කුමක් වේද යන්න ගැන සැක පහළ වූ විට ය. කුමන හේතුවක් නිසා මෙය හිතට වද දෙන ප්‍රශ්නයක් කර ගන්නත්, නොමැරී සිටින්නට නම් හැකියාවක් ලැබෙන්නේ ම නැත.

මරණය මෙපමණ ස්ථිර නම්, නොමැරී සිටිය නොහැකිම නම්, ඒ ගැන හිතට වද දීමෙන් එලක් වේද? මරණය ගණන් නොගෙන , නොමැරෙණ මිනිසුන් සේ හැසිරිය යුතු යයි මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ නැත. ඇත්ත වශයෙන් ම මරණය ගැන නොයිතා, නැවත ඉපදීමක් ගැන නො අදහා, සදාචාරය, යහපත් පැවැත්ම , නොසලකා ජීවිත ගත කරන අයත් අප අතර සිටිති. මෙයත් සමහරුන් දක්වන තවත් වැරදි ආකල්පයකි. නියම බෞද්ධ ආකල්පය මේ අන්ත දෙකෙන් ම ඉවත් වීමය.

ජීවිතය තේරුම් ගත්විට මරණය ප්‍රශ්නයක් වන්නේ නැත. ජීවිතය යනු දීර්ඝ වූ සංසාරික පැවැත්මක උපත හා මරණය මගින් සලකුණු කෙරුණු එක් අවස්ථාවක් පමණි. උපතින් පටන් ගත් දෙයක් මරණින් කෙළවර වීම ලෝක ස්වභාවය ය. එහෙත්, එය සංසාරික පැවැත්මේ කෙළවර නොවේ. මරණය තවත් ජීවිතයකට ඉඩ සැලසීමකි. එනිසා සංසාරික පැවැත්ම නිමාවකට

පත්වන තුරු උපත හා මරණය දිගින් දිගට ම සිදුවනු ඇත. එයට බිය වීම හා එය ප්‍රශ්නයක් කර ගැනීම මේ අනිවාර්ය සත්‍යය පිළිගැනීමට මිනිසා දක්වන අකමැත්ත හේතුවකට ගෙන ඇති කෙරෙන ප්‍රතික්‍රියාවන් ය.

මරණය පිළිකුල් කරන මිනිසා තුළ නොමැරී සිටීමේ ආශාව වඩාත් මුල් බැස ගනී. ඔහු නිරන්තරයෙන් උත්සාහ ගත්තේ මරණයෙන් පැන යෑමට ය. මෙය නිෂ්ඵල ප්‍රයත්නයක් බව දැන- දැනත් ඔහු දිගින් දිගට ම එම ප්‍රයත්නයේ ම එල්බේ. මෙයින් ඇත්ත වශයෙන් ම සිදු වන්නේ ඔහුට නියම ජීවත් වීමක් පවා අහිමි වීම ය.

මරණයට මුහුණ දීමට ඇති හොඳම මග ජීවිතය තේරුම් ගැනීම ය. ජීවිතය පිළිබඳව කෙරෙන බෞද්ධ විග්‍රහය ඒ සඳහා බෙහෙවින් උපයෝගී කොට ගත හැකි ය. මිනිසා පංචස්කන්ධයන්ගේ සංයුතියකි. මේ පංචස්කන්ධයෝ අනිත්‍ය වෙති. ඒනිසා මිනිසා අනිත්‍ය ය. අනිත්‍ය වූ දෙයට නිත්‍ය බවක් ආරෝපණය කෙරෙන්නේ මිනිසා විසින් ම ය. ඒ ඔහු තුළ පවතින අවිද්‍යාව නිසා ය. අවිද්‍යාව දුරුප්‍රා විද්‍යාව උදාකර ගෙන ජීවිතය පිළිබඳව යථාවබෝධයක් ලැබූ විට මරණය අනිවාර්ය සිදුවීමක් බවත්, කම්පා වීමට හේතුවක් නොවන බවත් තේරුම් යනු ඇත.

ජීවිතය යහපත් අත්දැමින් ගත කිරීමෙන් මරණය පිළිබඳව අප දක්වන අස්ථාන බිය නැති කර ගැනීමට අවශ්‍ය ආත්ම ශක්තිය හා ආත්ම විශ්වාසය ලබා ගත හැකිය. යහපත් ජීවිතයක් ගත කරන්නාට යහපත් උත්පත්තියක් ලැබේ යයි බෞද්ධ සදාචාර ධර්මයෙන් ඉගැන්වේ. එනිසා මරණය ඔහුට ප්‍රශ්නයක් නොවේ.

මරණයෙන් මතු අගාධයකට ඇද වැටී, අනන්ත වූ දුක්කරදරවලට ගොදුරු වනු ඇත යන බිය ඔහු තුළ ඇති නොවේ. එබඳු සදාචාරාත්මක ආගමික නැඹුරුවක් ඇති ජීවිතයක් ගත කළ අයකුට මරණය එක්තරා ආකාරයක ආනන්ද ජනක සිදුවීමක් ලෙස ද හැඟෙන්නට ඉඩ ඇත.

තමන් මෙන් ම අන් අයත් මැරෙණ බව තේරුම් ගත් විට තමන් ආදරය කරන, තමන්ට ඉතා සමීප අයගේ මරණය වුවද කම්පාවෙන් තොරව විඳ දරා ගත හැකි වනු ඇත. දෙගුරුන්, ගුරුන්-නෑදෑ-හිතවතුන් ජීවත්ව සිටියදී ඔවුන් වෙනුවෙන් කළ යුතු වූ යුතුකම් ශක්ති පමණින් ඉටු කළ අයකුට එබඳු සමීප නෑදෑ හිතවතුන්ගේ මරණ ගැන අසා පශ්චාත්තාපයන් ඇති නොවනු ඇත.

මරණයට නොබියව , කම්පාවකින් තොරව මුහුණ දීමට නම් ජීවිතය මනාව තේරුම් ගෙන, ජීවිතය යහපත් ලෙස ගත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. එවිට මතු ජීවිතය කුමක් වේද යන්න ගැන සැකයක් ඇති නොවේ. එනිසා ම මරණයට ඇති අස්ථාන බිය ද පහවී යනු ඇත.

11. පරම්පරා ගැටුම

පවුල්වල හා සමාජයේ නොයෙකුත් ප්‍රශ්නවලට තවත් හේතුවක් නම් තරුණ හා වැඩිහිටි පරම්පරාවන් අතර ඇති විරසකය ය. මෙය ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් සීමා වුණු ප්‍රශ්නයක් නොවේ. එමෙන් ම වර්තමානයට පමණක් ද සීමා වුණ එකක් නොවේ. සෑම දියුණු, නැත්නම් දියුණු වන සමාජයක ම අනාදිමත් කාලයක සිට පැවත එන මේ ගැටුම විවිධ හේතූන් නිසා වර්තමානයේ වඩාත් ඉස්මත්තට පැමිණ ඇත.

තරුණ හා වැඩිහිටි අය අතර අදහස් අතින් පරතරයක් තිබීම පුද්ගලයකට කරුණක් නොවේ. තරුණයෙක් වැඩිහිටියකු ලෙස සිතයි නම්, වැඩිහිටියෙක් තරුණයකු ලෙස සිතයි නම්, එය පුද්ගලයට මෙන් ම සැලකිල්ලට ද යොමු විය යුතු තත්ත්වයකි. එය විපරීත සමාජයක ලක්ෂණයකි. මත ගැටුම් සමාජයේ දියුණුවට ද හේතු වන බව අප වටහා ගත යුතු ය. එහෙත් මත ගැටුම් සමාජ ප්‍රගතියට බාධාවක් බවට පරිවර්තනය වීමට ද ඉඩ ඇති බව අමතක කළ යුතු නැත.

තමන් දරණ මතය පමණක් හරිය, සෙසු මත සියල්ල වැරදිය යන ආකල්පය සමාජ විනාශකාරී බලවේගයක් බවටද පරිවර්තනය විය හැකිය. මෙම පරම්පරා ගැටුම වැඩදායක සමාජ බලවේගයක් බවට පෙරළා ගෙන, එය නිසි අයුරු මෙහෙයවීමේ වගකීම වැඩි වශයෙන් පැවරෙන්නේ වැඩිහිටියන්ට ය.

වැඩිහිටියෝ වනාහී මුහුකුරු බවට පත්වුවෝ ය. ජීවිතයේ අත්දැකීම්වලින් මනාව පත්තරය ලැබුවෝ ය. තරුණ විය භුක්ති විඳ එයින් ද ලත් අත්දැකීම්වලින් පෝෂණය වුවෝ ය. එනිසා තමන්ගේ පරිණතභාවය මුහුකුරුභාවය උපයෝගී කොට ගනිමින් තරුණ මනස්, සිතුවිලි, ගති, පැවතුම්, අදහස් උදහස් තේරුම් ගැනීමට උත්සුකවිය යුත්තෝය. තරුණයා හා වෘද්ධත්වය පරස්පර විරෝධී, ප්‍රතිවාදී අවස්ථා දෙකක් නොව එක ම ජීවිතයේ අවස්ථා දෙකක් බව තේරුම් ගත යුතු ය. තමන් තරුණ කල තම අදහස්වලට වැඩිහිටියන් දැක් වූ ආකල්පයන්, ඒවායේ හරිවැරදි බවක් , එවිට තමන් දැක් වූ ප්‍රතික්‍රියාවනුත් මෙනෙහි කිරීමෙන් වර්තමාන පරම්පරා ගැටුම්වලට මුහුණ පෑමට අවශ්‍ය පුළුල් මානසික ආකල්පයක් වර්ධනය කර ගැනීමට වැඩිහිටියන්ට පුළුවන.

යල්පැනගිය අදහස්වල එල්බී, වෙනස්වන ලෝකය තේරුම් ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් තම මතයන් නිවැරදිය යන විශ්වාසය මත පිහිටා එම මතයන් එලෙස ම තරුණයින් මත පටවන්නට යෑම , මතගැටුම අවිගැටුමක් දක්වා වුවත් වර්ධනය කිරීමට හේතු වන්නට බැරි නැත. වැඩිහිටියෝ නිතරම සංවරය, සංයමය, ප්‍රගුණ කළ යුත්තෝ ය. සහනශීලීබව ජීවිතයේ අංගයක් කර ගත යුත්තෝ ය. තරුණයින්ගේ සිත් - සතත් තේරුම් ගැනීමට

තමන් බැඳී සිටින බව. එය තමන්ගේ භාරදුර වගකීම බව මනාව තේරුම් ගත යුත්තේය. බලයෙන්, වැඩිහිටි බව ආයුධයක් කර ගනිමින් තම ආධිපත්‍යය පැතිරවීම නොව, ඔවුන් විසින් කළ යුත්තේ අවබෝධයෙන්, ඉවසීමෙන් , සහනශීලීබවෙන් තරුණ සිතූම්- පැතුම් සොයා බලා වටහා ගෙන, තරුණ පිරිසේ ආදරය, ගෞරවය, විශ්වාසය දිනා ගෙන කටයුතු කිරීමය. මෙය තරුණයින්ට යටත් වීමක් ලෙස සැලකිය යුතු නැත. සුබනම්‍ය බව ප්‍රගතියට, සාමයට , සුභදතාවට අත්‍යවශ්‍ය ය. තරුණයින්ගේ සියලු ම සිතැඟි පිළිගැනීම, ඒවාට අවනතවීම මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ නැත. අවශ්‍ය වන්නේ පවුලේ, සමාජයේ , රටේ ප්‍රගතියට ඉවහල්වන අර්ථ සහිත අදහස්, යොවුන් නැවුම් අදහස් පිළිගෙන තරුණයින්ගේ ද පුරුණ සහයෝගය ඇතුළුව එම අදහස් ක්‍රියාත්මක කිරීම ය.

තරුණ පිරිස් ද එබඳු ම ආකල්පයකින් ප්‍රතික්‍රියා දැක්විය යුතු ය. වැඩිහිටියන් තම ප්‍රතිවාදීන් ලෙස නොව, තම අනුග්‍රාහකයින් ලෙස සැලකිය යුතු ය. ඔවුනගේ අභිලාෂය තමන් පතන අනාගතය අහුරාලීමට නොව, එය වඩාත් දීප්තිමත් කොට සපුරාලීම බව තරුණ අය තේරුම් ගත යුතු ය. යම් -යම් අවස්ථාවලදී වැඩිහිටියන් විරුද්ධ ව නැඟී සිටින්නේ තමන්ට අහිතක් කිරීමේ අදිටනින් නොව හුදෙක් ම හිතකාමීත්වයෙන් මෙහෙයවනු ලැබීමෙන් බව තරුණ පිරිස් තේරුම් ගත යුතු ය.

පරම්පරා ගැටුම සමාජ පරිවර්තන බලවේගයක් බවට පත්කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ සහනශීලී බව හා අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය ය. ඒ ඉණාංග පාදක කොට ගෙන පරම්පරා ගැටුම යහ මගට යොමු කළ හැකිය. වැඩිහිටියන් තරුණයින් තේරුම් ගෙන ඔවුන්ගේ සිතැඟි තේරුම් ගෙන තම වැඩිහිටි ගෞරවය

රැකෙන පරිදි කටයුතු කළ යුතු ය. තරුණ පිරිස් ද වැඩිහිටියන්ට ඇහුම්කන් දී, ඔවුන්ගේ මුහුකුරුවට ගෞරව කරමින් ඔවුන් කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකර ගෙන කටයුතු කිරීමට පුරුදු විය යුතු ය. මෙය මව්පිය දු-දරු වැඩිහිටි - තරුණ කොටස් අතර සුසංයෝගයක් ඇති කිරීමට සමත් වනු ඇත. මේ මගින් පවුලේ, සමාජයේ, රටේ සාමයට සංවර්ධනයට විශාල පිටිවහලක් ලැබෙනු ඒකාන්ත ය.

12. වෙනස්වන ලෝකය හා සම්ප්‍රදාය

ආසියාතික රටවල් ඉතා දැඩිව සම්ප්‍රදායයන් ගරු කරන බව ප්‍රසිද්ධ කරුණකි. ශ්‍රී ලංකාවත් සම්ප්‍රදායයන් ගරු කරන රටකි. සම්ප්‍රදායයන් රටක, ජාතියක, අන්‍යෝන්‍යව තහවුරු කරන ගුණාංගයන්ය. වැඩිහිටි ගෞරවය, ගුරු ගෞරවය පූජ්‍ය පක්ෂය කෙරෙහි දක්වන ගෞරව පුරස්කෘත භක්තියාදරය ආගන්තුක සත්කාරය ආදිය ශ්‍රී ලංකාවාසීන් තුළ දක්නට ඇති ප්‍රකට සම්ප්‍රදායයන් ය. මීට අමතරව විවිධ විශේෂ අවස්ථාවලදී අනුගමනය කෙරෙන නොයෙකුත් සම්ප්‍රදායයන් ද වේ.

සම්ප්‍රදායයන් අනුගමනය කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම සමාජයේ, දේශයේ එකමුතු බවට, සාමයට, සුභද බවට බෙහෙවින් බලපායි. සම්ප්‍රදායයන් අනුගමනය කිරීම බුද්ධභූමිත් ද අනුමත කෙරේ. ඇත්ත වශයෙන් මෙය බෞද්ධ සංස්කෘතියේ එක් සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. වජ්ජිවරුන්ගේ ශක්තියට, බලයට, තේජාන්විත බවට හේතුවූණු එක් කරුණක් නම් ඔවුන්ගේ මේ සම්ප්‍රදායයන් ගරු කිරීමේ ලක්ෂණයයි. මේ බව දිසානායක මහාපරිනිබ්බාන සුත්‍රයේ සජ්ඣාපරිභානිය ධර්මය ගැන කෙරෙන විස්තරයෙන් ප්‍රකට

වෙයි. එහෙත් සම්ප්‍රදායයන් ගරුකිරීම හා සම්ප්‍රදායයන්ට වහල්වී ඒවා අන්ධ භක්තියෙන් අනුගමනය කිරීම එකම නොවේ. සම්ප්‍රදායයන්ට වහල්වීම නම් බුදුදහමින් කිසිසේත් අනුමත කෙරෙන්නේ නැත. සියලු සම්ප්‍රදායයන් පුජනීයත්වයෙන් සලකා ඒවා කරපින්නා ගෙන ඒවාට යට වී සිටීම ප්‍රතිගාමී ලක්ෂණයක් සේ බුදුදහම මගින් සැලකේ .

එලෙස ක්‍රියා කරන්නෝ හණ මිටිකාරයෝය. ඔවුහු වනාහී වෙනස්වන ලෝකයට නොගැලපෙන සංවර්ධනයට, ප්‍රගතියට පිටුපාන සමාජ බාධකයෝය. සියලු ම සම්ප්‍රදායයන් එකඟා සමාන අගයන්ගෙන් යුක්ත නොවේ. අනික සියලු ම සම්ප්‍රදායයන් සාර්වත්‍රික, සර්වකාලීන වටිනාකම්වලින් යුක්ත ඒවා ද නොවේ. බොහෝ සම්ප්‍රදායයන් ජාතීන්ට , දේශයන්ට, සමාජවලට ආවේණික වූ ඒවා ය. කාලානුරූපව වෙනස් වන ඒවා ය. එනිසා සම්ප්‍රදායයන් ආරක්ෂා කිරීමේ දී අනුගමනය කිරීමේ දී ඒවායේ ඇති වටිනාකම් ප්‍රයෝජනත්ව ය, ප්‍රායෝගික බව, ප්‍රගතිය සඳහා එයින් වන යහපත ආදිය ගැන සලකා බැලීම ඉතා අවශ්‍යය. සම්ප්‍රදායයන් ආරක්ෂා කළ යුත්තේ අනුගමනය කළ යුත්තේ මෙලෙස ඒවා ඇගයුම්කට ලක් කිරීමෙනි. දීඝනිකායේ පායාසි සූත්‍රයේ එන හණමිටිකාරයා පිළිබඳ කථාවෙන් මේ බෞද්ධ ආකල්පය මනාව පැහැදිලි වේ.

එක් කලෙක මිතුරෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඔවුන් විසූ රට මහත් ව්‍යාසනයන්ට ගොදුරු වූ හෙයින් ඔවුන් සතු ධනය විනාශ විය. නැවත ධනය රැස් කරන්නට රිසි වූ ඔවුහු දෙදෙන ධනය සොයා වෙනත් රටකට ගියෝ ය. අතර මග ඔවුනට හණ ගොඩක් ඇස ගැසුණි. ඔවුහු දෙදෙන අතිශයින් සතුටුව හණ විකුණා මුදල් ලබා ගන්නා අවසන් හණ මිටි දෙකක් බැඳගෙන

කරපිට තබා ගෙන ගමන් ඇරඹුහ. මෙසේ එන අතරමගදී ඔවුනට හණ තුල් ගොඩක් හමුවිය. සුද්ධකර කටින ලද තුල් අමු හණවලට වඩා වටිනා හෙයින් හණ මිටිය ඉවත ලා තුල් මිටියක් ගෙන යෑම තුවණට හුරු යයි සිතූ එක් අයෙක් අනෙකාට ඒ බව කීය. "අනේ මේවිටර දුර කර පින්තා ගෙන ආ හණ මිටිය කොහොම විසිකරන්නද? මට නම් බෑ. මං මේ හණ මිටිය ම ගෙනියනවා" යයි ඔහු පිලිතුරු දුන්නේය.

එය ඇසූ අනෙකා හණ මිටිය ඉවත ලා ගෙන යන්නට හැකි පමණ විශාල තුල් මිටියක් කරට ගත්තේය. දෙදෙනා ම ගමන ඇරඹුහ. එසේ යන විට ඔවුන් දෙදෙනාට පිලිවෙලින් හණ රෙදි , කපු තුල්, කපුරෙදි, තඹ, රිදී හා අවසානයේ රන් ගොඩවල් හමුවිය. මේ හැම අවස්තාවකදී ම එක් මිතුරෙකු කරපින්තා ගෙන ආ මිටිය ඉවත දමා වටිනා දෙයක් ඇති මිටියක් කරට ගත්තේය. මෙසේ අවසානයේ ඔහු විශාල රත්රන් මිටියක් ගත් අතර, අනෙකා ගෙදර ගියේ කරෙන් ගත් හණ මිටිය බිම නොතබා ම ය. රත්රන් රැගෙන ආ තැනැත්තාගේ පවුලේ උදවිය සතුටු වුණු අතර, හණමිටිකාරයාගේ පවුලේ උදවිය මහත් කනස්සල්ලට පත් වූහ.

මේ අනුව පෙනී යන්නේ අන්ධව සම්ප්‍රදායයන් අනුගමනය කිරීම අහිතකර බව ය. එයින් ප්‍රගතියට බාධා පැමිණෙන අතර අනවශ්‍ය ප්‍රශ්න රාසියක් ද මතු වේ. එනිසා බුද්ධිමත්ව සිතා බලා සම්ප්‍රදායයන් රකිමින් ජීවත්වීමට පුරුදු වීම ප්‍රගතියටත් සතුටටත් හේතුවන බව අවබෝධ කොට ගත යුතුය.

13. මානසික පීඩනය

වත්මන් සමාජයේ ඉතාම උග්‍ර ලෙස බලපාන ප්‍රශ්නයකි මානසික පීඩනය. මෙයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වශයෙන් දක්නට ඇත්තේ වත්මන් සමාජයේ පවතින අධික තරගකාරී ස්වභාවය ය. මේ තරගයට මුහුණ නොපා සමාජයේ ජීවත් විය නොහැකි ය. මේ තරගයේ ජය ලැබුණත් නැතත් බොහෝ දෙනෙකුට සිදුවන්නේ මානසික වශයෙන් හෝ කායික වශයෙන් රෝගී තත්වයකට පත්වීමට ය.

මේ සමාජ තරගකාරී ස්වභාවයට අනුබද්ධව උද්ගත වන්නා වූ ද ඊට පරිබාහිරව හටගන්නා වූ ද වෙනත් නොයෙකුත් හේතූන් මේ මානසික පීඩනය උග්‍ර කරවීමට බලපාන බව පැහැදිලිය. එදිනෙදා ජීවිතයේදී මුහුණ පාන්නට සිදුවන ප්‍රශ්න, ශාරීරික ආබාධ, සිත් තැවුල්, ආර්ථික ප්‍රශ්න, අඹු- සැමි විරසක, දු- දරුවන් ප්‍රශ්න, රාජකාරිය පිළිබඳ ප්‍රශ්න මෙයට හේතුවන්නට පිළිවන. සාක්ෂාත් කර ගත නොහැකි අරමුණු වෙත ඉලක්ක කිරීම නිසා ඇති වන අපේක්ෂා භංගත්වයත් මානසික පීඩනයට ප්‍රධාන හේතුවක් බව වර්තමාන සමාජය දෙස බලන විට පැහැදිලි ය.

වත්මන් සමාජයේ දී මේ මානසික පීඩනයට ගොදුරු වන්නේ වැඩිහිටියෝ පමණක් නොවෙති. දරුවෝ ද මානසික පීඩනයට ගොදුරු වෙති. පංතියේ පළමු වැනියා වීමට, ක්‍රිකට් කණ්ඩායමට ඇතුළු වීමට, ශිෂ්‍යත්වය විභාගයෙන් සමත්වීමට අසල් වැසි තම හිත මිතුරන් අහිභවා ඉදිරියට යෑමට දැන් දරුවෝ ද පෙළඹී සිටිති.

මේ මානසික පීඩනය වයස් ප්‍රමාණය තරාතිරම ආදිය අහිභවා පැතිරී ඇත්තකි. ජීවිතය පිලිබඳව, අනාගතය පිලිබඳව යම් යම් බලාපොරොත්තු තබා ගෙන කටයුතු කරන සෑම ම ඒ ඒ බලාපොරොත්තු, ඒ බලාපොරොත්තු සාක්ෂාත්කර ගැනීමේ හැකියාව ආදිය අනුව මේ මානසික පීඩනය අඩු- වැඩි වශයෙන් බලපායි. එනිසා මෙයට හසුනොවී සිටිය හැකි වන්නේ ජීවිතය අයාලේ යන්නට හරින අයට පමණයි. ඔවුනට හිමි වන්නේ මානසික පීඩනය නොව, මිහිපිට අපාදුක ය.

මෙහිදී ප්‍රශ්නයක් වන්නේ මානසික පීඩනයන්ට හසු වීමට වඩා මානසික පීඩනයෙන් ආතුරයන් බවට පත්වීමය, මානසිකව හෝ කායිකව රෝගී බවට පත්වීමය. පෙළුණු මනස අබල- දුබල වෙයි. සමහර විටෙක විකෘත වෙයි. මෙය කායික වශයෙන් ද බලපායි. මෙයින් බේරීමට සමහරු වෛද්‍යවරුන් වෙත යති. නියම උපදෙස් ලැබුණොත් මෙම තත්වයෙන් මිදිය හැකි ය. එසේ නොවුවහොත් අත්වන තත්වය අතිශයින් බේදජනකය. වැඩිහිටියන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් උත්සාහ ගන්නේ මේ සියලු මානසික හා කායික පීඩන මත්පැනෙහි ගිල්වා දැමීමටය. මෙයින් අත්වන ඉරණම විනාශකාරී ය. පීඩනය විදදරා ගැනීමට අපොහොසත් දරුවෝ ඉගෙනීම කඩාකප්පල් කර ගනිති. දෙමව්පියන්ගේ අහස් මාලිගා බිඳ දමමින් ඔවුහු ද ජීවිත ම- පෙතේ අතරම වෙති.

මෙම තත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවන්නේ ජීවිතය පිළිබඳ යථා අවබෝධයක් නොමැති වීම ය. වැඩිහිටියන් තුළ මෙවන් අවබෝධයක් ඇත්නම් දරුවන් ද බේරා ගෙන ජීවිතය සකස් කරගත හැකි ය. සමාජ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ පෑ යුතු ආකාරය ද, තරඟකාරී සමාජයට ඔරොත්තු දිය හැකි පෞරුෂත්වය වර්ධනය කරගැනීම ආදිය ගැන ද වැඩිහිටියන් අවධානය යොමුකළ යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකින් බේරෙන්නට තවත් ප්‍රශ්න ඇති කර නොගෙන ජීවත් වීමට තරයේ සිතට ගත යුතු ය. සිහි බුද්ධියෙන් කල්පනාවෙන් කටයුතු කළ යුතු ය.

බලාපොරොත්තු ප්‍රාර්ථනා අපේක්ෂා ඇති කර ගැනීමෙහි වරදක් නැත. අනාගතය සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. නමුත් මේ කිසිවකට සිතට ආරුඪ වන්නට, සිතට ආවේෂ වන්නට ඉඩ හැරිය යුතු නැත. හැකිතාක් දුරට සිත සංයමය කිරීම, පාලනය කිරීම මේ තත්වය මග හරවා ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත. පවුල තුළ පවතින අන්‍යෝන්‍ය බැඳීම, විශ්වාසය සහනශීලී ගුණය මේ මානසික ජීවිත තුනී කිරීමට පමණක් නොව තුරන් කිරීමට පවා යොදාගත හැකිය. පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ ප්‍රශ්න ගැන විවෘතව, සුභදව, ප්‍රශ්න තේරුම් ගෙන නිරාකරණය කිරීමේ අවංක චේතනාවෙන් යුතුව සාකච්ඡා කිරීම මේ අතින් ඉතා ඵලදායී වනු ඇත.

14. මේ ප්‍රශ්න ජය ගැනීමට නම්

බුදු දහමෙහි 'දුක්ඛ' යන වචනය යොදා ඇත්තේ ජීවිතයේ දී මුහුණ පාන්නට සිදුවන සිත්කම්පා කරවන, සිතට වේදනා ගෙන දෙන මේ ලොකු- කුඩා සියලු ප්‍රශ්න හැඳින්වීමට ය. ධම්ම චක්කපචත්තන සූත්‍රයේ දුක්ඛ සත්‍යය විග්‍රහ කර තිබෙන ආකාරයෙන් මේ බව මනාව පැහැදිලි වේ. දුක තුන් ආකාර බව එනම්, දුක්ඛ දුක්ඛ, විපරිනාම දුක්ඛ හා සංඛාර දුක්ඛ බව දක්වා තිබීමෙන් මේ බව වඩාත් තහවුරු වේ.

ප්‍රශ්නයක් නිරාකරණය කර ගැනීම ඇරඹෙන්නේ ප්‍රශ්නයක් ඇති බව දැන ගැනීමෙන් අනතුරුව ය. ප්‍රශ්නයක් ඇති බව දැනගන්නා තුරු නිරාකරණය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් පැන නොනගී. ප්‍රශ්නයක් ඇති බව දැන ගත් අනතුරුව ප්‍රශ්නය මනාව අවබෝධ කොට ගත යුතු ය. ප්‍රශ්නයකට නියම විසඳුම ලබා ගත හැක්කේ ප්‍රශ්නය කුමක් ද යන්න නිවැරදිව වටහා ගත් විට ය.

බෞද්ධ විග්‍රහය අනුව පැහැදිලි වන්නේ මේ සියලු ප්‍රශ්න පුද්ගල සන්තානයේ හට ගන්නා ඒවා බව ය. පුද්ගලයා බාහිර

ලෝකය සමග ගැටෙන විට, ඒ ගැටීම හේතුවෙන් පුද්ගලයා ලබන වින්දන, ඒ වින්දනවල ප්‍රසන්න හෝ අප්‍රසන්නතාව අනුව ඔහු තුළ ඇති කෙරෙන ප්‍රතික්‍රියා, ආකල්ප යන සියල්ල දුක වශයෙන් හැදින් වේ. මෙයින් පෙනීයන්නේ දුක නම්, පුද්ගලයාට බාහිරින් පවතින දෙයක් නොවන බව ය. සංයුක්ත නිකායේ රෝහිතස්ස සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි සියලු ම දුක් මේ බලයක් පමණ වූ ශරීරය තුළම පවතී යන කියමනෙන් මේ බව සනාථ වේ.

දුක පුද්ගල සන්තානයේ ම හට ගන්නේ නම්, එ සඳහා වගකිව යුතු වන්නේ පුද්ගලයා ම ය. මේ බව ධම්මපදයේ ඉතා සරලව සහ සෘජුව සඳහන් වේ.

අත්තනා ච කතං පාපං අත්තනා සංකිලියසති

අත්තනා අකතං පාපං අත්තනාව විසුජ්ඣති

සුද්ධි අසුද්ධි පච්චත්තං නාඤ්ඤ මඤ්ඤෝ වියොධයේ

පාපක්‍රියා කෙරෙන්නේ තමන් විසින් ම ය. තමන්ව කිලීටි කෙරෙන්නේ තමන් විසින් ම ය. පාපක්‍රියා නොකරන්නේද තමන් විසින් ම ය. පචිත්‍ර -අපචිත්‍රබව තමන්ගේ ම ය. කෙනෙකුට තවෙකකු පචිත්‍ර කළ හැකි නොවේ. මෙය බෞද්ධ ජීවන දෘෂ්ටියේ සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් දක්වන විග්‍රහයකි. නොයෙකුත් ආගම් මගින් ඉගැන්වෙන්නේ පුද්ගලයාගේ හොඳ - නරක දුක -සැප සියල්ල පුද්ගලයාට ඉහළින් සිටින , පුද්ගලයාට පාලනය කරන දේවිකෙනකුත් හෝ වෙනත් කිසියම් බලවේගයක් මගින් තීරණය කෙරෙන බව ය. මේ නිසා පුද්ගලයා දෙවියන්ගේ හෝ එබඳු යම් සුපිරි බලයක අතකොලුවක් බවට පත්වේ. බුදුදහම ඉදිරිපත් කරන්නේ මීට හාත්පසින්ම වෙනස් අදහසකි.

තමා තමාගේම ස්වාමියා බව අත්කෘති අත්තනො නාටො බුදුදහම අවධාරණය කර සිටී.

මේ ඉගැන්වීම්වලින් ගම්‍ය වන ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් වේ. ඉන් එකක් නම්, දුක යනු පුද්ගල සත්තානයේ ම හටගන්නක් බව ය. දෙවැන්න මේ දුක ඇති කර ගන්නේ පුද්ගලයා විසින් ම බව ය. කරුණු එසේ නම්, දුක හඳුනා ගැනීමට පුද්ගලයා ඔහු තුළට ම එබී බැලිය යුතු ය. එසේම දුක් ගිනි නිවා ගැනීම තමන් විසින් ම කළ යුතු ය.

අපේ ප්‍රශ්න නිරාකරණය කර ගැනීමට දෙවියන්ට කන්නලව් කිරීම, බලි- තොවිල් කිරීම, බාර- භාර වීම යන්නු - මන්නු ගුරුකම්වල පිහිට පැකීම, කේන්දරය, ග්‍රහවක්‍රය අනුව ප්‍රශ්න විසඳේ යයි බලාපොරොත්තුවෙන් සිටීම එලදායක ද? ගිලෙන්තට යන මිනිසා පිදුරු ගහෙක් එල්ලෙනවා යයි කියමනක් ඇත. බියට තර්ජනයට ලක් වුවත් ගස්- ගල්වලට පවා වැදුම්- පිදුම් කොට ආරක්ෂාව පතන බව ධම්මපදයේ සඳහන් වේ. දුර්වල අවස්ථාවකදී මිනිසා සාමාන්‍යයෙන් ක්‍රියා කරන පිළිවෙළ ය මේ. මෙබඳු පුද -පුජා, පැවැත්වීම ආදියෙන් කිසියම් තාවකාලික මානසික සහනයක් ලැබෙනවා විය හැකිය. ප්‍රශ්නවලට මුහුණ පෑමේ ශක්තිය වර්ධනය කර ගැනීමට මේ මානසික සහනය උපකාරී වනවා විය හැකි ය. ඉන් එහාට එවන් ක්‍රියාවන්ගෙන් පලක් ඇතැයි කිව නොහැකි ය.

ප්‍රශ්නවලට අප වගකිව යුතු නම්, ඒවා විසඳා ගැනීම ද අපේ ම වගකීම ය. අප ඒ සඳහා උත්සාහ ගත යුතු ය. ආත්ම ශක්තිය , ආත්ම විශ්වාසය , පුරුෂ ධෛර්ය ඇතිකර ගත යුතු ය. මේ සඳහා මිනිසාට කායික ශක්තියත් ආත්ම ශක්තියත් මානසික ශක්තියත් ඇත.

ඔබට කායික ශක්තියක්, ආත්ම ධෛර්යයක් අවශ්‍ය මානසික ශක්තියක් ඇති කර ගත හැකි නම්, බුදු දහම අනුව යමින් ප්‍රශ්නවලට එඩිතරව මුහුණ පාමින්, ප්‍රශ්න තේරුම් ගනිමින්, ඒවාට විසදුම් සොයා ගත හැකි ය. බුදුදහම ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ මෙතැනදී ය.

ප්‍රශ්න ජීවිතයෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම තුරන් කරලීම අතිශය අපහසු කාර්යයක් වුවත් ප්‍රශ්නවලින් යටවී මිරිකී තැවෙමින් - පෙළෙමින් - දැවෙමින් මැරී-මැරී ජීවත් වීම බොහෝ දුරට වළක්වා ගත හැකි ය. මේ සඳහා කළ යුත්තේ හැකිකාක් දුරට ප්‍රශ්න ඇතිකර නොගැනීම ය. ප්‍රශ්න ඇතිවීමට බලපාන ආසන්නම හේතුව ජීවිතය පිළිබඳව අප තුළ ඇති දුරවබෝධයයි. මේ දුරවබෝධයට හේතු වන්නේ ලෝකය හා අපව අපේ සිතැහි අනුව තේරුම් ගැනීමට උත්සාහ ගැනීම ය. කිසිවක් අපට ප්‍රිය වේද අපි එයට ඇලෙන්නට, ආශාකරන්නට පටන් ගනිමු. කිසිවක් අපට අප්‍රිය වේද එය පිළිකුල් කිරීමට එයට ද්වේෂ කිරීමට, පටන් ගනිමු. අප ලෝකය දෙස බලන්නේ මේ දෘෂ්ටි කෝණ දෙකේ මෙහෙයවීමෙන්. මේනිසා අප මනසෙහි විශාල ගැටීමක් ඇති වේ. ආශා කරන දේ ළංකර ගන්නටත් ද්වේෂ කරන දේ ලැබුණු විට හද වෙරයෙන් උතුරා යාමටත් පටන් ගනී. ආශා කරන දේ නොලැබුණොත් එසේත් නැත්නම් ආශාවෙන් අත්පත් කර ගත් දේ නැති වූණොත් හද දුකෙන් තැවී තැවී හඬන්නට වේ.

අපට අප්‍රිය, අප ද්වේෂ කරන කිසිවක් අපට ළංවෙත්ම අපේ සිත ක්‍රෝධයෙන් වෙරයෙන් ඉරි තැලී පිපිරෙන්නට වේ. එවිට අප පුළුවන් තරම් උත්සාහ ගන්නේ ඒ අප්‍රසන්න දේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමටයි.

අපේ සියලු ප්‍රශ්න මේ ආශාව හා ද්වේෂ නිසා හටගන්නේ ය. ඒ බව තේරුම්ගත් විට අපේ කරදර සියල්ල අපට බොහෝ දුරට පැහැදිලි වෙනවා ඇති. මෙයින් සියලු ම ප්‍රශ්න සම්පූර්ණයෙන් විසඳ ගැනීමට අපට නොහැකි වුණත් ඒවායෙන් පෙළීමට පත්වීම හෝ මානසික-කායික වශයෙන් රෝගීන් බවට පත්වීම බොහෝ දුරට අඩු කර ගත හැකි වෙනවා ඇති.

“*Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

* The Vows of Samantabhadra *

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

* The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra *

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA 南無阿彌陀佛

【斯里蘭卡文：HUMAN LIFE AND PROBLEMS】

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

. This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan
2,000 copies; December 2014
SR038-12828

